

دانشکده تربیت بدنی

پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت رویدادهای ورزشی

بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی

نگارنده: جواد بارانی

استاد راهنما

دکتر رضا اندام

استاد مشاور

دکتر هادی باقری

بهمن ۱۳۹۵

شماره: ۲۲,۲۳۵۲

تاریخ: ۹۵,۱۲,۱

ویرایش:

باسمه تعالی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

دانشکده: تربیت بدنی و علوم ورزشی

گروه: مدیریت ورزشی

پایان نامه کارشناسی ارشد آقای جواد بارانی به شماره دانشجویی: ۹۳۰۳۴۶۴
تحت عنوان: بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی

در تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۳ توسط کمیته تخصصی زیر جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد مورد ارزیابی و با درجه
مورد پذیرش قرار گرفت.

امضاء	اساتید مشاور	امضاء	اساتید راهنما
	نام و نام خانوادگی: دکتر هادی باقری		نام و نام خانوادگی: دکتر رضا اندام
	نام و نام خانوادگی:		نام و نام خانوادگی:

امضاء	نمایندة تحصیلات تکمیلی	امضاء	اساتید داور
	نام و نام خانوادگی: دکتر علی یونسیان		نام و نام خانوادگی: دکتر حسن بحر العلوم
			نام و نام خانوادگی: دکتر سید رضا حسینی نیا
			نام و نام خانوادگی:
			نام و نام خانوادگی:

پیوست شماره ۲

با احترام تقدیم به:

دو وجود مقدس،

مقدسترین واژه ها در لغت نامه دلم، مادر مهربانم که زندگیم را مدیون مهر و عطوفت آن

می دانم .

پدر، مهربانی مشوق، بردبار و حامی .

و تقدیم به:

برادر و خواهرانم، همراهان همیشگی و پشتوانه های زندگیم.

تقدیر و تشکر:

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند؛ و سلام و دورد بر محمد و خاندان پاک او، طاهران معصوم، هم آنان که وجودمان و امدار وجودشان است؛ و نفرین پیوسته بر دشمنان ایشان تا روز رستاخیز...

حال که به یاری خداوند منان توفیقی هر چند ناچیز در کسب و ارتقاء علم و دانش نصیب بنده شد، بر خود واجب می دانم که مراتب سپاس و قدر دانی خود را تقدیم اساتید و بزرگوارانی نمایم که همیشه بنده را یاری نموده اند و مرا مرهون عنایت خود کرده اند:

جناب آقای دکتر رضا اندام، استاد محترم راهنما که بدون راهنمایی و توجه ایشان پیمودن این مسیر دشوار میسر نبود و در تمامی مراحل تدوین پایان نامه با خردمندی و شکیبایی راهنمایی های ارزشمندشان را دریغ ننمودند.

جناب آقای دکتر هادی باقری، استاد محترم مشاور که با صبر و درایت علمی همیشه پذیرای اینجانب و بارائه نظرات دقیق و ارزشمند خود راهنمایم بوده اند.

مراتب سپاس و قدر دانی خود را به محضر اساتید بزرگوار جناب آقای دکتر بحر العلوم و جناب آقای دکتر حسینی نیا، داوران محترم ابراز می دارم. نهایتاً، سپاس خود را از ریاست محترم دانشکده، اساتید بزرگوار و عزیزانی که در مدت تحصیل در این مقطع مرا یاری نمودند، ابراز می دارم و بر خود واجب می دانم که از کلیه دوستان بزرگوارم و کلیه کسانی که به هر نحوی در حین تحصیل و تحقیق بنده را یاری نمودند، سپاسگزاری نمایم.

تعهدنامه

اینجانب **جواد بارانی** دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته **مدیریت ورزشی** دانشکده **تربیت بدنی و علوم ورزشی** دانشگاه صنعتی شاهرود نویسنده پایان نامه **بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی** تحت راهنمایی **دکتر رضا اندام متعهد** می شوم.

- تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهشهای محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه شاهرود می باشد و مقالات مستخرج با نام «دانشگاه صنعتی شاهرود» و یا «Shahrood University of technology» به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده اند در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت می گردد.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه ، در مواردی که از موجود زنده (یا بافتهای آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است اصل رازداری ، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است

تاریخ

امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه های رایانه ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده است) متعلق به دانشگاه شاهرود هست. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی باشد.

چکیده

امروزه تربیت بدنی و ورزش به عنوان یک ضرورت انکارناپذیر و یک نیاز اساسی زیر بنایی، به طور چشمگیر و فزاینده‌ای مورد توجه همگان قرار گرفته است. اولویت‌ها، نگرش‌ها و علاقه‌مندی‌های افراد تعیین‌کننده میزان شرکت افراد در ورزش همگانی است. حال با توجه به اینکه در تشکیل شخصیت و تربیت انسان‌ها خانواده بزرگ‌ترین نقش را ایفا می‌کند، می‌بایست ترویج ورزش از خانواده آغاز شود. تربیت ورزشی در محیط خانه و خانواده مبتنی بر اصول خاصی است که به خاطر خاستگاه آن می‌تواند در توسعه ورزش همگانی نقش داشته باشد. هدف پژوهش حاضر بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی بود که به روش کیفی انجام شد. جامعه آماری شامل مسئولان، برگزارکنندگان، متخصصان ورزش همگانی، شرکت‌کنندگان و تمامی کسانی بود که در شهر مشهد به نوعی با رویدادهای ورزشی خانوادگی مرتبط بودند. از این میان، همزمان با جمع‌آوری و تحلیل و تحلیل داده‌ها، ۱۸ نفر به روش قضاوتی و گلوله برفی انتخاب شدند. روایی و پایایی پژوهش حاضر در چهار بعد اعتمادپذیری، انتقال‌پذیری، وابستگی و اتکالپذیری و تأییدپذیری ریشه دارد. عمومیت، کارآمدی چند سطحی، فرهنگ سازی به عنوان ویژگی‌های ورزش خانوادگی شناسایی شد. انگیزه عمومی، مدیریت خودگردان به عنوان عواملی شناسایی شدند که ورزش خانوادگی از طریق آن‌ها در توسعه ورزش همگانی نقش ایفا می‌کند. تصمیمات مالی نامشخص، محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی، مشکلات اجرایی به عنوان موانع برگزاری رویدادهای خانوادگی شناسایی شدند. بسترسازی، طراحی و اجرا به عنوان راهکارهای توسعه ورزش خانوادگی شناسایی شدند.

بیش‌ترین تأکید بر نبود برگزاری منظم و مستمر رویدادهای ورزشی خانوادگی، تبلیغات و اطلاع‌رسانی برای ایجاد انگیزه، بودجه، فضاها و اماکن ورزشی مناسب حضور خانواده‌ها و نیاز به علت‌سنجی مناسب در رابطه با عدم حضور مردم بود. با توجه به نتایج پژوهش مسئولین و برگزارکنندگان باید با برنامه‌ریزی مناسب در برگزاری هر چه بیش‌تر رویدادهای ورزشی خانوادگی به شیوه‌های متفاوت و در جایگاه‌های مختلف بکوشند و تلاش کنند مردم را برای حضور در این رویدادها ترغیب نمایند و به موجب این امر توسعه ورزش همگانی در بین اقشار مختلف مردم صورت بگیرد.

کلید واژگان: رویدادهای ورزشی خانوادگی، پژوهش کیفی، ورزش همگانی

فهرست مطالب

فصل اول طرح پژوهش.....	۱۰
۱-۱ مقدمه	۲
۲-۱ بیان مسئله	۵
۳-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق	۷
۴-۱ اهداف پژوهش	۱۰
۱-۴-۱ هدف کلی	۱۰
۲-۴-۱ اهداف اختصاصی	۱۰
۵-۱ سؤالات پژوهش	۱۰
۶-۱ محدودیت‌های پژوهش	۱۱
۱-۶-۱ محدوده‌های پژوهش	۱۱
۲-۶-۱ محدودیت‌ها	۱۱
۷-۱ پیش‌فرض‌های پژوهش	۱۱
۸-۱ تعاریف واژگان	۱۲
۱-۸-۱ تعاریف نظری واژگان	۱۲
۲-۸-۱ تعاریف عملیاتی واژگان	۱۳
فصل دوم مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....	۱۵
۱-۲ مقدمه	۱۶
۲-۲ مبانی نظری	۱۶
۱-۲-۲ ورزش	۱۶
۲-۲-۲ انواع فعالیت‌های ورزشی	۱۷
۳-۲ رویدادهای ورزشی	۱۸

۲-۴ ورزش خانواده	۲۰
۲-۴-۱ ورزش کودکان و نوجوانان	۲۰
۲-۴-۲ اثرات تربیت بدنی و ورزش بر زنان	۲۹
۲-۴-۳ اهمیت و فواید ورزش سالمندان	۳۲
۲-۵ تاریخچه ورزش همگانی	۳۴
۲-۶ ورزش همگانی	۳۶
۲-۶-۱ ورزش آموزشی	۳۹
۲-۶-۲ ورزش غیررسمی	۳۹
۲-۶-۳ ورزش درون بخشی	۳۹
۲-۶-۴ ورزش برون بخشی	۴۰
۲-۶-۵ ورزش باشگاهی	۴۰
۲-۷ نقش و مأموریت وسایل ارتباط جمعی	۴۰
۲-۷-۱ اطلاع رسانی	۴۱
۲-۸ سبک زندگی ورزش محور	۴۲
۲-۸-۱ سرمایه اجتماعی ورزش محور	۴۳
۲-۸-۲ سرمایه فرهنگی ورزش محور	۴۴
۲-۸-۳ سرمایه اقتصادی ورزش محور	۴۴
۲-۹ مروری بر پیشینه پژوهش	۴۴
۲-۹-۱ تحقیقات داخلی	۴۴
۲-۹-۲ تحقیقات خارجی	۴۷
۲-۱۰ جمع بندی	۵۴
فصل سوم روش شناسی پژوهش	۵۷
۳-۱ مقدمه	۵۸

۵۸	۲-۳ نوع پژوهش
۵۹	۳-۳ جامعه و نمونه پژوهش
۵۹	۴-۳ ابزار پژوهش
۶۰	۵-۳ روش اجرای پژوهش
۶۰	۵-۳ روش تحلیل داده‌های پژوهش
۶۲	۱-۵-۳ کدگذاری
۶۲	۲-۵-۳ طبقه‌بندی
۶۳	۳-۵-۳ یافتن درون‌مایه‌ها یا مضامین:
۶۳	۴-۵-۳ ادغام داده‌ها
۶۴	۶-۳ روایی و پایایی
۶۵	۱-۶-۳ اعتمادپذیری
۶۶	۲-۶-۳ انتقال‌پذیری
۶۶	۳-۶-۳ وابستگی و اتکاپذیری:
۶۷	۴-۶-۳ تاییدپذیری
۶۹	فصل چهارم یافته‌های پژوهش
۷۰	۱-۴ مقدمه
۷۰	۲-۴ تحلیل توصیفی مشارکت‌کنندگان
۷۱	۳-۴ یافته‌های کیفی پژوهش
۷۱	۱-۳-۴ سؤال اول پژوهش
۷۴	۲-۳-۴ سؤال دوم پژوهش:
۷۷	۳-۳-۴ سؤال سوم پژوهش:
۸۰	۴-۳-۴ سؤال چهارم پژوهش:
۸۵	فصل پنجم بحث و نتیجه‌گیری

۱-۵ مقدمه	۸۶
۲-۵ خلاصه تحقیق	۸۶
۳-۵ بحث و نتیجه گیری	۹۲
۴-۵ پیشنهادها	۱۰۰
۱-۴-۵ پیشنهادهای کاربردی	۱۰۰
۲-۴-۵ پیشنهادهای پژوهشی	۱۰۱
منابع و مآخذ	۱۰۳
پیوست ها	۱۱۵

فهرست جداول

جدول ۱-۴ گزارش توصیفی نمونه تحقیق	۷۰
جدول ۲-۴ مشخصات مشارکت کنندگان در مصاحبه بر حسب جنسیت و میزان تحصیلات	۷۱
جدول ۳-۴ جدول طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی ابعاد، حوزه ها و ویژگی های رویدادهای ورزشی خانوادگی ..	۷۳
جدول ۴-۴ طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی مکانیسم مؤثر بر توسعه ورزش همگانی از طریق رویدادهای ورزشی خانوادگی ..	۷۶
جدول ۵-۴ طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی موانع برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی	۷۹
جدول ۶-۴ طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی راهکارهای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی	۸۲

فصل اول

طرح پژوهش

۱-۱ مقدمه

بدون شک سلامت یک جامعه به میزان گرایش مردم به فعالیتهای سالم ورزشی و تحرک جسمی آنها وابسته است، تربیت بدنی و ورزش یکی از سالم ترین و مفیدترین فعالیتهایی است که افراد جامعه می توانند در اوقات فراغت به آن روی آورند (رضایی، ۱۳۷۱). فعالیت بدنی بخش اساسی سلامت عمومی جامعه است (مالیناند و لی تی^۱، ۲۰۰۸). کارایی شغلی، عملکرد شناختی و سلامت ذهنی با فعالیت بدنی افزایش می یابد (فوکس^۲، ۱۹۹۹).

بدون شک فعالیت منظم و مستمر، از ارکان سازنده یک زندگی و اجتماع سالم است. توسعه ورزش همگانی و خانوادگی یکی از اهداف عالیه وزارت ورزش و جوانان و به طبع آن ادارات کل تربیت بدنی در استانهای سراسر کشور است. ایجاد انگیزه در اقشار مختلف مردم برای انجام فعالیتهای ورزشی، امکانات وسیعی را طلب می کند و در صورتی که این علاقه در بین جامعه ایجاد شود، بسیاری از ناهنجاریهای اجتماعی از بین خواهد رفت، اعتیاد و فساد اجتماعی کم خواهد شد، همچنین نسلهای آینده از نظر قوای ذهنی و استعدادهای بدنی در سطح بالاتری قرار خواهند گرفت و توانایی مبارزه با مشکلات اجتماعی و تحمل در مقابل سختیها در نزد افراد افزایش خواهد یافت (رضایی، ۱۳۷۱). فعالیت بدنی منظم و گذران صحیح اوقات فراغت با ورزش بر بهبود آمادگی جسمانی، سلامت و کاهش چاقی تأثیرگذار است (داریدسون^۳، ۲۰۰۷) و بر افزایش احتمال انجام فعالیت بدنی در ادامه دوره زندگی نقش اساسی دارد (استرانگ و همکاران^۴، ۲۰۰۵). از این رو بسیاری از سازمانهای مرتبط با سلامت، به دنبال افزایش مشارکت ورزشی افراد در جامعه هستند.

¹ -Malinand&Litte

² -FOX

³ - Daridson

⁴ -Strong et al

از نظر اجتماعی بشر طبیعتاً موجودی اجتماعی است که می‌خواهد با دیگران رابطه داشته باشد و دیگران هم به‌طور متقابل با او ارتباط داشته باشند، این گزینه اجتماعی را می‌توان از طریق ورزش برآورده ساخت و ورزش در زمینه نیل به ارزش‌های اجتماعی دیگری نیز چون کار گروهی، وفاداری و روحیه ورزشکاری می‌تواند مفید باشد. محیط صمیمانه و مطلوب ورزشی اغلب فرصتی مناسب برای ایجاد روابط انسانی و شکل‌گیری روحیات است. از آثار اجتماعی ورزش، پر شدن اوقات فراغت جوانان و نوجوانان است؛ با وجود خیل جمعیت جوان جامعه ایرانی ضرورت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری برای ورزش نوجوانان و جوانان بیشتر روشن می‌شود. نباید فراموش کرد که وجود عامل تحرک و نشاط در ورزش، ویژگی خاصی به آن بخشیده است، به‌گونه‌ای که خودبه‌خود با استقبال جوانان روبه‌رو می‌شود. ورزش و حرکات منظم بدنی علاوه بر سلامت جسم بر سلامت روحی و روانی و اجتماعی فرد فواید زیادی دارد و در سازگاری فرد در جامعه و شخصیت فرد تأثیر می‌گذارد. ورزش در درمان بیماری‌های نظیر افسردگی و نیز بر حافظه تأثیر می‌گذارد. ورزش برای جوانان تکیه‌گاهی امن به حساب می‌آید تا در پناه آن به نهایت رشد و کمال مطلوب انسانی دست یابند (فراهانی، ۱۳۸۶). درصد کمی از مردم به این باور رسیده‌اند که از ساعات کار خود کاسته و برای حفظ تندرستی و سلامتی و کسب نشاط و لذت به ورزش بپردازند، البته به جرأت می‌توان گفت باگذشت زمان درصد بیش‌تری از مردم معتقد به بهبود کیفی زندگی می‌شوند و شکی نیست رسیدن به این باور مستلزم داشتن تحصیلات عالیه، تجربه مفید و تغییر دیدگاه‌ها و جهان‌بینی کلی افراد است. بهبود زندگی و ایجاد رفاه اجتماعی بیش‌تر، زمینه مناسب تفکر و یافتن راه‌های بهتر زیستن را فراهم می‌سازد. سائیکی^۱ (۱۹۹۰) در مورد کیفیت زندگی مردم ژاپن اعلام کرده که مردم ژاپن برای بهبود کیفی زندگی، نسبت به مسائل مادی، ارزش بیشتری قائل‌اند و مهم‌ترین مسئله زندگی زنده ماندن و تهیه لباس و ... نیست، بلکه مسائل فراغتی جای آن را گرفته است. ورزش از موضوعاتی است که هم جسم و هم روح آدمی را تحت تأثیر قرار

¹ - Sacci

می‌دهد.

در بعد جسمانی، مهم‌ترین اثر ورزش، پرورش و تقویت اعضا و اندام مختلف بدن است. حتماً شما نیز دیده‌اید که برخی افراد علی‌رغم برخورداری از اندام و هیكلی مناسب، از انجام ساده‌ترین نرمش‌ها و حرکات ورزشی ناتوان‌اند. این واقعیت نشانگر آن است که جسم انسان، نیازمند تربیت و پرورش است. در بعد روانی، نیاز انسان به تفریح و آسودگی را مرتفع می‌سازد و زمینه نشاط و شادابی را فراهم می‌آورد. در پرتو همین شادابی است که فرد می‌تواند باروحيه‌ای بهتر و پرتوان‌تر به انجام فعالیت‌های روزمره خود در جامعه و خانواده بپردازد (پناهی، ۱۳۸۸).

ورزش، تنبلی و سستی را از میان می‌برد. از این‌رو، یکی از روش‌های غلبه بر تنبلی و سستی، که بیشتر عارضه‌ای روحی و روانی است، روی آوردن به ورزش و تحرک است. پرداختن به ورزش و کسب موفقیت‌های هرچند ناچیز در این میدان، فرد را در تقویت حس اعتماد به نفس نیز یاری می‌کند و مقدمه‌ای برای موفقیت در سایر میادین خواهد بود. ورزش‌های گروهی، روحیه فعالیت‌های گروهی را در افراد زنده می‌کنند و آن‌ها را برای ورود به عرصه‌های زندگی اجتماعی و تعاون و همکاری با دیگران آماده می‌سازند. این‌گونه ورزش‌ها اگر درست هدایت شوند، حتی می‌توانند بستری مناسب برای تقویت روحیه ایثار و از خودگذشتگی فراهم آورند. در همین حال، حس رقابت نیز، که از خصلت‌های طبیعی انسان و از عوامل پیشرفت اوست، در صحنه مسابقه‌های ورزشی، به گونه‌ای سالم و منطقی ارضامی‌شود. مهم‌تر از همه آن‌که اگر ورزش به معنای واقعی کلمه، «جوانمردانه» باشد و خوی و خصلت جوانمردی را در ورزشکاران پرورش دهد، دیگر تنها یک بازی و سرگرمی و یا رقابت نیست، بلکه میدانی است فراخ برای کسب فضایل اخلاقی و انسانی (کوشافر، ۱۳۸۱). سرانجام این‌که ورزش و آثار روحی‌اش، روحیه‌ای متعادل برای فرد به ارمغان می‌آورد و زمینه برخوردی منطقی و مثبت با مسائل و پیش آمدهای زندگی را بیش از پیش فراهم می‌سازد. در واقع، پرداختن به ورزش مناسب و برخوردار از جنبه‌های اخلاقی، باعث افزایش ظرفیت روحی و شادابی افراد شده، سعه صدر آنان را

در برابر مشکلات زندگی می‌افزاید. از این رو، یکی از راه‌های مؤثر برای پیشگیری و نیز درمان بیماری افسردگی محسوب می‌شود (کوشا فر، ۱۳۸۱).

ورزش، چنانکه زندگانی و بعد فردی انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، در زندگانی اجتماعی نیز می‌تواند نقشی سازنده ایفا کنند. بی‌تردید، هنگامی که ورزش را دارای آثار مثبت فردی بدانیم، ناگزیر آثار اجتماعی آن را نیز مورد تأیید قرار داده‌ایم؛ زیرا چون همان آثار فردی به همه یا بیشتر افراد جامعه تعمیم می‌یابد و بدیهی است که اجتماع نیز دستخوش تحول خواهد شد (عبدلی، ۱۳۸۶). به‌طور یقین دستیابی به اهداف مختلف در زمینه تربیت بدنی و ورزش خانوادگی به عوامل و شرایط متعددی بستگی دارد که از جمله می‌توان به عواملی چون امکانات و تجهیزات ورزشی، فضای مناسب آموزشی، سطح معلومات و اطلاعات مسئولان تربیت بدنی و علاقه آنان به کار، زمان کافی برای پیاده کردن برنامه‌ها و بودجه کافی اشاره کرد. در این پژوهش سعی بر آن است که به بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی پرداخته شود.

۱-۲ بیان مسئله

ورزش به‌عنوان یک پدیده اجتماعی و فرهنگی است که افراد را در یک شبکه اجتماعی که دارای روابط اجتماعی پیچیده است به تعامل و کنش متقابل واداشته است و عرصه ظهور رفتارها، نگرش‌ها، ارزش‌ها و بازنمایی‌هایی معنادار قرن حاضر شده است. این پدیده چندبعدی، آن‌چنان در متن جهان زندگی انسان‌ها رسوخ و نفوذ نموده که امروزه می‌توان با توجه به نگرش و فعالیت‌های ورزشی افراد، طرز تفکر، سبک زندگی و میزان سرمایه اجتماعی آنها را بازشناسی کرد (فتحی، ۱۳۸۸). اهمیت ورزش و فعالیت بدنی بر هیچ‌کس پوشیده نیست، ورزش باعث سلامتی جسمانی و روانی افراد می‌شود، همچنین بر شکل‌گیری رفتار و شخصیت انسان از همان دوران کودکی و نوجوانی تأثیرگذار است (هی‌لی^۱، ۱۳۸۱). کسانی که فعالیت بدنی

¹ - Hili

را به عنوان بخشی از سبک زندگی خود پذیرفته باشند، کمتر دچار چاقی و سایر عوارض عدم تحرک بدنی خواهند شد. تحقیقات نشان داده‌اند، فعالیت بدنی در دوران کودکی و نوجوانی همراه با خانواده و دوستان نقش مهمی در رشد و توسعه مهارت‌های اجتماعی ایفا می‌کند (تلاما و همکاران^۱، ۱۹۹۷).

امروزه ورزش در سطوح فردی، محلی و بین‌المللی در زندگی مردم از جایگاه مهمی برخوردار است؛ زیرا تماشا، پیش‌بینی و اظهارنظر، طرفداری و تعصب و مشارکت فعال در رویدادهای ورزشی مربوط به افراد ورزشکار، گروه‌های محلی، رویدادهای ورزشی ملی و رقابت‌های بین‌المللی ورزشی چنان همه‌گیر و وسیع است که ابعاد گوناگون حیات اجتماعی را تحت تأثیر قرار داده است. از این رو هم متخصصان و هم افکار عمومی جایگاهی رفیع برای ورزش در فرآیند حفظ سلامت و تندرستی قائل‌اند و در برنامه‌ریزی‌های کلان ملی نیز، ورزش جایگاه مهمی به خود اختصاص داده است. تدوین انواع برنامه‌ها از سوی دولت‌ها برای ارتقای جایگاه ورزش در سطح جامعه و نیز انواع تبلیغات و اطلاع‌رسانی‌ها و برنامه‌های تخصصی برای متقاعد کردن عامه مردم برای روی آوردن به ورزش نشان از اهمیت ورزش در زندگی اجتماعی دارد. بنابراین، مباحثی که پیرامون ورزش وجود دارند گسترده و متنوع هستند. ورزشکار ذاتی و مادرزادی وجود ندارد «وقتی گفته می‌شود برخی ذاتاً ورزشکار به دنیا می‌آیند می‌تواند سبب بدفهمی شود، زیرا صرف داشتن توان بدنی برای ورزشکار شدن کافی نیست. ورزشکار شدن دارای الزاماتی است که فرد باید علاوه بر توان بدنی آن‌ها را در جامعه و خانواده فراگیرد» (منادی، ۱۳۸۶). نکته قابل توجه پیرامون ورزش مربوط به نحوه ورود افراد به دنیای ورزش است. این که چگونه عده‌ای از افراد با میل و علاقه وارد این عرصه می‌شوند در حالی که برخی دیگر چنین مسیری را برای خود انتخاب نمی‌کنند. جامعه شناسان ورزش این موضوع را در قالب مباحث کلی موردبررسی قرار داده‌اند. ورزش به واسطه‌ی ایجاد آمادگی و سلامت جسمانی، به سلامت عاطفی می‌انجامد و فرد را برای کسب ویژگی‌های شخصیتی مطلوب، همچون اندیشه‌ی منطقی، اعتماد به نفس، ایثار و شجاعت

¹ -Telama et al

همراهی می‌کند خانواده یکی از نهادهای مهم و مؤثری است که در تکوین شخصیت و تربیت نوجوانان نقش دارد. نهاد خانواده را ازجمله عمومی‌ترین نهادهای اجتماعی می‌دانند که در تمام جوامع وجود دارد و مهم‌ترین تکیه‌گاه و محور زندگی اجتماعی است. این نهاد در همه جوامع پذیرفته‌شده و توسعه‌یافته است و به‌عنوان مهم‌ترین پایگاه انتقال عناصر فرهنگی، آداب و سنن، عقاید، دانش‌ها و مهارت‌ها به نسل جدید معرفی شده است. رفتار والدین زمینه‌ساز شکوفایی استعدادها و رشد جسمی، اخلاقی، اجتماعی، عاطفی و عقلانی نوجوانان هست. فعالیت‌های ورزشی تنها یک جنبه از زندگی کودکان و نوجوانان است که والدین باید در آن مشارکت داشته باشند (پارکر^۱، ۱۹۹۹). بی‌تردید محیط خانوادگی اغلب مهم‌ترین پایگاه به شمار می‌آید که در میزان انگیزه، گرایش به فعالیت‌های جسمانی، انتخاب نوع رشته‌های ورزشی، میزان فعالیت‌های ورزشی و حضور در میدان‌ها ورزشی و مسابقات اثرات مهم دارد (راش^۲، ۱۳۷۷). بنابراین با توجه به نقش و اهمیت بالای خانواده در گرایش فرزندان به ورزش و در کنار آن توسعه هر چه بیشتر ورزش در جامعه، در این پژوهش سعی بر آن است که به بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی پرداخته شود.

۱-۳ ضرورت و اهمیت تحقیق

امروزه در شهرها عدم تناسب‌انداز از کودکان شروع‌شده و شعاع آن حتی افراد مسن را هم در بر گرفته است، به نظر میرسد ورزش به‌عنوان راه‌حل راهبردی و ورزش همگانی به‌عنوان وسیله‌ای ارزان‌قیمت و فرحبخش می‌تواند مشکل تناسب‌انداز و از طرف دیگر، مشکل سلامت را در زندگی شهری به نحو مطلوب بهبود بخشد. از آنجاکه ورزش‌های همگانی سهل و الوصول و ارزان است تمامی مردم در شهرها می‌توانند از آن بهره‌مند شوند، این ورزش باهدف افزایش مشارکت تمام گروه‌های اجتماعی و فراهم کردن تکررگرایی ورزشی، تقویت ورزش قهرمانی، ورزش رقابتی، تفریحات سالم و ورزش تفریحی پایه‌گذاری شده است (روشندل، ۱۳۸۶).

^۱ - Parker

^۲ --Rash

عللی همچون افزایش ساعات و روزهای کاری، افزایش تعطیلات، بی‌حرکی، بالا رفتن استانداردهای زندگی، مشکلات و تغییر در روش‌های زندگی، رشد فناوری، تغییر نیازهای مردم و... از دلایل مشترکی است که می‌تواند انسان امروزی را به سمت ورزش کردن با اعضای خانواده به‌صورت گروهی و با همدیگر سوق دهد. این مهم علاوه بر تضمین سلامت کلیه اعضاء در تمامی رده‌های سنی، می‌تواند در پُر نمودن اوقات فراغت سالم خانواده‌ها نیز کمک‌های شایانی نماید. کسب سلامتی و بالاتر بردن آمادگی جسمانی جهت بهبود عملکرد روزانه نیز از خواسته‌های انسان شهرنشین امروزی است.

آن‌ها که به جنبه‌های اجتماعی ورزش تأکید دارند (پارسا مهر، ۱۳۸۷)، مسئله اجتماعی شدن را پیش می‌کشند و سعی می‌کنند که نشان دهند اجتماعی شدن از طریق ورزش، یک فرایند فعال یادگیری (بندورا^۱، ۱۹۹۷) و توسعه اجتماعی (اندرسن^۲، ۱۹۹۲) است که در نتیجه کنش متقابل با دیگران به دست می‌آید و افراد یک سیستم از ورزش معناهایی در ذهن خود دارند و بر اساس آن با دیگران به کنش متقابل می‌پردازند. توانایی‌های افراد، ورزش‌های خانوادگی، ورزشکار بودن پدر و مادر و آموزش‌های دوران کودکی و نوجوانی اهمیت دارد و اگر شرایط اجتماعی مناسب باشد، شخص به ورزش کردن ادامه می‌دهد و در غیر این صورت یا رشته ورزشی خود را تغییر می‌دهد و یا به‌طور کلی از ورزش کناره‌گیری می‌کند (آکرز^۳، ۱۹۸۵). ورزش در جامعه ما، واژه‌ای کاملاً آشناست. همه افراد صرف‌نظر از این که خود، چقدر به ورزش می‌پردازند، به شنیدن اخبار ورزشی و دست‌کم دنبال کردن مسابقه‌های جهانی به‌ویژه در برخی رشته‌ها علاقه نشان می‌دهند. وانگهی، اطلاعات و آگاهی‌های مردم درباره ورزش افزایشی قابل توجه یافته و فعالیت‌هایی بسیار در زمینه شناساندن ابعاد گوناگون ورزش از سوی سازمان‌های زیربط و رسانه‌های گروهی صورت گرفته است. لازم است که این روند همچنان ادامه یابد تا اهمیت ورزش برای همگان روشن شود؛ زیرا تنها در این

¹ -Bandura

² -Anderseen

³ -Akers

صورت است که می‌توان به ورود ورزش در زندگی عموم مردم و تحقق ورزش همگانی امیدوار بود. سلامت هر یک از اعضای خانواده به‌ویژه زن مستقیم بر تصویر کلی سلامت خانواده تأثیر می‌گذارد. نگرش کلی زن نسبت به جسم و عملکرد فیزیکی بدنش در نگرش‌های کلی او تأثیر مستقیم دارد؛ زیرا سلامت جسم و روان او روابط اجتماعی وی با دیگران را شکل می‌دهد. امنیت عاطفی او بر امنیت کلی خانواده می‌افزاید و بهترین نشانه رشد و پختگی عاطفی او بر هوش و توانایی سازگاری با موفقیت‌های جدید، هنگام مواجهه با فشارها و ناراحتی‌ها با حداقل آسیب‌پذیری فرد و گروهی است. تأمین بهداشت جسم و روان برای زنان که در دوره‌ها و مراحل مختلف زندگی بر مسئولیت خویش‌مراحتی چون بارداری، زایمان و از همه مهم‌تر پرورش و تربیت فرزندان را پشت سر می‌گذارند از اهمیتی والا برخوردار است. شخصیت کودک با نگرش‌های مادر در دوران بارداری آغاز و از آن پس در آغوش و در کنار او از نظر جسمانی، روانی، اخلاقی، اجتماعی و معنوی رشد و تکامل می‌یابد. بدون شک مادر سالم و بانشاط بهتر از انجام این مسئولیت برمی‌آید و خود نیز الگوی عملی و طبیعی سالم‌تری برای فرزندان خویش خواهد بود. زنان با ورزش کردن می‌توانند خصوصیات رفتاری، اخلاقی و شخصیتی مطلوب برای یک زندگی سالم و شاداب را کسب کنند (اتقیا، ۱۳۸۶). زندگی خانوادگی یا همان خانواده مهم‌ترین اجتماع در جهان بوده و هست. خانواده به‌عنوان کوچک‌ترین و اولین هسته اجتماع و ورزش به‌عنوان یکی از صنایع بزرگ و بااهمیت در دنیای کنونی هستند که از تلفیق آن‌ها یکی از شگفت‌انگیزترین خدمات اجتماعی مدرن به نام ورزش خانواده به وجود می‌آید. درحالی‌که بسیاری از کشورهای جهان در تلاش برای یافتن راه‌هایی برای تقویت بنیان خانواده هستند، نمی‌توان از نقش ورزش در این میان به‌سادگی عبور کرده و آن را در استحکام خانواده نادیده گرفت. آدمی در محیطی به نام خانه و خانواده پا به عرصه وجود می‌گذارد و در آن محیط در کنار سایر افراد پرورش یافته و بزرگ می‌شود. از طرف دیگر ثابت شده است که هر فردی دارای ظرفیت و استعداد ذاتی می‌باشد که از پدر و مادر خود به ارث می‌برد و تحت تأثیر و نفوذ عوامل مختلف محیطی قرار گرفته و تربیت می‌شود. به عبارت دیگر، مجموعه

استعدادهای و توانایی‌های ارثی و تأثیرات تربیتی گرفته‌شده از محیط، شخصیت فرد را می‌سازد. لذا در تشکیل شخصیت و تربیت انسان‌ها، خانواده بزرگ‌ترین نقش را ایفا می‌کند که به خاطر همین موضوع امر ترویج ورزش در خانواده می‌بایستی موردتوجه بیشتری قرار بگیرد. اصطلاح تربیت ورزشی در محیط خانه و خانواده نیز مبتنی بر اصولی خاص بوده و در همین موضوع نهفته است؛ بنابراین پژوهش حاضر در نظر دارد با بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در قالب ورزش همگانی به چگونگی نهادینه کردن و گسترش ورزش در خانواده‌ها بپردازد.

۴-۱ اهداف پژوهش

۴-۱-۱ هدف کلی

هدف کلی از انجام این پژوهش، بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی است.

۴-۱-۲ اهداف اختصاصی

- تعیین ابعاد، حوزه‌ها و ویژگی‌های رویدادهای ورزشی خانوادگی به‌عنوان یک نوع ورزش همگانی.
- تعیین مکانیسم تأثیر گذاری رویدادهای ورزشی خانوادگی بر توسعه ورزش همگانی.
- تعیین موانع برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی برای توسعه ورزش همگانی.
- تعیین راهکارهای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی در جهت توسعه ورزش همگانی.

۵-۱ سؤالات پژوهش

۱. ابعاد، حوزه‌ها و ویژگی‌های رویدادهای ورزشی خانوادگی به عنوان یک نوع ورزش همگانی کدامند؟

۲. ورزش خانوادگی از طریق چه مکانیسمی در توسعه ورزش همگانی نقش دارد؟

۳. موانع برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی کدامند؟

۴. راهکارهای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی در جهت توسعه ورزش همگانی کدامند؟

۱-۶ محدودیت‌های پژوهش

۱-۶-۱ محدوده‌های پژوهش

- دامنه جغرافیایی انجام پژوهش محدود به شهر مشهد است.
- بازه زمانی انجام مصاحبه‌ها از اولین تا آخرین مشارکت‌کننده در رسیدن به اشباع، به مدت ۵ ماه از اردیبهشت تا شهریورماه ۱۳۹۵ است.
- دامنه موضوعی پژوهش به ورزش همگانی و به طور خاص به ورزش خانوادگی محدود می‌شود.

۱-۶-۲ محدودیت‌ها

- با توجه به وسعت پژوهش امکان کسب نظرات تمامی افراد مرتبط با رویدادهای ورزشی خانوادگی و ورزش همگانی میسر نشد.
- عدم دسترسی سریع و مناسب به همه مدیران و مسئولین.
- ادبیات و پیشینه محدود در بخش دانشگاهی ایران.

۱-۷ پیش‌فرض‌های پژوهش

- کلیه مشارکت‌کنندگان صادقانه به سوالات پاسخ داده‌اند.
- مصاحبه‌ابزاری مناسب جهت انجام پژوهش حاضر بوده است.
- معیارهای انتخاب افراد برای انجام مصاحبه، کامل و مناسب بوده است.

۸-۱ تعاریف واژگان

۱-۸-۱ تعاریف نظری واژگان

۱-۸-۱-۱ رویداد^۱

گتز و فریسبی^۲ (۱۹۸۸) رویداد را نمایش سازمان یافته و فعالیتی آگاهانه تعریف کرده‌اند که برای هدف یا اهدافی خاص برنامه‌ریزی شده است.

۱-۸-۱-۲ رویدادهای ورزشی^۳

بورنر^۴ (۱۹۸۵) رویدادهای ورزشی را موقعیت‌هایی تعریف کرده است که در آن تعدادی ورزشکار یا گروه‌های ورزشی به دلایل مختلفی (که فراتر از مشارکت در ورزش است) به منظور دستیابی به هدف مشخص در آن شرکت یا در برگزاری آن مشارکت و تعداد زیادی تماشاگر آن را مشاهده می‌کنند.

۱-۸-۱-۳ رویدادهای ورزشی خانوادگی^۵

رویدادی که در آن اعضای یک خانواده یا خانواده‌های مختلف در فعالیتهای ورزشی حضور پیدا می‌کنند و ضمن گذران اوقات فراغت خود فعالیتی نشاط‌آور را انجام می‌دهند.

۱-۸-۱-۴ ورزش همگانی^۶

ورزش‌های همگانی ورزش‌هایی هستند که نیاز به تأسیسات و امکانات تخصصی ویژه‌ای نداشته و برای سلامتی و گذراندن اوقات فراغت به اجرا درمی‌آیند (جوادی پور و سمیع نیا، ۱۳۹۲).

¹ -event

² -Getz & frisby

³ -sport events

⁴ - borner

⁵ -family sport events

⁶ - sport for all

۱-۸-۲ تعاریف عملیاتی واژگان

۱-۸-۲-۱ رویدادهای ورزشی خانوادگی

در این پژوهش، منظور از رویدادهای ورزشی خانوادگی موقعیتهایی است که در آن اعضای یک خانواده، اوقات فراغت خود را به مشارکت در فعالیتهای ورزشی - تفریحی در کنار یکدیگر اختصاص می‌دهند.

۱-۸-۲-۲ ورزش همگانی

در این پژوهش، منظور از ورزش همگانی، پرداختن عامه مردم به ورزش حتی در زمانی کوتاه با توجه به امکانات موجود و شرایط افراد است.

فصل دوم

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱ مقدمه

مبانی نظری و عملی بخش‌های اصلی فصل دوم را تشکیل داده است. این فصل متشکل از سه بخش اصلی است. بخش اول مبانی نظری و حاوی مطالبی که پژوهش بر اساس آنان پایه‌ریزی شده، بخش دوم شامل مروری بر پژوهش‌های مرتبط با موضوع و بخش سوم جمع‌بندی مطالب این فصل را تشکیل داده است.

۲-۲ مبانی نظری

۲-۲-۱ ورزش

در تعریف ورزش می‌توان گفت: ورزش نوعی بازی سازمان‌یافته و هدفمند است که در آن حرکت‌ها به‌منظور تقویت قوای جسمانی، افزایش روحیه و کسب مهارت اجرا می‌شود، و تقریباً هیچ جامعه بشری را نمی‌توان یافت که در آن ورزش به‌گونه‌ای وجود نداشته باشد (سعیدی، ۱۳۹۰). امروزه ورزش به‌عنوان یک پدیده در زندگی بسیاری از مردم جهان به طرق مختلف فیزیکی، اقتصادی، آموزشی، سیاسی، ارتقای سطح بهداشت و تندرستی نقش به‌سزایی دارد و ورزش و حرکات گروهی موجب تقویت جسمی و روانی افراد در حفظ سلامت جسم و روان تأثیر مستقیم داشته و در پیشگیری، درمان و بازتوانی بسیاری از بیماری‌ها و اختلالات جسمی و روحی مؤثر می‌باشد. بنا بر گزارش سازمان جهانی بهداشت فعالیت‌های بدنی در یک جامعه باعث کاهش هزینه‌های مراقبت بهداشتی و کاهش میزان مرگ‌ومیر می‌شود. همین امر باعث شده فعالیت‌های ورزشی جزو جدایی‌ناپذیر زندگی روزمره انسان‌ها شده است که برای زندگی بهتر، سلامت جامعه و توسعه و پیشرفت و دستیابی به تمدن مناسب به عقل و بدن سالم نیاز است (انورالخولی، ۱۳۸۱).

ورزش به‌عنوان یکی از پدیده‌های اجتماعی در سال‌های اخیر یکی از جذاب‌ترین موضوعات در جهان به شمار می‌رود این پدیده در زندگی بسیاری از مردم جهان در ابعاد مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی نقش به‌سزایی داشته و ازجمله فعالیت‌های مهم انسانی است که تقریباً هیچ جامعه بشری را نمی‌توان یافت که در آن ورزش به‌گونه‌ای وجود نداشته باشد. در سال‌های اخیر جذابیت مسابقات ورزشی موجب افزایش

محبوبیت ورزش در جوامع گردیده که همین مسئله موجب ارتباط بین ورزش و رسانه‌ها شده است (قاسمی، ۱۳۸۷). ورزش پدیده سازمان‌یافته اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم است که طی این دوران ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی به خود گرفته و از جنبه‌های گوناگونی قابل‌بررسی است. یکی از مهم‌ترین جنبه‌های آن همگانی بودن آن و به تعبیری ورزش همگانی است. ورزش همگانی باهدف افزایش مشارکت تمام گروه‌های اجتماعی و فراهم کردن تکرگرایی ورزشی، تقویت ورزش قهرمانی، ورزش رقابتی، تفریحات سالم و ورزش تفریحی پایه‌گذاری شد (روشندل، ۱۳۸۶)، دالکروز^۱ (۱۹۱۴) ورزش را فعالیتی می‌داند که به نظم اجتماعی منتهی شده، ارزش‌های فرهنگی را ترویج، همدلی را افزایش و ویژگی‌های مطلوب را در بین مردم اشاعه می‌دهد از دیدگاه سقراط، اصل در زندگی انسان سلامتی است که از طریق ورزش می‌توان آن را به دست آورد (حیدری چروده، ۱۳۸۹). کمیسیون اروپا ورزش را چنین تعریف می‌کند، همه اشکال فعالیت بدنی به‌صورت مشارکت سازمان‌یافته یا تصادفی، برای بروز یا بهبود زیبندگی جسم و آسایش روان، ایجاد روابط اجتماعی یا دستیابی به نتایج در جریان رقابت در همه سطوح، به نظر می‌رسد این تعریف، تعریفی جامع‌و مانع است و از خروج مصادیق و ورود نا مصادیق به دایره مفاهیم ورزش جلوگیری می‌کند (حیدری چروده، ۱۳۸۹).

۲-۲-۲ انواع فعالیت‌های ورزشی

شیوه‌ها و انواع مختلفی از فعالیت‌ها وجود دارند که می‌توانند در قالب ورزش و به‌منظور غنی‌سازی و پر شدن اوقات فراغت انسان‌ها انجام پذیرند که در زیر به نمونه‌هایی از آن‌ها اشاره می‌شود.

¹ - Dalcroze

۲-۲-۱ ورزش‌های تفریحی

فعالیت‌های فراغتی عدیده‌ای در این دسته می‌توانند قرار بگیرند، اما آنچه این قبیل فعالیت‌های ورزشی را از یکدیگر مجزا می‌کند نوع مشارکت افراد و میزان فعالیت آن‌ها در اوقات فراغتشان هست. این فعالیت‌ها می‌تواند به شکل فعال، نیمه فعال و غیرفعال انجام پذیرد (کاشف، ۱۳۹۰).

۲-۲-۲ ورزش‌های رقابتی

عده‌ای از مردم در سنین مختلف با عضویت در باشگاه‌ها و قرار گرفتن در تیم‌ها و گروه‌های مختلف ورزشی، اوقات فراغت خود را در راستای افزایش مهارت و استعدادها و ویژه ورزشی می‌گذرانند و در این رهگذر وارد نوعی فعالیت ورزشی رقابتی نیز می‌شوند؛ که بالطبع آن از رشد کمی و کیفی حاصل از شرکت منظم در تمرینات نیز بهره‌مندی شوند (کاشف، ۱۳۹۰).

۲-۳ رویدادهای ورزشی

جونز^۱ (۲۰۰۱) بیان می‌کند، منافع نیز وجود دارد که اگرچه از لحاظ کمی دارای ارزش اندک هستند ولی در درازمدت ارزش برجسته‌تری خواهند داشت مانند منافع که بر نسل جدید، میراث ورزشی، فرهنگی، اجتماعی، زیست‌محیطی، گردشگری و توسعه رشته‌های ورزشی اثرگذار می‌باشند. آلن و همکاران^۲ (۲۰۰۸) اثرات رویدادها را اثرات اجتماعی و فرهنگی، سیاسی، زیست‌محیطی و گردشگری و اثرات اقتصادی نامیدند. علاوه بر این حضور در رویدادهای ورزشی همان‌گونه که ملینک^۳ (۱۹۹۳) در تحقیقات خود به آن اشاره کرد. در بسیاری از موارد به‌طور فزاینده‌ای در زمینه فرآیند اجتماعی شدن افراد مهم و بااهمیت است، برگزاری رویداد ورزشی موقعیتی را فراهم می‌آورد که در آن تعدادی ورزشکار یا گروه‌های ورزشی به دلایل

¹ - Jones

² - Alen et al

³ - Melink

مختلفی که ممکن است بیشتر از علاقه پرداختن به ورزش باشد، به منظور دستیابی به هدف مشخص در آن شرکت یا در برگزاری آن مشارکت کنند و تعداد زیادی تماشاگر به تماشای آن‌ها بپردازند.

اشمید^۱ (۲۰۰۶) در کتاب گرایش به سمت رویداد تغییر شکل و نوع ارتباطات، اجتماع و همچنین بازار را ذکر می‌کند و در ادامه به تغییر و افزایش در اوقات فراغت در جامعه اشاره می‌کند در این بین رویدادهای ورزشی به عنوان واسطه‌ای برای ارتقای کیفیت زندگی آحاد جامعه ایفای نقش کرده و می‌تواند در سطح زندگی مصرف‌کنندگان ورزشی رویدادها تأثیرگذار باشد. بنا به اظهارات بالگر و همکاران^۲ (۲۰۱۰) تعداد زیادی از بازدیدکنندگان، بازیکنان، تماشاگران و رسانه‌ها در رویدادهای بزرگ درگیر می‌شوند و همچنین تعداد زیادی گردشگر به جامعه برگزارکننده رویداد می‌آیند، به همین دلیل مسابقات ورزشی اثرات مثبت قابل توجهی بر اقتصاد دارد. مولر^۳ (۲۰۰۵)، روتر و همکاران^۴ (۲۰۰۲) رویدادهای ورزشی را در موقعیت‌هایی می‌دانند که در آن افرادی با حمایت مربیان، سرپرستان، مدیران و دیگر کمک‌کنندگان قابلیت‌های ورزشی خود را به نمایش می‌گذارند تماشاگران در محل برگزاری و یا از راه رسانه‌های تصویری در خانه به تماشای آن‌ها می‌پردازند. رویدادهای ورزشی بخش مهمی از صنعت تفریحی است و یک مفهوم جاری در تمام رویدادهای ورزشی سرگرم‌کننده بودن آن‌هاست.

براون و مسی^۵ (۲۰۰۱) در گزارش خود، توسعه مهارت‌های شخصی، گرد هم آمدن افراد و گروه‌های مختلف ورزشی به سوی یک هدف مشترک که در غیر این صورت به ندرت تعامل داشتند، افزایش تعامل اجتماعی، مشارکت تمامی گروه‌های سنی، درگیر شدن خانواده‌ها، درگیر شدن غیرمنظم خانواده‌ها در ورزش، مشارکت

¹ -Schmid

² - Balger et al

³ -Muller

⁴ - Rotter et al

⁵ -Brown & massey

افراد جامعه، افزایش امتیاز ورزش‌های کوچک، غرور مندی و هویت منطقه‌ای را به‌عنوان اثرات مثبت اجتماعی رویدادها تعریف کردند.

تربیت و ورزش در مفهوم کلی یک پدیده اجتماعی است که با اعتلای آن روابط افراد جامعه و سلامت جسم و روح آن‌ها استحکام می‌یابد. تک، تک افراد خانواده در ورزش کردن از یکدیگر تأثیر متقابل می‌گیرند و در تأمین بهداشت روانی و جسمانی، تحکیم بنیان خانواده، همبستگی بیشتر در بین افراد خانواده می‌توان تأثیر ورزش را مشاهده کرد.

۲-۴ ورزش خانواده

ورزش خانواده را از جنبه‌های مختلف، در رده‌های سنی متفاوت افراد خانواده‌ها می‌توان بررسی نمود که با عمل نمودن به آن خانواده ورزشی تکامل می‌یابد و می‌توان رویدادهای ورزشی خانوادگی بیشتری با استقبال پرشورتر برگزار نمود.

۲-۴-۱ ورزش کودکان و نوجوانان

هدف از ورزش کودکان و نوجوانان را می‌توان در دو گروه اختصاصی و اجتماعی تقسیم نمود. هدف‌های اختصاصی به هدف‌هایی گفته می‌شود که به افزایش قابلیت‌های جسمانی می‌پردازد. این هدف‌ها با در نظر گرفتن نیازهای رشدی در سه دسته به شرح زیر قابل بررسی هستند:

کودکان با مجموعه‌ای از توانایی‌های حرکتی به دنیا می‌آیند. بنابراین فراهم کردن موقعیت‌های مختلف حرکتی در جهت توسعه هر چه بیشتر این توانایی‌ها، سبب پایه‌ریزی مهارت‌های بنیادی آن‌ها می‌شود. توسعه این توانایی‌ها به شکل‌های مختلف امکان‌پذیر است که عبارت‌اند از: فعالیت‌های حرکتی مانند انواع راه رفتن، دویدن، جهیدن و لی‌لی کردن، فعالیت‌های مهارتی مانند پرتاب کردن، شوت کردن، دریبل کردن، گرفتن توپ، طناب‌بازی، بالا رفتن و پایین آمدن، آویزان شدن و حمل وسایل اشیاء، فعالیت‌های غیر حرکتی

مانند خم شدن، پیچ و تاب دادن بدن، کشش بدن، حفظ تعادل بدن، فعالیت‌های ژیمناستیک و شیرین کاری مانند حرکت‌های تطبیقی و شکل سازی.

کودکان به‌ویژه در دوران دبستان، مراحل رشد و تکامل را طی می‌کنند و اندام‌های گوناگون بدن آن‌ها در حال رشد است؛ بنابراین افزایش و توسعه قابلیت‌های جسمانی عبارت‌اند از: قدرت عضلانی، استقامت عضلانی، استقامت عمومی بدن، سرعت، تعادل، هماهنگی، چابکی، عکس‌العمل و حفظ حالت بدن در شکل طبیعی. اگر کودکان این قابلیت‌ها را افزایش دهند، وقتی که به سنین بالاتر می‌رسند وضع جسمانی مناسبی خواهند داشت. به نظر می‌رسد انجام این فعالیت‌ها در همه زمینه‌ها برای کودکان اثر بخش واقع شود (امینی و جابری مقدم، ۱۳۹۴). دوران نوجوانی به‌ویژه جوانی، مناسب‌ترین زمان برای یادگیری و توسعه مهارت‌های ورزشی است؛ بنابراین در برنامه آموزشی نوجوانان و جوانان باید آن را هدف اصلی قرارداد. پیگیری هدف‌های اختصاصی تربیت‌بدنی، دستاوردهای اجتماعی نیز در بردارد که می‌تواند از هدف‌های تربیت‌بدنی باشد، خانواده نخستین جامعه بزرگی است که کودک به آن وارد می‌شود، در این جامعه است که نهال‌های همبستگی با شرکت در فعالیت‌های حرکتی و رویدادهای ورزشی خانوادگی پایه‌ریزی می‌شود. در این فعالیت‌هاست که کودک یاد می‌گیرد برای رسیدن به یک هدف باید تلاش و کوشش کند، از قوانین و مقررات خاصی پیروی نموده و درراه رسیدن به پیروزی، راستی و صداقت و نظم و انضباط را پیشه خود سازد. از شکست‌ها پند گیرد و همراه با پرورش جسم خود به تزکیه نفس نیز بپردازد. اکنون به این مطلب باید توجه کنیم که اهمیت ورزش خانواده و توجه به ورزش کودکان توسط والدین موجب بروز نکاتی بسیار مثبت و مناسب در کودکان و گرایش آن‌ها به ورزش می‌گردد و در ارتقاء سلامت روحی و روانی افراد جامعه به ویژه قشرهای جوان و نوجوان نقش به‌سزایی دارد (میناسیان و همکاران، ۱۳۹۱).

تربیت‌بدنی و ورزش در مفهوم کلی کلمه، یک پدیده اجتماعی است که با اعتلای آن، روابط افراد جامعه و سلامت جسم و روح آن‌ها استحکام می‌یابد؛ بنابراین روابط اجتماعی و تربیت‌بدنی و ورزش بر یکدیگر تأثیر

متقابل دارند و در تأمین بهداشت روانی کودک و نوجوان و همچنین در جهت‌گیری مطلوب جامعه بسیار مؤثر هست. فعالیت‌های ورزشی فرصتی را ایجاد می‌کند که افراد با تعامل یکدیگر هدف‌ها را مشخص می‌کنند و وظیفه‌ای را به عهده گرفته و از نتیجه کار گروهی بهره‌مند می‌شوند. در این میان بازی به‌عنوان یکی از اجزای مهم تربیت‌بدنی، دارای نیروی بالقوه‌ای است که به کودکان و نوجوانان در برقراری رابطه بهتر و ایجاد یک نیروی اجتماعی پویا در جامعه کمک می‌کند؛ پرورش نیروی تخیل کودک نیز امری است که در جریان بازی به خوبی صورت می‌پذیرد. کودکان برای گسترش بازی از نیروی تخیل خود کمک می‌گیرند و این خود نیز سبب رشد و توسعه تخیل نیز می‌شود و نیز آنان برای محتوا دادن و بیان آمال و ایده آل‌های خویش در بازی‌های "تقلیدی و نمایشی" از این نیرو بهره می‌گیرند (برادران، ۱۳۸۸). آن‌ها از این طریق دست به تجربه‌های اکتسابی زده و نیاز به تعلق اجتماعی خود را ارضا نموده و با اصلاح مناسبات اجتماعی به ایجاد آرامش خاطر دست می‌یابند که این امر در رشد و تأمین بهداشت روانی آنان بسیار مؤثر می‌باشد. درنهایت، نقش سازنده و فواید ورزش‌های جمعی در رشد اجتماعی و تأمین بهداشت روانی کودکان و نوجوانان را فهرست‌وار ذکر می‌نماید:

- تقویت حس همکاری و تعاون
- قدرت اراده و تصمیم‌گیری
- ایجاد و تقویت قدرت ابتکار
- از بین بردن روحیه بی‌تفاوتی و ایجاد انگیزه پیروزی
- رعایت حقوق دیگران
- اجتماعی نمودن و درمان انزواطلبی

انسان علاوه بر نیازهای جسمانی که استمرار ذات او را موجب می‌شوند دارای نیازهای عاطفی از قبیل محبت، امنیت، احساس ارزش، تعلق به گروه، بیان و ابراز خود، پیشرفت، پذیرفتگی و نیازهای شناختی و زیباشناسی نیز هست. عدم ارضای این نیازها موجب بروز مشکل در بزرگسالی شده و منشأ اختلالات و نابسامانی‌های روانی آن دوران می‌گردد و موجبات غلیان هیجانات درونی فرد را فراهم می‌آورد. در نتیجه این اختلالات، افسردگی، خمودی، خستگی، پریشانی به فرد دست می‌دهد و او را در انجام امور محوله بی‌فکر و کم‌کار و ضعیف می‌سازد.

تربیت‌بدنی و ورزش در خانواده به‌عنوان وسیله‌ای مؤثر جهت پاسخ به نیازهای روانی محسوب می‌گردد که کودکان و نوجوانان می‌توانند با بهره‌گیری از آن به ارضای نیازهای خود بپردازند و تمایلات درونی خود را بیان دارد. همچنین کسب تجربیات لازم در زمینه‌های گوناگون فعالیت‌های ورزشی مطابق با استعداد علاقه‌مندی خود، کودکان و نوجوانان را قادر می‌سازد تا به شیوه‌ای مثبت به ابراز خود بپردازند و توانایی و کارایی خود را آشکار سازند. بدین ترتیب مقبولیت فرد توسط دیگران به میزان قابل‌ملاحظه‌ای افزایش یافته و نیاز به عزت‌نفس و احساس ارزش در آنان ارضا خواهد شد. مشارکت و همکاری کودکان در ارائه یک فعالیت ورزشی جمعی وسیله‌ای مناسب جهت ارضاء تمایلات تعلق به گروه و تقویت روح تعاون و حس همکاری در آنان به شمار می‌رود. این عامل شرایط مناسبی جهت ابراز محبت متقابل و بهره‌گیری از محبت یکدیگر را فراهم می‌آورد (احمدوند، ۱۳۹۱). علاوه بر این آثار و فعالیت سودمند ورزش موجب افزایش دانش و اطلاعات، راهنمای غیرمستقیم در حل مشکلات و آشکار نمودن نحوه نگرش صحیح به امور و عواقب ناگوار می‌گردد. لذا ورزش در خانواده تأثیرات مطلوبی در ارضای نیازهای شناختی و پرورش روح زیباشناسی فرد خواهد داشت و از این طریق بر احساس امنیت کودکان و نوجوانان می‌افزاید و موجبات کاهش و رفع فشارها، برطرف کردن ترس‌ها و اضطراب‌ها، گشودن عقده‌ها و کسب رضایت و تأمین بهداشت روانی کودکان و نوجوانان می‌کند.

نیاز و استعداد را می‌توان مبدأ حرکت انسان به‌سوی تکامل و تعالی انسان معرفی کرد. در مسیر رشد و تکامل انسان باید استعدادهای نهفته در درون او را شناخت و بارور کرد. مسلم است که بهترین زمان کسب توانایی، دوران نوجوانی است. از نظر فلسفی، علمی و تحقیقاتی بهترین وسیله برای کمک به نوجوانان در کسب قابلیت‌ها، حرکت، بازی و ورزش می‌باشد. در کنار کسب توانایی‌ها استعدادهای شکوفا می‌شوند. هر انسانی استعدادهای گوناگونی دارد. با بهره‌گیری صحیح از بازی و ورزش می‌توان استعدادهای ذهنی، عقلی، جسمی و ادراکی و مهارتی را در کودکان و نوجوانان رشد داد و در اثر آن ظرفیت‌های اخلاقی، تربیتی، عاطفی و اجتماعی آن‌ها را بالا برد. در اثر اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌های ورزشی هم استعدادهای تحصیلی رشد خواهد کرد و هم استعدادهای ورزشی، به‌طوری‌که تحقیقات انجام‌شده در ایران نشان می‌دهد بین شرکت در فعالیت‌های ورزشی و استعدادهای تحصیلی رابطه مثبتی وجود دارد و این یافته‌ها مؤید این امر است که نوجوانان در محیط ورزشی یاد می‌گیرند که ماهرانه حرکت کنند» و در مسیر یادگرفتن استعدادهایشان شناخته شود. بازی در هر سن و هرشرایطی که به اجرا در آید دارای ویژگی‌هایی است که تفاوت آن را با دیگر فعالیت‌ها مشخص می‌کند (فروزانفر، ۱۳۹۳).

ارزش و تأثیر دیگری که بازی‌ها و ورزش‌ها در زندگی کودکان و نوجوانان دارند این است که پرورش استعدادهای موجب رشد علاقه‌مندی‌های آنان می‌گردد که این امر در زندگی و از جهت رشد و تأمین بهداشت روانی ارزش فراوانی برای کودکان و نوجوانان دارد. تجربه‌های حاصل از فعالیت‌های ورزشی در ایجاد رغبت‌ها و تمایلات و پی بردن به توانایی‌ها و استعدادهای که از مبانی بهداشت روانی فرد به شمار می‌روند. منظور از جنبه اخلاقی جهت دادن به تمایلات و انگیزه‌های کودک و نوجوان است تا بتوان از این طریق او را در مسیر صحیح هدایت قرارداد. کودک و نوجوان از نظر اخلاقی بی‌طرف است و بیشتر از جنبه‌های فطری و غریزی خود متأثر می‌شود. اعمال و خواسته‌های او هم تحت تأثیر نیازهای زیستی و غریزی و بازی قرار دارد. به این ترتیب بازی میدان تمرینی برای ارزش‌گذاری و جهت‌گیری تمام رغبت‌ها، هیجان‌ها و عواطف و

گرایش‌های فطری کودک است و مفاهیمی چون نوع دوستی، تعاون، ایثار، صبر و استقامت را به‌طور ناخودآگاه به او می‌آموزند.

مهم‌ترین عاملی که انگیزه‌های کودک را در مسیر رشد صحیح قرار می‌دهد، گنجاندن ارزش‌های اخلاقی در بطن بازی‌ها و ورزش‌های نشاط‌انگیز است. این ارزش‌ها باعث می‌شوند که کودکان و نوجوانان از بازی لذت ببرند و برای رسیدن به آن‌ها تلاش کنند. کودکان و نوجوانان در موقعیت لذت ناشی از بازی و ورزش با معانی ارزش‌های اخلاقی -هماهنگی و ارتباط برقرار می‌کنند (دروار، ۱۳۹۴). این ارتباط بین ورزش و لذت پلی است تا کودک را عادت در زندگی فردی معتقد و مقید به اصول اخلاقی بار آورد. تجارب ورزشی، روند تمایلات مثبت و رضایت خاطر افراد را بهبود داده و موجب رشد سجایا و خصایل اخلاقی و موجب اصلاح رفتارهای ناشایست می‌گردد و افراد را نسبت به خود مهربان، خوش عاطفه و از نظر احساس مسئولیت، احترام به قانون و تلطیف عواطف فردی و اجتماعی و به‌طور کلی در حصول به اخلاقیات حاصل از ورزش موفق می‌سازد. منظور از ورزش در خانواده‌ها خصوصاً اهمیت آن در رابطه با کودکان ایجاد و انجام بازی‌هایی در قالب ورزش برای کودکان می‌باشد. اهمیت بازی و فعالیت بدنی به‌عنوان بخش مکمل یک زندگی سالم گسترش یافته است. به‌علاوه شواهد علمی از فواید سلامت بخش بازی و ورزش در حال افزایش است، بررسی‌ها نشان می‌دهد که فعالیت بدنی با تکرار، شدت و مدت مناسب بر اساس برنامه‌های منظم مزایای معنی‌داری دارد.

بسیاری از بازی‌ها وسایل چندانی نیاز ندارند، بازی‌ها عامل توسعه و شناخت توانایی‌ها و ویژگی‌های کودک است. باعث شناخت ضعف‌ها و آمادگی‌ها جهت مقابله با مشکلات می‌شوند، همچنین بازی‌ها باعث هماهنگی رشد آزاد کودک در جنبه‌های جسمانی، عاطفی، ذهنی، اجتماعی و روانی می‌شود. هماهنگی در رشد سیستم بدنی انسان با میزان فعالیت او ارتباط دارد. بازی باعث افزایش قدرت عضلات بزرگ در کودکان می‌شود. همچنین باعث توسعه سیستم ارگانیکی مانند تنفس، گردش خون، گوارش، غدد و اعصاب می‌شود. بازی

انرژی اضافی کودکان را در جهت نشاط آور شدن زندگی به کار می‌گیرد (میناسیان و همکاران، ۱۳۹۱). کودکان پس از گذر از بازی‌های فردی به دلیل نیازهای اجتماعی به عضویت گروه درمی‌آیند. بازی باعث ایجاد مراوده ارتباط متقابل کودکان و اطاعت از قانون می‌شود. بازی جهت حفظ الگوهای اجتماعی، موجودیت نظام اجتماعی و تحقق اهداف گروهی ضرورت دارد. بهترین راه جهت آموزش رعایت اصول و مقررات شرکت کودک در بازی است.

بازی وسیله‌ای برای نمایش خواسته‌های درونی کودک می‌باشد. در بازی کودک به صورت آگاهانه یا ناآگاهانه نقطه نظرات خود را ارائه می‌دهد. بازی باعث کاهش تنش‌های عاطفی - روانی کودکان می‌شود زمینه برقراری ارتباط عاطفی با همسالان و ایجاد خوشنودی در رابطه با انگیزه‌ها و خواسته‌هایی می‌باشد که در دنیای واقعی سرکوب شده‌اند. کودک با شرکت در بازی با محیط و اشیای موجود آشنا شده و اطلاعات لازم را کسب می‌نماید. بازی امکان شناخت و کنترل محیط را به کودک می‌دهد و با دست‌کاری اطراف خود به دانش خود می‌افزاید. بازی با نمایان ساختن نقاط ضعف و قوت کودک او را از حالت تخیلی خارج و در جهت تقویت قوای ذهنی هدایت می‌کند. آگاهی از تأثیرات مثبت بازی فرد را از گرایش به انحرافات مصون می‌دارد (احمدوند، ۱۳۹۱). ((زنان نبض حیات خانواده به شمار می‌روند))، ((پیشرفت جامعه در گرو سلامت خانواده و سلامت خانواده در گرو سلامت زنان است))، ((زنان پرورش‌دهندگان نسل آینده هستند)) و... این‌ها جملاتی است که هرروز از گوشه و کنار می‌شنویم اما واقعیت‌های اطرافمان نشان می‌دهد سلامت زنان در ایران از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست. محققان معتقدند کمبودهای بدنی، آسیب‌های فیزیولوژیک و عارضه‌های پس از بارداری و زایمان از جمله عواملی هستند که سلامت زنان را به مخاطره می‌اندازد. منظور از سلامت، حالت بهزیست کامل جسمانی، روانی و اجتماعی است و نه صرفاً نبود سلامت، بیماری یا معلولیت. آمارهای مرکز امور مشارکت زنان (در دولت گذشته) نشان می‌دهد حدود ۳۰ درصد از زنان بین ۱۵ تا ۴۹ سال دچار کم‌خونی هستند و اگر به کم‌خونی، کمبود املاح معدنی و ویتامین‌ها هم اضافه شود، وضعیت سلامت زنان

ایرانی بیشتر مشخص می‌شود (اتقیا، ۱۳۸۶). فقر حرکتی اصلی‌ترین عامل به وجود آوردن آسیب‌های فیزیولوژیک است که از کودکی تا بلوغ و میان‌سالی زنان را تهدید می‌کند. آپارتمان‌نشینی، مسائل فرهنگی و محدودیت امکانات ورزشی در مدارس، دانشگاه و باشگاه‌های ورزشی از مهم‌ترین دلایل بروز این مشکل در دختران و زنان ایرانی است. در ایران از همان دوران کودکی از دختران توقع می‌رود موجوداتی آرام، سربه‌زیر، کم‌حرف و بدون جنب‌وجوش باشند و حتی بدون جست‌وخیز و سروصدا بازی کنند و گرنه متهم به داشتن رفتارهای پسرانه می‌شوند. بدین ترتیب دختران دوران کودکی را بدون کمترین تحرکی می‌گذرانند و همچنان تشویق به آرام و ساکت بودن می‌شوند. معیارهای سنتی لازم برای نجابت و لطافت دخترانه، سربه‌زیر داشتن و آرام راه رفتن است که در بلندمدت به فقر حرکتی و شکل‌گیری معیوب استخوان‌ها منجر شده و موجب بروز اختلالاتی در اندام‌ها می‌شود؛ و صدا البته که آپارتمان‌نشینی نیز خود بهانه‌ی دیگری می‌شود، جلوگیری از جست‌وخیزهای کودکان که همراه با دیگر سوغاتی‌های خوش آب و رنگ، مدرنیته برایمان به ارمغان آورده است. همه‌ی این‌ها شرایط زندگی دختران است در خانواده و تا قبل از ورود به نظام آموزشی مدرسه و دانشگاه، محدودیت‌های امکانات ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها به این روند دامن می‌زند و همراه با مشاغل کم‌تحرک در آینده، پشت‌میزنشینی دختران را به حداکثر می‌رساند (مرکز امور مشارکت زنان، ۱۳۸۰). طبق آمار اعلام‌شده سرانه‌ی فضای ورزشی دختران در مدارس ۱۷ سانتی‌متر است که این رقم در کنار ۲۵۰ سانتی‌متر فضای استاندارد حرکتی یک دختر جای تأمل بسیاری دارد. با این شرایط عجیب نیست اگر بشنویم که قابلیت جسمانی زنان ۲۶-۱۸ ساله ایرانی برابر با قابلیت جسمانی زنان ۵۰ ساله فرانسوی برآورد شده است.

مدارس نه تنها امکانات مطلوبی در اختیار دختران قرار نمی‌دهند و گاهی از حداقل‌های ورزشی برخوردار نیستند. بلکه عموماً به زنگ ورزش که فقط یک جلسه در هفته است - چه از طرف خانواده و چه از طرف مسئولان مدرسه - به عنوان تفریح و نه دغدغه نگریسته می‌شود و حتی بعضی اوقات از این زنگ به عنوان

جایگزین برای تقویت دیگر دروس - به خصوص در دبیرستان - استفاده می‌شود. در دانشگاه نیز وضع به همین گونه است. دو واحد دو ترمه تربیت بدنی در حالی به دانشجویان ارائه می‌شود که برخی از دانشکده‌ها مکانی به عنوان سالن ورزشی ندارند و دانشجویان برای گذراندن هر واحد تربیت بدنی باید فاصله‌ی دانشکده‌ای تا دانشکده دیگر (که گاهی هر یک در یک نقطه از شهر قرار دارند) را طی کنند. در کنار این مسائل، تبعیض‌هایی همگانی در مورد حداقل امکانات ورزشی دانشگاه میان دختران و پسران مشاهده می‌شود. از سوی دیگر فرهنگ مردسالار، ورزش را حوزه‌ی مردانه می‌داند. پس در بسیاری از رشته‌های ورزشی جایی برای زنان تعریف نشده و امکانات اختصاص یافته به آنان به قدری محدود است که فقط قشر خاصی که توان تقبل هزینه‌های مادی آن را داشته باشند، می‌توانند از این امکانات استفاده کنند. باشگاه‌های ورزشی همگانی به دو گروه تقسیم می‌شوند. یک گروه که باشگاه‌های ورزشی کاملاً مردانه هستند و در حالی که مردان نیمی از جمعیت را تشکیل می‌دهند، صاحبان این مکان‌ها نیمی دیگر از جمعیت کشور را از حق داشتن فضای ورزشی محروم می‌کنند. گروه دوم باشگاه‌های ورزشی‌ای هستند که گرچه برای زنان همگانی زمانی اختصاص داده‌اند اما در بیشتر موارد زنان فقط صبح‌ها می‌توانند از این ورزشگاه‌ها استفاده کنند. این موضوع نشان می‌دهد در نگاه صاحبان این طیف از باشگاه‌های ورزشی، زن شاغل در نظر گرفته نشده و تنها بر اساس کلیشه زن خانه‌دار، صبح‌ها برای استفاده زنان از این اماکن در نظر گرفته شده است. بنابراین فراهم نمودن امکانات رفاهی و اقدام شهرداری در ایجاد اماکن تفریحی رایگان در گرایش بیشتر زنان و دختران جوان به ورزش موثر می‌باشد (مهردادی، ۱۳۹۵).

دکتر پروانه عارضی کارشناس امور تربیت بدنی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد زاهدان درباره‌ی فقر حرکتی و مشکلات ناشی از آن در زنان می‌گوید، ((فقر حرکتی در دختران و زنان جوان باعث بروز اختلالات قلبی - عروقی و کاهش حجم تنفسی می‌شود. اختلالاتی در عملکرد اندام‌های داخلی ایجاد می‌کند و ناراحتی‌های کلیوی، کاهش آمادگی‌های حرکتی و روانی در یادگیری و انجام مهارت‌ها (از امور ساده گرفته تا مهارت‌های

پیچیده‌ی ورزشی و شغلی) و بازدهی نامطلوب در انجام وظایف اجتماعی و امور روزانه را در پی دارد و باعث بروز دردهای عضلانی و مفصلی در زنان می‌شود.)) انجام فعالیت‌های بدنی نسبتاً سنگین مثل پیاده‌روی و آهسته دویدن برای رشد طبیعی استخوان‌ها و اسکلت بدن ضروری است. فعالیت‌های فیزیکی منظم در کاهش استرس، اضطراب، افسردگی و احساس تنهایی تأثیر دارد و انجام فعالیت‌های ورزشی در به وجود آمدن اعتمادبه‌نفس و ایجاد زمینه‌ی مناسب برای فعالیت‌های اجتماعی درحالی‌که انفعال زنان، نه‌تنها آنان را از دستیابی به فرصت‌های برابر در جامعه بلکه از حداقل امکانات ورزشی و حرکتی دور می‌کند نتیجه‌اش فقر حرکتی می‌شود و آسیب‌های فیزیولوژیک . با توجه به این‌که زنان نیمی از جامعه‌ی بشری را تشکیل می‌دهند از جهات مختلف دارای اهمیت بوده و در برنامه‌ریزی‌های گوناگون جامعه باید در نظر گرفته شوند. به گزارش ایونا، یکی از اموری که برای زنان مطرح است ورزش می‌باشد. امروزه زنان زیادی در سطح جهان به ورزش‌های مختلف اشتغال دارند. همان‌طور که می‌دانیم زندگی فعالیت است و مبنای به‌اصطلاح مواد درونی موجودات زنده نیز فعالیت است. صاحب‌نظران امروزه بر این عقیده‌اند که تمرین‌های حرکتی و ورزشی برای اکثریت مردم اعم از زن و مرد دارای ارزش بسیار است. دختران و زنان در سنین مختلف به حرکات مختلف ورزشی نیاز دارند زیرا با ورزش علاوه بر تأثیرات جسمانی نسبت به زندگی خوش بین تر می‌شوند و کمتر به افسردگی دچار می‌شوند (مظفری و قره، ۱۳۸۴).

۲-۴-۲ اثرات تربیت‌بدنی و ورزش بر زنان

یکی از مزایای عمده تمرین‌های ورزشی برای زنان بهبود کارایی عملکرد سیستم ارگانیک بدن است. شخصی که از لحاظ بدنی تربیت‌یافته است در مقایسه با فردی که فعالیت‌ها و تمرینات ورزشی نداشته روزانه انرژی کمتری مصرف می‌کند و فشار کمتری در بدن خویش وارد می‌سازد. اثر کلی دیگر تمرین‌های منظم کمک به رشد و تکامل اجزا مختلف بدن است. تمرینات منظم برای زنان سبب بهبود تنفس، سیستم هاضمه، سیستم تخلیه‌ی بدن و بهبود ماهیچه‌ها و قوی‌تر شدن آن‌ها می‌شود. ورزش به زنان و دختران اجازه می‌دهد

خود را از عواطف انباشته شده در درون رها سازند. ورزش همچنین افزایش قدرت تحمل مشکلات در زندگی و بهتر روبه‌رو شدن را به آن‌ها می‌دهد. از نظر اجتماعی بشر طبیعتاً موجودی اجتماعی است که می‌خواهد با دیگران رابطه داشته باشد و دیگران هم به‌طور متقابل با او ارتباط داشته باشند. این غریزه‌ی اجتماعی را می‌توان از طریق ورزش برآورده سازند و ورزش در زمینه نیل به ارزش‌های اجتماعی دیگری نیز چون کار گروهی، وفاداری و روحیه‌ی ورزشکاری می‌توان توفیق یافت. سلامت هر یک از اعضای خانواده به‌ویژه زن مستقیماً بر تصویر کلی سلامت خانواده تأثیر می‌گذارد. نگرش کلی زن نسبت به جسم و عملکرد فیزیکی بدنش در نگرش‌های کلی او تأثیر مستقیم دارد زیرا سلامت جسم و روان او، روابط اجتماعی وی با دیگران را شکل می‌دهد. امنیت عاطفی او برگزاری امنیت کلی خانواده می‌افزاید و بهترین نشانه‌ی رشد و پختگی عاطفی او برگزاری هوش و توانایی سازگاری با موفقیت‌های جدید، هنگام مواجهه با فشارها و ناراحتی‌ها با حداقل آسیب‌پذیری فرد و گروهی است. تأمین بهداشت جسم و روان برای زنان که در دوره‌ها و مراحل مختلف زندگی برگزاری مسئولیت خویش مراحل چون بارداری، زایمان و از همه مهم‌تر پرورش و تربیت فرزندان را پشت سر می‌گذارد از اهمیتی والا برخوردار است. شخصیت کودک با نگرش‌های ما در دوران بارداری آغاز و از آن‌پس در آغوش و در کنار او از نظر جسمانی، روانی، اخلاقی، اجتماعی و معنوی رشد و تکامل می‌یابد. بدون شک مادر سالم و بانشاط بهتر از انجام این مسئولیت برمی‌آید و خود نیز الگوی عملی و طبیعی سالم‌تری برای فرزندان خویش خواهد بود. زنان با ورزش کردن می‌توانند خصوصیات رفتاری، اخلاقی و شخصیتی مطلوب برای یک زندگی سالم و شاداب را کسب کنند (اتقیا، ۱۳۸۶).

واژه ورزش وقتی به گوش می‌رسد، چهره‌ی مردانه‌ای در ذهن به تصویر می‌کشیم، به‌ویژه اگر از آن نوع ورزش‌هایی باشد مثل جنگ، دو گروه مقابل هم می‌ایستند تا درنهایت، یکی پیروزمندانه از میدان بیرون بیاید و به دنبال آن، عده‌ای هورا بکشند و عده‌ای دیگر سنگ پرتاب کنند. درحالی‌که ورزش چهره زنانه نیز دارد و دختران و بانوان نیز می‌توانند اهل ورزش باشند. امروزه، نه‌تنها ضرورت و اهمیت ورزش برکسی

پوشیده نیست. به نظر می‌رسد که فعالیت‌های جسمانی و ورزش، برای بانوان در مقایسه با آقایان، ضرورت بیشتری دارد. در این مطلب به چند مورد ضرورت ورزش دختران اشاره می‌کنیم.

■ دختران به دلیل نقش مادری، در جامعه سهمی بزرگ دارند و ورزش، آن‌ها را برای انجام وظایف مقدس مادری، آماده‌تر می‌سازد و سبب می‌شود نسلی سالم، پویا و نیرومند به وجود آورند.

■ دختران امروز، در آینده وظایف و مسئولیت‌های سنگین، چون خانه‌داری، بچه‌داری و تربیت کودک و دوران سخت بارداری و زایمان را بر دوش دارند که هریک از این وظایف، عضلات قوی و بنیه سالم و نیرومند را می‌طلبد. زنان رنجور، افسرده و ناتوان هرگز نمی‌توانند این وظایف مهم و خطیر را انجام دهند.

■ حرکت و فعالیت، غریزه‌ی طبیعی در انسان است. نداشتن تحرک کافی و فعالیت‌های مناسب بدنی، دستگاه‌های مختلف بدن را با مشکل روبه‌رو می‌کند. این اشکال با احساس ضعف و تبدیل آن به انواع بیماری‌ها، نمایان می‌شود. برای مثال، بالا رفتن سریع ضربان قلب با انجام کوچک‌ترین حرکت، به خستگی زودرس منجر می‌گردد و این نشانه‌های ضعف در دستگاه گردش خون، به‌ویژه در زنان که قلب کوچک‌تر، تعداد سلول‌های قرمز کمتر و هموگلوبین کمتری در مقایسه با مردان دارند. با ورزش نکردن و کم‌تحرکی، به‌آسانی دیده می‌شود (میناسیان و همکاران، ۱۳۹۱).

■ دختران از نظر بدنی، دوره‌های مختلفی در زندگی باید پشت سر بگذارند که این دوره‌ها تغییرهای زیادی در جسم و روان آن‌ها ایجاد می‌کند. از این‌رو، داشتن برنامه ویژه فعالیت‌های جسمانی و تمرین‌های ورزشی در این دوره‌ها، ضروری است.

■ فعالیت بدنی و ورزش، موجب افزایش تراکم استخوان می‌شود. زنان در سنین بعد از میان‌سالی، به دلیل کاهش هورمونی، با کاهش تراکم استخوان و افزایش احتمال دچار شدن به پوکی استخوان،

روبه‌رو می‌شوند؛ بنابراین، برای جلوگیری از بروز این عارضه، دختران و زنان به تغذیه و ورزش مناسب نیاز دارند.

■ پژوهش‌های علمی نشان می‌دهد زنان ورزشکار در مقایسه با زنان دیگر، هنگام بارداری و زایمان، مشکلات کمتری خواهند داشت. تأثیر ورزش دختران و بانوان در خانواده دختران امروز، همسران و مادران آینده جامعه هستند. همان‌ها که هسته مرکزی خانواده‌های فردا را تشکیل خواهند داد. بدیهی است، سلامت زنان، بر تصویر کلی سلامت خانواده تأثیر مستقیم می‌گذارد. تأمین بهداشت جسم و روان برای زنان که در زندگی دوره‌های مختلفی چون بارداری، زایمان و از همه مهم‌تر پرورش و تربیت فرزندان را پشت سر می‌گذارند، از اهمیتی والا برخوردار است (اتقیا، ۱۳۸۶).

شخصیت کودک با نگرش‌های مادر در دوران بارداری شروع به شکل‌گیری می‌کند و از آن‌پس در آغوش مادر و در کنار او از نظر جسمانی، روانی، اخلاقی، اجتماعی و معنوی رشد و تکامل می‌یابد. بی‌شک مادر سالم و بانشاط بهتر می‌تواند از انجام این مسئولیت برآید و خود نیز الگوی عملی و طبیعی سالم‌تری برای فرزند خویش خواهد بود. همچنین زنان با ورزش کردن می‌توانند ویژگی‌های رفتاری، اخلاقی و شخصیتی مطلوب برای یک زندگی سالم و شاداب به دست آورند. بخش سوم و آخر درزمینه ورزش خانواده، تشویق و اهمیت دادن به حضور سالمندان در رویدادهای ورزشی خانوادگی است که اهمیت و فواید ورزش سالمندان در خانواده را دوچندان می‌کند.

۲-۴-۳ اهمیت و فواید ورزش سالمندان

وقتی سن شما بالا می‌رود و مسن می‌شوید، داشتن یک سبک زندگی فعال از هر زمان دیگری برای شما مهم‌تر است. ورزش منظم می‌تواند به تقویت انرژی، حفظ خود استقلالی و مدیریت علائم بیماری و یا درد کمک کند. ورزش حتی می‌تواند روند پیر شدن بدن شما را به تأخیر بی‌اندازد! ورزش نه تنها برای جسم شما، بلکه برای ذهن، خلق‌وخو و حافظه نیز خوب است. با بالا رفتن سن، حفظ سلامت عمومی بدن و اینکه

سالمندان دچار بیماری و احساس ناامیدی نشوند به نوعی یک چالش محسوب می شود؛ اما ورزش می تواند مانع این احساسات شود و شمارا از بزرگ ترین چالش و نگرانی در مورد آسیب های افتادن دور کند.

ورزش در سالمندان از اهمیت بالایی برخوردار است و ضروری است که افراد مسن سعی کنند فعال بمانند تا از عواقب ناشی از بی تحرکی در امان باشند. فعالیت ورزشی در سالمندان گذشته از این که موجب حفظ تحرک و استقامت و کاهش بروز بیماری ها می شود، باعث نشاط و ایجاد نیروی جوانی و همچنین برخورداری از یک زندگی سالم می شود. آدریان^۱ (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان بهترین راهنمای تمرینی در سالمندان داشتن فعالیت بدنی است. که از این تحقیق می توان نتیجه گرفت که داشتن فعالیت های بدنی در سالمندان مفید می باشد و می تواند تأثیرات مثبتی بر سیستم تنفسی ، سیستم متابولیکی، سیستم اسکلتی بگذارد . داشتن فعالیت های بدنی برای بیماران می تواند در کاهش افتادن ها و شکستگی ها و در وابستگی دیر هنگام سالمندان به سایرین بسیار حائز اهمیت باشد. ورزش به حفظ یا کاهش وزن سالمندان کمک می کند. همان طور که متابولیسم به طور طبیعی با افزایش سن کاهش می یابد، کنترل وزن مناسب مقداری مشکل می شود. ورزش به افزایش سوخت و ساز بدن کمک می کند و باعث افزایش توده عضلانی می شود و همچنین به سوزاندن کالری بیشتر کمک می کند. هنگامی که بدن شما به یک وزن سالم می رسد، سلامت کلی بدن نیز بهبود خواهد یافت. بنابراین با توجه به مطالب بالا در بروز یک خانواده ورزشی و ایجاد رویدادهای ورزشی خانوادگی نیاز به توجه همه این عوامل در تک، تک افراد خانواده می باشد تا با وجود افراد ورزشی در خانواده و علاقه مند به ورزش موجبات ایجاد رویدادهای ورزشی خانوادگی بیش تر در جامعه سبب آید و نقش این رویدادها در توسعه ورزش همگانی هر چه بیش تر نمایان گردد.

¹ - Adriyan

۲-۵ تاریخچه ورزش همگانی

زادگاه توسعه و برنامه‌ریزی یا سازمان‌دهی ورزش همگانی را می‌توان کشور برزیل دانست. فدریکو گالز^۱ (۱۹۲۷) موضوع گسترش ورزش‌های همگانی را در شهر پورتو آلگر واقع در جنوب برزیل برای نخستین بار مطرح کرد. این نوع آوری در حیطه تربیت‌بدنی و ورزش برزیل توانست آن دسته از بازی‌ها، جشنواره‌های فرهنگی و فعالیت‌های ورزشی را که به‌صورت سنتی در مکان‌های محصور مانند مدارس و کلوپ‌ها برگزار می‌شد، به‌صورت مدون و اصولی به خیابان‌ها و میدان‌های شهر بکشانند. در سال ۱۹۲۳ در شهر سائوپولو^۲ مسابقه دوی همگانی برگزار شد. جنبش ورزش همگانی در سال ۱۹۶۰ با واژه‌تریم که از زبان نروژی است و به معنی خوش‌اندام و بانشاط و سالم می‌باشد، آغاز شد (قدیمی، ۱۳۹۰). بنیان‌گذار این جنبش به‌منظور نشان دادن راه سلامتی و نشاط به مردم، از روش‌های تجاری مانند یک محصول استفاده و در کشورهای مختلف و به اشکال گوناگون آن را تبلیغ می‌کردند. در همان زمان این جنبش در کشورهای اروپایی، آمریکا، ژاپن و یوگوسلاوی شکل گرفت. انجمن‌تریم در آلمان مورد حمایت همه اقشار از جمله ریاست جمهوری، پزشکان، شرکت‌های بیمه و فدراسیون‌های ورزشی آلمان قرار گرفت. کمیته ورزش و اوقات فراغت اولین بار در سال ۱۹۶۴ به ابتکار پروفسور لیز لوت دیم^۳ در کالج فدرال آلمان تأسیس شد و تعلیم و تربیت متصدیان ورزشی آن کشور را آغاز کرد. پیش‌ازاین در سال ۱۹۵۳ نتیجه مربوط به اوقات فراغت نشان می‌داد که جوانان در اوقات فراغت خود، بیشترین اولویت را به ورزش و فعالیت‌های تفریحی می‌دهند، نخستین نظریه ایجاد کمیته‌هایی در زمینه ورزش و اوقات فراغت به سخنرانی (بارون پیر دکوبرتون^۴) بازمی‌گردد که در سال ۱۹۶۳ در شهر پاریس انجام‌شده بود، یک سال بعد از آن سخنرانی، کمیته مذکور با الهام از همان سخنرانی تأسیس شد (مجد آرا، ۱۳۹۱).

^۱ -Galz Federico

^۲ -Saopaulo

^۳ -Liz Loot Dim

^۴ -Baron duke berton

کمیته بین‌المللی ورزش و تربیت‌بدنی (ICSPE)^۱ یکی از سازمان‌های بین‌المللی قدیمی است که در کشورهای اروپایی سابقه دیرین دارد. به‌مرورزمان و با رشد ورزش در جهان، سازمانی به نام «ورزش برای همه» در بطن آن تأسیس و یکی از شش کمیته اصلی (ICSPE). در اول ژانویه ۱۹۸۳، (ICSPE) به (ICSSPE)^۲ که «S» دوم برای گنجاندن علوم در عنوان کمیته بود. در سال ۱۹۸۳ کمیته بین‌المللی المپیک (IOC)^۳ گروه ورزش همگانی را در درون خود بنیان نهاد تا ورزش همگانی تحت پوشش کمیته بین‌المللی المپیک رشد نماید. رشد روزافزون ورزش همگانی و استقبال مردم کشورهای مختلف دنیا از آن باعث شد تا در سال ۱۹۹۰، رئیس کمیته بین‌المللی المپیک، ساختار سازمانی ورزش همگانی را در سطح یک انجمن در کمیته بین‌المللی المپیک ارتقا دهد. از آن زمان ورزش همگانی مورد حمایت بیشتر کمیته بین‌المللی المپیک قرار گرفت. در سال ۱۹۹۴ کمیته بین‌المللی المپیک و سازمان بهداشت جهانی (WHO)^۴ در جهت ارتقاء سطح سلامتی مردم فعالیت‌های مشترکی را آغاز نموده‌اند (مجد آرا، ۱۳۹۱). در کشور ما اطلاعات دقیقی از وضعیت ورزش همگانی، پیش از انقلاب اسلامی یافت نشده است، اما بر اساس اطلاعات به‌دست‌آمده از فدراسیون ورزش همگانی جمهوری اسلامی ایران تا سال ۱۳۵۸ فعالیت‌های ورزشی عمومی و همگانی به نام ورزش محلات زیر نظر تشکیلات جهاد تربیت‌بدنی انجام می‌شد. به‌تدریج این تشکیلات زیر نظر دفتر امور فرهنگی سازمان تربیت‌بدنی به فعالیت خود ادامه داد. لیکن به علت وجود برخی مشکلات از جمله عدم تخصص بودجه‌ای لازم، تصمیم گرفته شد که زیرمجموعه‌ای از سازمان تربیت‌بدنی به یک فدراسیون تبدیل شود و باراهنمایی کمیته‌ی ملی المپیک در سال ۱۳۷۱ به‌عنوان یک فدراسیون ورزشی

^۱ -International Council of Sport and Physical Education

^۲ - International Council of Sport Science and Physical Education

^۳ - international Olympic committee

^۴ -World Health Organization

شناخته شد و مانند سایر فدراسیون‌ها طبق اساس‌نامه‌ی خود فعالیت می‌کند. نام جهانی فدراسیون ورزش همگانی TAFISA^۱ و بخش آسیایی آن ASFAA^۲ نام دارد (قدیمی، ۱۳۹۰).

۲-۶ ورزش همگانی

ورزش همگانی معادله کلمه انگلیسی ورزش برای همه^۳، ورزش عمومی^۴ است و معمولاً به فعالیت‌های ورزشی اطلاق می‌شود که جنبه تفریحی داشته، بدون توجه به نتیجه آن (بردوباخت) انجام می‌شود (سعیدی، ۱۳۹۰). مفهوم ورزش همگانی که شامل دامنه سنی ۳ تا بالای ۷۰ سال می‌شود، انواع مختلف فعالیت‌های جسمی، اعم از بازی‌های غیرمنظم و خودجوش بومی تا تمرین‌های بدنی منظم را در بر گرفته که شامل ورزش صبحگاهی، فعالیت در پارک‌ها و فضای باز، کوه‌پیمایی یا کلاس‌های آمادگی جسمانی می‌شود و عموماً به ورزش‌های غیررقابتی و بدون هزینه و یا ارزان‌قیمت اطلاق می‌گردد (سعیدی، ۱۳۹۰). پروفیسور کن هاردمن^۵ (۱۹۹۶) استاد دانشگاه منچستر انگلستان و عضو شورای ورزش اروپا بیان می‌کند که ورزش همگانی درواقع شکلی از فعالیت‌های جسمانی است که سلامت بدنی را بهبود می‌بخشد و روابط اجتماعی را شکل می‌دهد و منجر به نتایج مثبت در تمام سطوح می‌شود (سعیدی، ۱۳۹۰).

دانلی^۷ (۱۹۹۱) ماهیت ورزش همگانی را برخورداری از سه اصل عدم تبعیض و نابرابری در ورزش و توزیع عادلانه تجهیزات و امکانات، فرآیند تصمیم‌گیری دوسویه تعاملی از بالا به پایین و از پایین به بالا و برخورداری از حالت متمم و مکملی یا عدم تضاد با سایر ورزش‌های قهرمانی، تربیتی و پرورشی می‌داند (جوادی پور و سمیع‌نیا، ۱۳۹۲).

^۱ -The Association for International Sport for All

^۲ -Asian Sport for All Association

^۳ - Sport for All

^۴ -General Sport

^۵ -Ken Hardman

^۶ -The University of Manchester

^۷ -Peter Donnelly

از دیدگاه کیم^۱ (۱۹۹۹) ورزش همگانی فعالیتی است که نیاز به مهارت خاص یا اراده خاصی ندارد و هرکس می‌تواند با توجه به علاقه‌مندی و هدف موردنظرش برای بهتر شدن در آن شرکت کند. سون^۲ (۲۰۰۰) ورزش همگانی را شرکت در ورزشی می‌داند که انسان آن را آزادانه انتخاب کرده باشد. ریچارد مول^۳ (۱۹۹۷) ورزش همگانی را پرداختن به مجموعه‌ای از فعالیت‌های ورزشی ساده، کم‌هزینه، بدون رسمیت، فرحبخش و بانشاط می‌داند که امکان شرکت در آن‌ها برای همه افراد وجود داشته باشد. ورزش همگانی به فعالیت‌های ورزشی گوناگونی گفته می‌شود که در بیرون از ورزشگاه‌های رسمی که دارای مقررات سخت و دست و پاگیر هستند و به‌دوراز چشم تماشاگران متعصب، در کمال آزادی و سادگی برگزار می‌شود (حیدری چروده، ۱۳۸۹).

مدنظر قرار دادن فعالیت‌هایی همچون فعالیت بدنی، عدم مصرف دخانیات، عدم مصرف نوشیدنی‌های الکلی و مصرف حداقل پنج وعده میوه و سبزی‌ها در روز ممکن است طول عمر افراد را تا ۱۴ سال افزایش دهد (خاو و همکاران، ۲۰۰۸). با این وجود در حال حاضر، افراد خیلی کمی تغذیه سالم دارند و در فعالیت بدنی منظم مشارکت می‌کنند و به عبارتی بی‌تحرک هستند (آصفی، ۱۳۹۲). همچنین سازمان بهداشت جهانی (who) سه شاخص برای سنجش سلامت و تندرستی بین ملل مختلف ارائه کرده است (بیماری‌ها، مرگ‌ومیر و کامیابی) که این مسئله باعث شده تا کشورهای جهان بکوشند با اقدامات مناسب به هنجارهای مطلوبی در سه شاخص یادشده دست یابند (گائینی، ۱۳۸۷). در این راستا از این نکته نباید غافل بود که یکی از پدیده‌های اجتماعی که در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته و آحاد مردم را تقریباً تحت تأثیر قرار داده است، تربیت بدنی و ورزش است که می‌تواند سهم بسزایی در مرتفع ساختن مشکلات یادشده داشته باشد (کردی، ۱۳۸۶). ورزش نوعی بازی سازمان‌یافته و هدفمند است که در آن حرکت‌ها به‌منظور تقویت قوای جسمانی، افزایش روحیه و کسب مهارت اجرا می‌شود (جوادی پور و سمیع نیا، ۱۳۹۲). اهداف تربیت بدنی

^۱ -Kim

^۲ -Carls Son

^۳ -Richard Moll

^۴ - Khaw et al

و ورزش با تجارب علایق افراد در ارتباطاند و تعیین‌کننده مقاصد و جهت برنامه‌ها هستند و با توجه به اهمیت و توسعه حیطه علم تربیت‌بدنی و ورزش اهداف آن محدود به رده‌های جمعیتی خاصی نیست؛ بلکه به تمام رده‌های جمعیتی گسترش‌یافته است (فتحی، ۱۳۸۸).

بنابراین نقش ورزش و فعالیت بدنی به‌عنوان راهبردی که توانایی بالقوه‌ای در یاری‌رساندن به اهداف سلامتی، اجتماعی و اقتصادی دارد، بسیار حائز اهمیت می‌باشد (سید عامری، ۱۳۹۱). دلایل متعددی جهت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری در ورزش و تفریحات سالم وجود دارد، نخست اینکه ورزش بخش مهمی از زندگی اجتماعی بوده که سبب توسعه مهارت‌های رهبری و فرصت بروز خلاقیت‌ها می‌گردد و به دوستی و نزدیکی جامعه کمک می‌کند، دوم اینکه شرکت در فعالیت‌های ورزشی باعث افزایش سطح بهداشت عمومی و جلوگیری از بروز بیماری‌ها و نیز درگیر شدن بیش‌تر آحاد جامعه در یک زندگی پرتحرک می‌شود. در ایران بر اساس تقسیم‌بندی نظام جامع توسعه ورزش کشور، ورزش به چهار مؤلفه اصلی تربیتی، همگانی - تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای تقسیم می‌شود (عرب نرمی، ۱۳۹۳). در حقیقت انگیزه مردم از شرکت در فعالیت ورزشی رسیدن به درجات بالا و دستیابی به شعار المپیک نیست. بلکه تندرستی، نشاط و روابط اجتماعی از علل مهم شرکت در ورزش است. که ناگفته پیداست نقش ورزش‌های همگانی در ارتقاء سلامت و شادابی جامعه مؤثرتر می‌نماید زیرا ورزش همگانی به توسعه یک جامعه متحد باسیاست ورزش برای همه از طریق مشارکت بیشتر، در ورزش هدفمند اشاره دارد (آمان وهمکاران^۱، ۲۰۰۹). فعالیت‌های ورزش همگانی می‌توانند به‌صورت سازمان‌یافته و یا سازمان نیافته در قالب پنج فعالیت و برنامه جداگانه و مرتبط باهم اجرا شوند که عبارت‌اند از:

¹ - Aman et al

۲-۶-۱ ورزش آموزشی

برنامه‌هایی که مبتنی بر فرصت‌های یادگیری درباره مهارت‌های آموزشی، راهبردها، قوانین و مقررات باشد و به شرکت‌کننده کمک کند تا مهارت خود را بهبود بخشد. این آموزش، اغلب شامل آموزش فردی یا گروهی از طریق دروس، کلاس‌های آموزشی و کارگاه‌ها می‌شود. در بخش آموزشی معمول سه سطح مبتدی، متوسط و پیشرفته را می‌توان تصور کرد، مانند کلاس‌های آموزشی رشته‌های ورزشی مختلف که در فصل تابستان و برای پر کردن اوقات فراغت افراد توسط شهرداری‌ها تشکیل می‌شود (مجد آرا، ۱۳۹۱).

۲-۶-۲ ورزش غیررسمی

شرکت کردن در ورزش‌های خودانگیخته را شامل می‌شود. ورزش غیررسمی رویکرد فردی به ورزش است و این نوع ورزش بر نیاز شرکت‌کنندگان برای کسب آمادگی جسمانی و تفریح تأکید دارد و اغلب بدون هدف از پیش تعیین‌شده و صرفاً برای شرکت در ورزش انجام می‌گیرد. تأکید اصلی ورزش غیررسمی بر کمترین مدیریت و کنترل است. برنامه‌ریزی در این نوع ورزش و فراهم کردن تسهیلات و خدمات قابل‌دسترسی بر اساس امکانات، علاقه‌ها و منافع فردی است. بازی‌های تفریحی و ورزشی که در محلات یا در پارک‌ها انجام می‌شود، شرکت در ایستگاه‌های ورزش همگانی که توسط شهرداری‌ها دایر است و شرکت در همایش‌های عمومی کوه‌پیمایی، پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری و بادبادک‌ها نمونه‌هایی از ورزش غیررسمی است (سعیدی، ۱۳۹۰).

۲-۶-۳ ورزش درون بخشی

شامل مسابقات و دیدارهای ورزشی است که در آن شرکت‌کنندگان صرفاً محدود به یک بخش از جامعه بوده و تنها افراد همان بخش (مدرسه، بازار، جامعه، دانشگاه و نظیر آن) در آن شرکت می‌کنند؛ مانند مسابقات درون دانشگاهی یا درون‌سازمانی که در بین دانشجویان یا کارکنان یک دانشگاه یا سازمان برگزار می‌شود.

۲-۶-۴ ورزش برون بخشی

شرکت سازمان یافته افراد در رقابت های تفریحی درون بخشی، در قالب تیم ها و گروه ها که برندگان و برگزیدگان آنها جهت انجام مسابقات منطقه ای، کشوری و یا استانی اعزام می شوند. ورزش های برون بخشی بین بخش های مختلف در جشنواره ها و مسابقات انجام می گیرد، مانند مسابقات بین ادارات و دانشگاه ها.

۲-۶-۵ ورزش باشگاهی

باشگاه ها معمولاً به وسیله جمعی از افراد با علائق مشترک تأسیس می شوند. باشگاه ها از نظر برنامه مورد تأکید، باهم متفاوت اند و اعضای آن نوع فعالیت را تعیین می کنند. مثلاً ممکن است اعضای یک باشگاه بر آموزش، حمایت مالی، جامعه گرایی یا ترکیبی از این سه فعالیت تأکید کنند و در ترویج آن بکوشند (کاشف، ۱۳۹۰). از جمله مواردی که در گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی و توسعه ورزش همگانی می توانند تأثیرگذار باشند.

۲-۷ نقش و مأموریت وسایل ارتباط جمعی

در دنیای امروزی که انسان زیر سلطه فناوری قرار گرفته نیاز روزافزونی به استراحت، سرگرمی، کاهش اضطراب و نگرانی های ناشی از زندگی دشوار ماشینی دارد که التیام بخشد و باروحیه ای بهتر به کار و تلاش سازنده سودمند بپردازد. در این میان رسانه ها به عنوان یکی از ابزار مهم تفریحی و سرگرمی می توانند با پخش برنامه های سرگرم کننده و آموزشی بر اوقات فراغت افراد تأثیرات تعیین کننده ای داشته باشند.

رسانه ها به واسطه نقش های سیاسی، اقتصادی و تجاری اجتماعی فرهنگی و ورزشی خود از ابزارهای مهم توسعه به خصوص ورزش به شمار می روند و نقش مهمی را در این زمینه ایفا می نمایند. وسایل ارتباط جمعی به عنوان یک نهاد اجتماعی رابطه متقابلی با آحاد جامعه داشته و در تغییرات اجتماعی و رشد اقتصادی و فرهنگ سازی ورزش عامل مهمی تلقی می شود بدون شک رادیو و تلویزیون در میان سایر رسانه ها از جایگاه ویژه ای برخوردار هستند مهم ترین نقش این وسایل ارتباطی برقراری ارتباط بین گروه های وسیع انسانی

می‌باشد و پیشرفت روزافزون این وسایل موجب ایجاد تنوع در وسایل ارتباط جمعی و نحوه انتقال، انتشار اخبار و افکار در جامعه شده است (قاسمی ۱۳۸۷).

۲-۷-۱ اطلاع‌رسانی

رسانه‌های گروهی تأثیر در گرایش مردم به‌سوی ورزش همگانی دارند که نقش تلویزیون از همه بارزتر است. توجه رسانه‌های گروهی به ورزش قهرمانی بیش‌تر به دلیل جنبه‌های مادی آن است، از طرفی مردم تمایل بیش‌تری به ورزش گروهی و خانوادگی دارند، همان‌گونه که از مباحث نیز، مشخص می‌باشد ورزش همگانی دارای فواید بی‌شماری است که همین نکته بر لزوم تلاش هرچه بیشتر برای نهادینه کردن آن در جامعه به‌عنوان یک فرهنگ اشاره دارد (وندرزاندن^۱، ۱۹۹۰). برای آنکه انسان بهتر بتواند به زندگی جمعی ادامه دهد و در صحنه‌های اجتماعی راه مناسب‌تر را برگزیند، باید همیشه در جریان حوادث و اتفاقاتی که در پیرامون وی رخ می‌دهد قرار داشته باشد، به همین جهت اکنون در جهان فردی پیدا نمی‌شود که با وسایل ارتباط جمعی سروکار نداشته باشد و شخصیت‌های سیاسی یا ورزشی یا هنرمندان را به‌واسطه این وسایل نشناسد؛ بنابراین اطلاع‌رسانی را می‌توان مهم‌ترین نقش وسایل رسانه‌ها به شمار آورد و این بدان معنی است که اطلاع‌رسانی در زمینه ورزش باید شفاف، دقیق و سریع و بر اساس برنامه‌ریزی هماهنگ و سیاست‌گذاری مشخصی از سوی دولت متولی اصلی امر ورزش در کشور یعنی همان سازمان تربیت‌بدنی با همکاری رسانه‌های جمعی صورت پذیرد. هرگاه رسانه‌ها بر اساس مشخصات مذکور به اطلاع‌رسانی در زمینه توسعه ورزش شهروندی بپردازند، به‌عنوان یک نهاد فرهنگ‌ساز و فرهنگ گستر در این زمینه می‌توانند نقش حساسی را ایفا نمایند. اشتیاق و رغبت میلیون‌ها انسان هر لحظه با به دست گرفتن روزنامه باز کردن رادیو و تلویزیون برای خواندن یا شنیدن و دیدن جریان‌ها و رویدادهای پیرامون خود نشان‌دهنده وظایف حساس

¹ - Wender

وسایل ارتباط جمعی در آگاهی دادن و ایجاد همکاری و مشارکت عمومی در جامعه می‌باشد (معمد نژاد، ۱۳۸۶).

شهروندان درکنش متقابل با دیگران، می‌توانند ورزش را به‌عنوان یک مؤلفه مهم برای حفظ سلامتی و تناسب‌اندام فراگیرند و سبک زندگی خود را بر اساس سبک زندگی ورزش محور برگزینند و ساختار روابط و مناسبات اجتماعی برای رسیدن به این مسئله نقش حساسی را بر عهده دارد. در فرآیند جهانی‌شدن و شکل‌گیری ارزش‌ها و نیازهای نوظهور مردمی، توجه به ورزش و قضاوت جامعه درباره تناسب‌اندام و مدیریت بر بدن اهمیت بسیاری دارد؛ اما اگر شهروندان فرصت‌هایی را برای انتخاب سبک زندگی ورزش محور در اختیار نداشته باشند قادر نخواهند بود این سبک زندگی را برای خویش برگزینند. فرصت‌هایی که در اختیار فرد قرار دارد می‌تواند بر اساس رویکرد پیر بوردو^۱ (۱۹۹۸) سرمایه‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی را در راستای انتخاب سبک زندگی ورزش محور در فرد ایجاد کند. از نظر بوردیو درباره مفهوم سرمایه می‌توان بدین نکته اشاره کرد که افراد جامعه ظرفیت‌ها و سرمایه‌های گوناگونی را در اختیاردارند. سرمایه اقتصادی با ثروت مادی همچون درآمد پولی، منافع مادی دیگر، دارایی‌ها و حقوق مالی، سرمایه فرهنگی با منابع فرهنگی از قبیل دانش و آموزش همراه است که شامل گرایش‌ها و عادات دیر پای که طی فرآیند جامعه‌پذیری به دست می‌آید و هدف‌های فرهنگی ارزشمندی مانند قابلیت‌های تحصیلی و مهارتی را به دنبال دارد (امیری مقدم، ۱۳۸۷).

۲-۸ سبک زندگی ورزش محور

سبک زندگی ورزش محور را می‌توان بر اساس مفهوم وبری درباره سلوک و شانس‌های زندگی بیان کرد. بر طبق این دیدگاه، می‌توان گفت شهروندان درکنش متقابل با دیگران، می‌توانند ورزش را به‌عنوان یک مؤلفه مهم برای حفظ سلامتی و تناسب‌اندام فرار گیرند و سبک زندگی خود را بر اساس سبک زندگی ورزش محور

¹ - Pear

برگزینند و ساختار روابط و مناسبات اجتماعی برای رسیدن به این، مسئله نقش حساسی را بر عهده دارد. در فرآیند جهانی شدن و شکل گیری ارزش ها و نیازهای نوظهور مردمی، توجه به ورزش و قضاوت جامعه درباره تناسب اندام و مدیریت بر بدن اهمیت بسیاری دارد؛ اما اگر شهروندان فرصت هایی را برای انتخاب سبک زندگی ورزش محور در اختیار نداشته باشند قادر نخواهند بود این سبک زندگی را برای خویش برگزینند. فرصت هایی که در اختیار فرد قرار دارد می تواند بر اساس رویکرد پیر بورديو، سرمایه های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی را در راستای انتخاب سبک زندگی ورزش محور در فرد ایجاد کند. از نظر بورديو درباره مفهوم سرمایه می توان بدین نکته اشاره کرد که افراد جامعه ظرفیت ها و سرمایه های گوناگونی را در اختیار دارند. با توجه به دیدگاه بورديو سه مفهوم جدید را مطرح می سازیم: یکی سرمایه اجتماعی ورزش محور و دیگری سرمایه اقتصادی ورزش محور و همچنین، سرمایه فرهنگی ورزش محور (معین الدینی، ۱۳۹۱).

۲-۸-۱ سرمایه اجتماعی ورزش محور

سرمایه اجتماعی ورزش محور با چارچوب های اجتماعی در فرد از قبیل (سن، جنس، وضعیت تأهل و ...) و همچنین در خانواده، دوستان و دیگر افراد نزدیک فرد همراه است که علایق و اشتیاق فرد را برای مدیریت درست بر بدنش و گرایش او به ورزش را برانگیخته می سازند. درواقع این نوع سرمایه به مؤلفه هایی در زندگی فرد اشاره دارند که مشوق او در انتخاب سبک زندگی ورزش محور هستند. در سبک زندگی ورزش محور، انجام فعالیت های ورزشی به عنوان یک نیاز برای فرد مطرح می شود، این نیاز او را به انجام حرکات ورزشی در طول روز وادار می سازد، هرچقدر خانواده، دوستان و همکاران، فرد را بیش تر به انجام حرکات ورزشی تشویق نمایند و هرچقدر سازمان های دولتی امکاناتی را برای انجام فعالیت های ورزشی فراهم کنند، بستر مناسب تری برای این نوع سرمایه فراهم می شود.

۲-۸-۲ سرمایه فرهنگی ورزش محور

سرمایه فرهنگی ورزش محور به چارچوب‌های فرهنگی اشاره دارد که از راه وسایل ارتباط جمعی از قبیل (ماهواره، اینترنت، تلویزیون و...) علاقه و اشتیاق را در فرد برای مدیریت صحیح بر بدن برانگیخته ساخته و گرایش او را به ورزش افزایش می‌دهد.

۳-۸-۲ سرمایه اقتصادی ورزش محور

سرمایه اقتصادی ورزش محور به چارچوب‌های اقتصادی اشاره دارد که فرصتی را در اختیار فرد قرار می‌دهند تا او بتواند زمانی را در طول روزبه ورزش اختصاص دهد، از قبیل مسئولیت‌های شغلی و به‌طور کلی وضعیت‌های درآمدی، طبقه اجتماعی و ... شهروندانی که توان دستیابی به سرمایه‌های یادشده را دارند می‌توانند در طول روز برنامه منظم ورزشی‌ای را برای خویش داشته باشند و سبک زندگی ورزش محور را در زندگی برای خویش و خانواده خود برگزینند.

۹-۲ مروری بر پیشینه پژوهش

۱-۹-۲ تحقیقات داخلی

رضانی خلیل‌آبادی (۱۳۷۳) با مطالعه‌ای در خصوص «انگیزه‌ی افراد شرکت‌کننده در ورزش همگانی» که بر روی ۹۷۵ نفر از شرکت‌کننده در ایستگاه‌های ورزش همگانی انجام داد به این نتایج دست‌یافت که نخستین انگیزه، کسب نشاط و احساس لذت بود. پس‌از آن لمس فواید و آثار مثبت ورزش، فرح‌بخش بودن و بی‌خطر بودن ورزش همگانی قرار داشت. کم‌هزینه بودن، عدم نیاز به وسایل و امکانات ویژه و پر کردن اوقات فراغت نیز جزو انگیزه‌های شرکت افراد در ورزش همگانی بوده است (رضانی نژاد و همکاران، ۱۳۸۸).

شیری (۱۳۷۶) با مطالعه‌ای در خصوص «بررسی انگیزه‌ی شرکت مردم در ورزش‌های همگانی شهرداری تهران» که بر روی ۶۲۱ نفر انجام داد، نتیجه گرفت که میزان انگیزه‌های درونی شرکت‌کنندگان بیشتر از انگیزه‌های بیرونی آنان است (رضانی نژاد و همکاران، ۱۳۸۸).

تندنویس (۱۳۸۵) بامطالعه‌ای که در خصوص «جایگاه ورزش در اوقات فراغت زنان ایرانی» انجام داد، به این نتیجه دست یافت که سطح تحصیلی ۷۰ درصد از زنان مورد آزمون دیپلم یا زیر دیپلم بود و همچنین نتایج نشان داد که بیشترین انگیزه‌ی زنان برای شرکت در ورزش‌های همگانی به ترتیب شامل کسب نشاط و احساس لذت، حفظ تندرستی و تناسب‌اندام بود و پر کردن اوقات فراغت با ورزش در جایگاه هفتم قرار داشت (نوربخش و مزارعی، ۱۳۸۵).

عطار زاده حسینی و سهرابی (۱۳۸۶) در توصیف نگرش و گرایش مردم شهر مشهد به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی پرداختند. نتایج نشان داد که کسب نشاط و شادابی از مهم‌ترین علل و انگیزه‌های شرکت کردن در فعالیت‌های حرکتی و ورزشی بود (سعیدی، ۱۳۹۰).

معتمدین و همکاران (۱۳۸۶) بامطالعه‌ای در خصوص «توصیف عوامل گرایش یا عدم گرایش شهروندان تبریزی به ورزش همگانی که بر روی ۶۰۰ نفر از شهروندان تبریزی انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند که از مهم‌ترین عوامل مؤثر در گرایش به انجام ورزش همگانی، کسب سلامت روح و جان، پیشگیری از بیماری‌های مختلف و جلوگیری از افزایش وزن است (معتمدین و همکاران، ۱۳۸۸).

رضانی نژاد و همکاران (۱۳۸۸) بامطالعه‌ای که در خصوص بررسی انگیزه‌های شرکت‌کنندگان در ورزش‌های همگانی در فضاهای روباز بر روی ۷۰۰ نفر از افراد شرکت‌کننده در ورزش‌های همگانی انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند که انگیزه‌ی کسب سلامتی و آمادگی جسمانی، لذت و نشاط، بهبود روابط شغلی و زندگی، پیشگیری و درمان بیماری‌ها، تعامل اجتماعی و دیگر دلایل شخصی به ترتیب در اولویت اول الی ششم قرار داشت.

حسینی و همکاران (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای تحت عنوان "درک دختران نوجوان و والدینشان از نقش خانواده در شکل‌گیری رفتار فعالیت بدنی در دختران" بر روی ۱۶ دختر نوجوان، ۲ پدر و ۷ مادر پرداختند.

تجزیه و تحلیل این پژوهش، مضامینی با عنوان شروع کننده (استعدادیابی، ایجاد علاقه)، تقویت کننده (فراهم کردن، همراهی و تشویق) و نگه دارنده (تلاش به منظور رفع موانع، تلاش برای کسب رضایت عضو مخالف در خانواده) را به عنوان نقش خانواده در شکل گیری رفتار فعالیت بدنی در دختران نوجوان معرفی کرد. این پژوهش درک بهتری از نحوه تأثیر خانواده بر شکل گیری رفتار فعالیت بدنی دختران نوجوان فراهم کرد.

رمضانی نژاد و همکاران (۱۳۸۸) با مطالعه‌ای در خصوص مقایسه دیدگاه‌ها و انگیزه‌های دانشجویان ورزشکاران ایرانی و غیر ایرانی درباره‌ی فعالیت‌های بدنی و ورزشی که بر روی ۲۷۹ دانشجوی ورزشکار ایرانی و ۳۱۰ دانشجوی ورزشکار روسی انجام دادند، بیان داشتند که در دانشجویان روسی انگیزه‌های رقابت، چالش و تعامل اجتماعی و در دانشجویان ایرانی انگیزه‌های سلامتی، لذت، وضعیت ظاهری و آسودگی و آرامش از دلایل مهم شرکت در فعالیت‌های ورزشی منظم بود.

نادریان جهرمی و همکاران (۱۳۸۸) با مطالعه‌ای که در خصوص «مشارکت در ورزش‌های تفریحی» بر روی ۳۲۶ نفر (۲۴۳ نفر مرد و ۹۳ نفر زن) انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند که زنان، بیشتر با انگیزه-تناسب اندام و زیبایی، کسب سلامتی و بهداشت روانی و دوست‌یابی ورزش می‌کنند و بزرگسالان اهمیت ورزش در زندگی را مهم‌تر از جوانان و میان‌سالان تلقی می‌کردند.

قائدی (۱۳۸۹) در مطالعه‌ای تحت عنوان تأثیر حمایت اجتماعی و عوامل جمعیت شناختی بر مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی (مطالعه‌ی موردی: زنان شهر لامرد) که بر روی ۳۰۴ زن انجام داد، بیان کرد که تحصیلات و حمایت اجتماعی خانواده و دوستان از عوامل مهم و تأثیرگذار بر مشارکت ورزشی زنان می‌باشد. در مطالعه‌ای تحت عنوان «بررسی انگیزه‌های مشارکت در ورزش همگانی» که بر روی ۳۵۰ نفر انجام دادند، دریافتند که انگیزه‌ی مردان برای شرکت در ورزش‌های همگانی بیشتر از زنان بود و انگیزه‌های مشارکت زنان در ورزش‌های همگانی به ترتیب مربوط به انگیزه درونی بود که شامل کار گروهی، رقابت، تناسب اندام و

مصرف کردن انرژی اضافی بود و انگیزه‌ی بیرونی سرگرمی و انرژی اجتماعی بود (افسانه پورک و همکاران، ۱۳۹۰).

مرتضایی (۱۳۹۱) با مطالعه‌ای در خصوص «بررسی انگیزه‌های مشارکت زنان در ورزش‌های تفریحی آبی» که بر روی ۳۵۰ نفر از زنان استان خراسان رضوی انجام داد، بیان کرد که انگیزه‌ی کسب لذت و آرامش مهم‌ترین انگیزه‌ی مشارکت زنان در ورزش‌های تفریحی آبی است.

۲-۹-۲ تحقیقات خارجی

کواکلی^۱ (۱۹۹۳) با مطالعه‌ای در خصوص ابعاد اجتماعی تمرینات و شرکت در ورزش نوجوانان» به این مهم دست یافتند که والدین در برخورد با فرزندان خود به‌طور آگاهانه یا ناخودآگاه ممکن است به سه حالت (هدایتی، تشویقی و حمایتی) رفتار کنند و هرکدام از این رفتارها می‌تواند منبعی برای ادراک متفاوت فرزندان از والدین شود و بر سطح لذت و شایستگی ادراک‌شده آنان در ورزش تأثیر بگذارد.

اسکانلن و همکاران^۲ (۱۹۹۳) دریافتند حمایت از سوی دیگران (معلمان، والدین و همسالان) یکی از منابع کسب لذت می‌باشد. لذت یکی از عوامل مهم مشارکت در ورزش است و مشارکت اصولی و منظم والدین می‌تواند میزان آن را افزایش دهد. به عبارتی رفتار والدین، معلمان و همسالان به‌صورت مثبت با لذت کودکان و نوجوانان مرتبط است.

لف و هوپلی^۳ (۱۹۹۵) با مطالعه‌ای در خصوص ادراک ورزشکاران جوان از حمایت و فشار والدین که بر روی بازیکنان تنیس انجام دادند به این مهم دست یافتند که هر دو گروه بازیکنان دختر و پسر سطح مشابهی از حمایت را از پدر و مادر درک کردند و همچنین پسران فشار بیشتری از طرف پدران‌شان دریافت کردند. نتایج

¹ -Koakley

² -Scanlan et al

³ -Leff & Hoyle

این پژوهش نشان داد بین حمایت و تشویق والدین ادراک شده با لذت ورزشی و عزت نفس در بازیکنان تنیس ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

گرین دورف و همکاران^۱ (۱۹۹۶) در بررسی خود به این نتیجه رسیدند که والدین با آگاهی از آثار مثبت فعالیت جسمانی بر رشد جسمی و ذهنی کودکان می توانند الگوی مناسبی برای ورزش آن ها باشند، همچنین بین فشار والدین با شایستگی و لذت ورزشی همبستگی منفی و معنی داری وجود دارد؛ یعنی فشار ادراک شده کمتر فرزندان از سوی والدین، باعث افزایش میزان لذت آن ها از ورزش می شود.

هوولی و لف (۱۹۹۷) در مطالعه ای تحت عنوان " نقش مشارکت والدین در اجرا و مشارکت ورزش نوجوانان " به بررسی ارتباط حمایت و فشار والدین با لذت ، عملکرد و عزت نفس بازیکنان تنیس پرداختند. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که پدر و مادر نقش محرک، تسهیل کننده و مربی را در ورزش فرزندان بر عهده دارند، همچنین بین حمایت والدین با لذت ورزشی ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد یعنی با افزایش حمایت والدین لذت ورزشی در بازیکنان تنیس دختر و پسر با میانگین سنی ۱۳ سال افزایش خواهد یافت.

استین و همکاران^۲ (۱۹۹۹) با مطالعه ای در خصوص ادراک فرزندان از مشارکت والدین که به مقایسه اثرات مشارکت پدر و مادران پرداختند به این نتیجه رسیدند که مشارکت مادران باعث لذت بیشتر فرزندان از فعالیت های بدنی می شود در حالی که سطوح بالای مشارکت پدران باعث کاهش آن می شود؛ زیرا فرزندان بیش تر نقش مادر را به عنوان حامی می پذیرند در حالی که پدر را کسی می دانند که با اتخاذ رفتارهای هدایتی و اعمال فشار به راهنمایی آن ها می پردازد.

^۱ -Green dorfer et al

^۲ -Steen et al

رامسی و بارنس^۱ (۲۰۰۱) ورزش را نسخه‌ای اغراق‌آمیز از زندگی عادی توصیف کردند و معتقدند بهترین والدین قلمرو امنی را در جهان آشفته ورزش فراهم می‌کنند. مشارکت در ورزش نوجوانان برای والدین و فرزندان‌شان منافع مشترکی ایجاد می‌کند و گاهی می‌تواند باعث ایجاد اختلاف شود. با تشویق و ستایش بیشتر فرزندان و تمرکز بر عملکرد به جای نتیجه بسیاری از مشکلات را حل می‌کند.

کاترفلد^۲ (۲۰۰۳) در تحقیقی تحت عنوان بررسی ارتباط بین مشارکت والدین ادراک‌شده و عزت‌نفس با مشارکت فراغتی کودکان که روی ۶۶ دانش‌آموز کلاس‌های پنجم تا هفتم انجام داد به این نتیجه رسید بین مشارکت والدین باعث مشارکت و حضور فرزندان‌شان در فعالیت‌های اوقات فراغت می‌شود. بنا بر نتایج این پژوهش، حضور مادر در خانه، سطح درآمد خانواده و تحصیلات پدر بر ادراک فرزندان از مشارکت والدین اثر می‌گذارد.

نتایج تحقیق بویس و همکاران^۳ (۲۰۰۲) در خصوص تأثیر والدین بر فعالیت‌های بدنی که بر روی ۱۵۲ نوجوان فرانسوی در یک دوره ۱۲ ماهه انجام شد حاکی از آن است که رفتارهای نقش مدل گونه مادران اثر مستقیمی بر مدت‌زمان سپری‌شده فرزندان در فعالیت‌های بدنی دارد و باور مادران و پدران در مورد شایستگی فرزندان‌شان اثر مستقیمی بر شایستگی ادراک‌شده فرزندان از فعالیت‌های بدنی دارد که در حقیقت به مشارکت ورزشی فرزندان کمک می‌کند.

نتایج تحقیق استروبل^۴ (۲۰۰۶) با عنوان مشارکت والدین در ورزش: ادراکات شناگران رقابتی نوجوان حاکی از آن است که بین فشار والدین ادراک‌شده و لذت ورزشی هیچ ارتباطی وجود ندارد و دلیل این عدم ارتباط

^۱ -Ramsay & Barnes

^۲ -Catterfeld

^۳ -Bois et al

^۴ -Strobel

را این دانستند که شاید شناگران نوجوان به فشار اعمال شده از سوی والدین عادت کرده‌اند در نتیجه تحت تأثیر آن قرار نمی‌گیرند.

نتایج تحقیق مورگان و همکاران^۱ (۲۰۰۶) در خصوص حمایت‌های اجتماعی از موفقیت ورزشکاران دانشگاهی نشان داد فقط میزان مطلوبی از حمایت و تشویق والدین می‌تواند لذت و تعهد ورزشی را افزایش دهد.

ورسما و فیفر^۲ (۲۰۰۸) با مطالعه‌ای کیفی به بررسی جنبه‌های مثبت و منفی مشارکت والدین در ورزش نوجوانان با تمرکز بر ۵۵ پدر و مادر پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که بین مشارکت پدران و مادران تفاوتی وجود ندارد، آن‌ها دریافتند که تشویق و حمایت مالی والدین باعث مشارکت فرزندان در ورزش می‌شود، در حالی که مشارکت بیش از حد والدین سبب ایجاد فشار می‌شود، آن‌ها بیان داشتند که اغلب والدین فرزندان را در کلاس‌های ورزشی ثبت‌نام می‌کنند تا فرزندان‌شان لذت ببرند و از کلاس‌های ورزشی بهره ببرند، والدین معتقدند که فرزندان منافع زیادی از مشارکت والدین‌شان در فعالیت‌های ورزشی دریافت می‌کنند از قبیل توسعه عزت نفس، احساس شایستگی و یادگیری مهارت‌های زندگی، یافته‌ها همچنین نشان داد که حمایت و تشویق والدین سبب افزایش لذت و شایستگی فرزندان می‌شود.

اسکانلن و همکاران^۳ (۲۰۰۹) با مطالعه‌ای که بر روی تیم نت بال انجام دادن بیان کردند که درک شایستگی در ورزش بر لذت بردن از ورزش تأثیر دارد و لذت ورزشی نیز عامل مهمی در مشارکت ورزشی است.

فراسر توماس و کات^۴ (۲۰۰۹) در مطالعه‌ای با عنوان درک نوجوانان از رشد تجارب مثبت و منفی در ورزش که بر روی ۲۲ شناگر نوجوانان بر اساس مصاحبه به صورت کیفی انجام شد به این مهم دست یافتند که

^۱ -Morgan et al

^۲ -Wiersma & Fifer

^۳ -Scanlan

^۴ -Fraser Thomas & Cote

والدین نقش مهمی در رشد و توسعه تجارب مثبت در ورزش ورزشکاران دارند در مقابل فشار والدین نیز می‌تواند سبب ایجاد تجارب منفی ورزشی شود که به‌نوبه خود باعث کاهش لذت و تعهد ورزشی آن‌ها می‌شود.

هاشمی و همکاران (۲۰۱۲) با مطالعه‌ای در خصوص مقایسه وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده و حمایت اجتماعی والدین از تمرینات ورزشی فرزندان» بر روی ۲۷۲ دانش‌آموز دو منطقه شمالی و جنوبی تهران به این نتیجه دست یافتند که حمایت والدین وضعیت بهتری برای توسعه مهارت‌های ورزشی فرزندان ایجاد می‌کند.

ادی^۱ (۲۰۱۲) با مطالعه‌ای در خصوص ادراک بازیکنان هاکی از مشارکت والدین به این نتیجه رسیدند که ورزشکاران تشویق زیادی از طرف والدین دریافت می‌کنند و این در حالی است که میزان رفتارهای هدایتی و حمایت کمتر درک می‌شود، همچنین مشارکت والدین بر لذت ورزشی تأثیری ندارد. از طرفی بین مشارکت والدین و شایستگی ادراک شده ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

اویت و ساتن^۲ (۱۹۸۸) طی مطالعه‌ای در خصوص انگیزه‌های مشارکت زنان و مردان آمریکایی در ورزش‌های همگانی که در یک نظرخواهی تلفنی بر روی دو هزار زن و مرد آمریکایی انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند که پنج عامل به‌عنوان انگیزه‌های مشارکت در ورزش همگانی مطرح است و این پنج عامل عبارت‌اند از: کسب آمادگی جسمانی، اجتماعی بودن، هیجان، کسب تجارب از طبیعت و فرار از کار روزمره (حیدری، ۱۳۸۹).

انجمن سلامتی کانادا (۱۹۹۳) دلایل و انگیزه‌های اصلی مشارکت ورزشی در فعالیت‌ها و برنامه‌های آمادگی جسمانی و ورزش‌های تفریحی را در بین ۴۵۰۰ نفر (سنین ۱۰ تا ۱۹ سال) بررسی کرد و پنج انگیزه‌ی

^۱ -Edy

^۲ -Owerth & Sattan

اصلی مشارکت را در ورزش‌های تفریحی گزارش داد: شادابی و نشاط، احساس بهتر بودن در زندگی، کنترل وزن و تناسب‌اندام، آزاد کردن انرژی و رقابت (به نقل از فولادین و همکاران، ۱۳۸۸).

در مطالعه‌ای تحت عنوان «انگیزه‌ی مشارکت در تمرینات ورزشی مدارس اسپانیا» که بر روی ۴۶۰۶ نفر (۲۳۱۲ زن و ۲۲۹۴ مرد) انجام شد، مهم‌ترین انگیزه‌ها برای انجام فعالیت‌های ورزشی در زنان را به ترتیب اهمیت: سالم ماندن، حفظ تناسب‌اندام، بهبود و پیشرفت سطح ورزش، بهبود مهارت، ماندن در شرایط خوب فیزیکی، داشتن هیکل خوب، سرگرمی و هیجان گزارش دادند (جوی و ساس چینی^۱، ۲۰۰۲).

سندی و همکاران^۲ (۲۰۰۵) در بررسی برانگیزاننده‌ها و موانع مشارکت فعالیت بدنی در زنان میان‌سال چینی نشان دادند که سلامت و آمادگی بدنی، لذت و ظاهر خوب بهترین برانگیزاننده‌های فعالیت بدنی بودند (به نقل از مجد آرا، ۱۳۹۱).

بامطالعه‌ای در خصوص «انگیزه‌های دانش‌آموزان کالج برای فعالیت‌های فیزیکی، مشارکت و تمرین در ورزش» که بر روی ۱۵۰۰۰ دانش‌آموز انجام شد، به این نتیجه دست یافتند که مشارکت‌کنندگان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی بیشتر دارای انگیزه‌های درونی مثل لذت بردن و درگیر شدن در فعالیت هستند درحالی‌که انگیزه برای تمرین، بیشتر انگیزه‌های بیرونی بودند (کیل پاتریک و همکاران^۳، ۲۰۰۵).

در مطالعه‌ای در خصوص «عوامل انگیزشی مشارکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان مقطع متوسطه» که بر روی ۱۶۹۲ نفر انجام دادند، بیان داشتند که بیشترین عوامل انگیزشی برای دختران، متفاوت با عوامل انگیزشی پسران بود و آن‌ها شامل اجتماعی شدن، مزایای ناشی از کسب مهارت، رقابت و تناسب‌اندام بود (سیرارد و همکاران^۴، ۲۰۰۶).

^۱ -Jose & Ceccchini

^۲ -Sandy et al

^۳ -Kilpatric et al

^۴ -Sirard et al

مرکز آمار فرهنگ و تفریح استرالیا (۲۰۰۷) در مطالعه‌ای تحت عنوان «مشوق‌ها و محدودیت‌های مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و تفریحی» که بر روی ۱۰/۵ میلیون نفر در طی ۱۲ ماه انجام داد، گزارش کرد که بیش‌ترین انگیزه‌ها برای مشارکت در ورزش به ترتیب شامل: بهداشت و تناسب‌اندام، تندرستی، لذت، خانواده و دوستان بودند (به نقل از مجد آرا، ۱۳۹۱).

(جعفری و همکاران، ۲۰۱۰) با مطالعه‌ای در خصوص «انگیزه دانشجویان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی» که بر روی ۶۲ نفر انجام شد، دریافتند نوع انگیزه در شدت و مدت‌زمان انجام فعالیت بدنی دانشجویان مؤثر است و مهم‌ترین انگیزه‌های آنان حفظ سلامتی، تناسب‌اندام و تعامل اجتماعی است.

در مطالعه‌ای در خصوص «درک شایستگی، انگیزه و مشارکت در فعالیت‌های ورزشی دانشجویان» که بر روی ۱۶۰ نفر انجام شد، بیان کردند که دانشجویان با پنج مؤلفه انگیزشی کسب لذت، جلب‌توجه، تناسب‌اندام، رقابت‌طلبی و تعامل اجتماعی در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند. همچنین هر دو انگیزه‌های درونی و بیرونی مثل لذت بردن از ورزش و جلب‌توجه، با میزان فعالیت بدنی دانشجویان رابطه مثبت دارد (لی و همکاران^۱، ۲۰۱۱).

پاک‌دلان و همکاران (۲۰۱۲) با مطالعه‌ای در خصوص «بررسی فاکتورهای انگیزشی مشارکت در ورزش‌های همگانی» که بر روی ۶۰۰۰ نفر انجام دادند، بیان داشتند که انگیزشی‌ترین عوامل برای مشارکت در ورزش‌های همگانی به ترتیب شامل: تعامل اجتماعی، آسایش روحی و روانی، احساس پیشرفت، امکانات، تمایلات درونی، توسعه مهارت‌های ورزشی، افزایش بهداشت و سلامت، استفاده از فرصت‌ها و محبوب بودن ورزش است (پاک‌دلان و همکاران، ۲۰۱۲).

^۱ -Liu et al

ورزش همگانی توسط کمیته پیشرفت ورزش شورای اروپا به عنوان یک عبارت و فراهم نمودن فرصت‌هایی برای افراد علاقه‌مند به ورزش کردن در زمان اوقات فراغت جهت مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بدون هیچ‌گونه محدودیت ناشی از وضعیت اجتماعی، نژادی و معلولیت تعریف شده است، آنچه از این تعریف استنباط می‌گردد این است که همه افراد باید از ورزش کردن بهره‌مند و ورزش حق همه افراد است (زوربا^۱، ۲۰۱۲).

کندریک و همکاران^۲ (۲۰۱۳) با مطالعه‌ای در خصوص «انگیزه‌های مشارکت و فعالیت‌های ورزشی دانش آموزان در میان سه کشور» که بر روی ۳۹۰ نفر انجام دادند، بیان داشتند که انگیزه‌های دانش آموزان شامل شش عامل: بودن با دوستان، محبوبیت، تناسب‌اندام و بهداشت، وضعیت اجتماعی، رقابت‌های ورزشی و رفع خستگی از طریق ورزش است. در این تحقیق انگیزه‌های زنان برای مشارکت ورزشی به ترتیب شامل محبوبیت، رفع خستگی از طریق ورزش، تناسب‌اندام و بهداشت، بودن با دوستان، رقابت‌های ورزشی و وضعیت اجتماعی بود (کندریک و همکاران، ۲۰۱۳).

۲-۱۰ جمع‌بندی

در ابتدای فصل تعاریف و دیدگاه‌های صاحب‌نظران در مورد ورزش و انواع آن، رویدادهای ورزشی، تاریخچه ورزش همگانی، ورزش همگانی و نقش آن در سلامتی، نشاط و شادابی خانواده‌ها، از منظرهای مختلف مورد مطالعه قرار گرفت و همچنین نقش وسایل ارتباط جمعی در توسعه ورزش همگانی و اطلاع‌رسانی رویدادهای ورزشی خانوادگی، فرهنگ‌سازی ورزش برای مردم و عوامل مختلف حائز اهمیت است و اینکه هر کدام از سرمایه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی در افراد مختلف می‌تواند برای خویش و خانواده خود مفید واقع شود به شرط آنکه حول ورزش صورت بگیرد.

^۱ -Zorba

^۲ -Kondric et al

سوابق تحقیقات مرتبط با پژوهش حاضر نشان داد که مطالعات وسیعی در زمینهٔ ورزش، ورزش همگانی، انگیزه شرکت کنندگان در ورزش همگانی صورت گرفته است. همچنین بررسی پژوهش‌های خارج از کشور نشان می‌دهد که در دیگر کشورهای دنیا از دیرباز به نقش ورزش خانواده و ورزش همگانی پی برده شده و در این زمینه کارهای بسیاری صورت گرفته است؛ اما این در شرایطی است که در کشور ما با توجه به نقش محوری خانواده در گرایش فرزندان به ورزش و کارایی و بهره‌وری بالاتر جامعه هنوز کارهای زیاد و درخور اهمیتی در خصوص ورزش خانواده صورت نگرفته است از این‌رو این تحقیق به دنبال بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی است.

فصل سوم

روشن شناسی پژوهش

۳-۱ مقدمه

در این فصل فرآیند پژوهش بررسی می‌شود و نوع پژوهش، روش انجام آن، جامعه و محیط پژوهش، روش نمونه‌گیری و ابزار گردآوری داده‌ها شرح داده می‌شود.

۳-۲ نوع پژوهش

این پژوهش به روش کیفی و با استفاده از رویکرد تحلیل محتوای قراردادی صورت گرفته است. تحلیل محتوای قراردادی معمولاً در طرحی مطالعاتی به کار می‌رود که هدف آن شرح یک پدیده است. این نوع طرح، اغلب هنگامی مناسب است که نظریه‌های موجود یا ادبیات تحقیق درباره پدیده مورد مطالعه محدود باشد (ایمان، ۱۳۹۰). پژوهش کیفی نوعی پژوهش است که یافته‌هایی را به دست می‌دهد که با شیوه‌هایی غیر از روش‌های آماری یا هرگونه کمی شدن کسب شده‌اند؛ به بیان دیگر، داده‌ها در پژوهش کیفی به صورت واژه (و نه ارقام) به توصیف موضوع می‌پردازند. این نوع داده‌ها برای توصیف و تشریح وضعیت پدیده‌ها (موضوع و مقولات مورد پژوهش) به کار می‌رود. تحقیق کیفی در صورتی به کار می‌رود که بخواهیم یک پدیده از جهات گوناگون مورد بررسی قرار گیرد. در چنین مواردی متغیرها را نمی‌توان به سهولت مشخص کرد، بلکه به جنبه‌های بی‌شماری از پدیده مورد مطالعه باید توجه کرد (بازرگان، ۱۳۹۳). به‌طور کلی تحقیق کیفی فرآیند جستجوی منظم به‌منظور پی بردن به یک موقعیت نامعین اجتماعی یا انسانی است (امیری و همکاران، ۱۳۹۳). در این پژوهش، ابتدا دیدگاه‌های مسئولان، برگزارکنندگان، متخصصان ورزش همگانی، شرکت‌کنندگان و تمامی کسانی که به‌نوعی با رویدادهای ورزشی خانوادگی مرتبط هستند سنجیده شد و سپس بر اساس یافته‌های حاصل، مضامین و درون‌مایه‌های اصلی تحقیق استخراج گردید. به‌منظور دستیابی به یافته‌های عمیق در مورد وضعیت رویدادهای ورزشی خانوادگی و نقش آن در توسعه ورزش همگانی، از رویکرد کیفی جهت کسب نظرات و دیدگاه‌های صاحب‌نظران، مسئولان، برگزارکنندگان شرکت‌کنندگان در رویدادهای خانوادگی و ورزش همگانی استفاده گردید تا با جمع‌آوری داده‌ها در این مرحله، تعاریف و مفاهیم

اصلی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها فراهم گردد. در این پژوهش، با توجه به روش تحلیل داده‌ها، از رویکرد کیفی تحلیل محتوای قراردادی استفاده شد. این روش فرآیندی است جهت سازمان‌دهی و ادغام اطلاعات کیفی با توجه به درون‌مایه‌ها و مفاهیم استخراج‌شده.

۳-۳ جامعه و نمونه پژوهش

جامعه‌ی پژوهش شامل مسئولان، برگزارکنندگان، متخصصان ورزش همگانی، شرکت‌کنندگان و تمامی کسانی است که به‌نوعی در رویدادهای ورزشی خانوادگی یا همگانی دخیل هستند.

مشارکت‌کنندگان در پژوهش با توجه به جامعه‌ی ذکرشده، با استفاده از نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و روش گلوله برفی انتخاب شدند. در این روش متنوع‌ترین پاسخ‌دهندگان و به‌طور خاص، مطلع‌ترین افراد بر اساس موضوع مورد مطالعه با نظر گروه تحقیقی یا پرسش از مشارکت‌کنندگان پژوهش انتخاب شدند. برای نمونه‌گیری با توجه به اهداف پژوهش، ابتدا به مسئولین هیئت ورزش همگانی و کمیته‌های زیربند مربوط به رویدادهای خانوادگی و سپس به افراد شرکت‌کننده و عموم مردم مراجعه شد. با توجه به داده‌های به‌دست‌آمده و نیاز به کسب داده‌های بیشتر، باراهنمایی افراد مصاحبه‌شونده از افراد صاحب‌نظر در حیطه‌ی مورد مطالعه، نمونه‌گیری ادامه یافت. در این مرحله، پژوهشگر سعی نمود تا افرادی را مورد مصاحبه قرار دهد که وی را در کسب داده‌های غنی یاری نمایند.

نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع داده‌ها ادامه یافت؛ که با تعداد ۱۸ نفر این معیار حاصل شد.

۳-۴ ابزار پژوهش

در انجام مصاحبه‌ها از راهنمای مصاحبه و یادداشت‌برداری جهت ثبت واکنش‌ها و عملکردهای مشارکت‌کنندگان در زمان مصاحبه استفاده شد و بدین منظور، پژوهشگر سوالات اصلی پژوهش در مورد رویدادهای خانوادگی و ورزش همگانی را به‌عنوان راهنمای مصاحبه استفاده کرد. زمان مصاحبه‌ها با توجه به محدودیت زمان شرکت‌کنندگان و تعداد سوالات مطرح‌شده بین ۳۵ تا ۷۰ دقیقه به درازا انجامید و با

رضایت شرکت کنندگان گفتگوها ضبط شد. برای بالا بردن قوت و دقت کار چند مصاحبه به عنوان پیش مصاحبه صورت گرفت که نتایج این مصاحبه‌ها در تحلیل داده‌ها منظور نشد. این کار در جهت بالا بردن دقت مصاحبه‌ها و آمادگی کامل محقق در انجام مصاحبه‌ها صورت گرفت. در طی مصاحبه‌ها علاوه بر ضبط مصاحبه‌ها توسط پژوهشگر، نکات مهمی که نیاز به سؤال مجدد جهت رفع ابهام بود، یادداشت برداری شد.

۳-۵ روش اجرای پژوهش

برای انجام این پژوهش، محقق پس از انتخاب افراد صاحب نظر در هیئت همگانی و کمیته‌های مربوطه با نظر گروه پژوهش، برای جمع‌آوری داده‌ها اقدام کرد. برای مصاحبه با افراد مورد نظر (به جز بخشی از مصاحبه‌شوندگان که جزء مردم عادی بودند) حضوری ملاقات کرد و پس از توضیح در مورد پژوهش و اهداف آن، از آنان وقت مصاحبه‌ی حضوری گرفت. قبل از انجام مصاحبه، مصاحبه‌شوندگان برای پاسخ‌دهی به سؤالات اساسی تحقیق توجیه و آماده شدند و برای شرکت در پژوهش و ضبط صدا و تصویر از آن‌ها رضایت آگاهانه کسب شد؛ به عبارت دیگر، در جلسات مصاحبه، پس از معرفی پژوهشگر و بیان اهداف و تأکید بر محرمانه ماندن اطلاعات اقدام به انجام مصاحبه‌های فردی شد. در نهایت، داده‌های جمع‌آوری شده با روش مورد نظر در راستای اهداف پژوهش تحلیل شد.

۳-۵ روش تحلیل داده‌های پژوهش

جهت تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، پس از انجام هر مصاحبه در کوتاه‌ترین زمان ممکن پس از مصاحبه، اطلاعات ضبط شده، چند بار به طور دقیق گوش داده شد. پس از گوش دادن، مصاحبه‌ها کلمه به کلمه بر روی کاغذ منتقل شد و مجدداً با موارد ضبط شده مرور گردید. این عمل بدین منظور انجام گرفت تا دقت داده‌های پیاده شده افزایش یابد و پژوهشگر تسلط بیشتری بر روی داده‌های مذکور پیدا کند. از این مرحله به بعد، داده‌های پیاده شده، منبع داده‌های خام این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل قرار گرفت. صاحب نظران پژوهش‌های کیفی در رابطه با تحلیل داده‌ها بیان می‌نمایند که در تحقیقات کیفی، تحلیل داده‌ها از روند

نظام‌مندی پیروی می‌کند، به‌طوری‌که جمع‌آوری داده‌ها را تحلیل آن‌ها مشخص می‌نماید. این روند ادامه می‌یابد و پژوهشگر مرتباً داده‌ها را جمع‌آوری نموده و تجزیه و تحلیل می‌نماید و سپس داده‌های بیشتری را جمع می‌کند تا شکاف‌های اطلاعات تکمیل گردد و این روند تا رسیدن به اشباع داده‌ها ادامه می‌یابد. پولیت و بک^۱ (۲۰۱۰) نیز معتقدند که تحلیل داده‌ها در پژوهش کیفی دشوار می‌باشد و نیازمند خلاقیت، حساسیت و تلاش مداوم است. در این رویکرد، تجزیه و تحلیل به‌صورت خطی صورت نمی‌گیرد، زیرا فرمولی برای آن وجود ندارد. همچنین، در رابطه با استراتژی‌های تحلیل کیفی، این نویسندگان معتقدند که به تعداد پژوهشگران کیفی، استراتژی تحلیل کیفی وجود دارد، اما بیشتر داده‌های کیفی به طریق «تحلیل محتوا» مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. بر اساس تعریف (پولیت و بک، ۲۰۱۰)، روش تحلیل محتوای قراردادی نهفته به نام تحلیل شبه آماری نیز نامیده می‌شود، زیرا پژوهشگر با ایده‌هایی که از پیش در ذهن خود دارد، تحلیل را آغاز می‌نماید و از آن‌ها در تنظیم داده‌ها استفاده می‌کند و درنهایت، نتایج را می‌توان به‌صورت آماری مورد تحلیل قرارداد. اغلب پژوهشگران از تحلیل محتوای نهفته استفاده می‌کنند که فرآیند شناسایی، کدگذاری و طبقه‌بندی الگوهای اولیه داده‌هاست که پژوهشگر معنای خاصی در درون زمینه و مفهوم همه داده‌ها جستجو می‌کند و طبقه یا گروه مناسب را تعیین می‌نماید.

پولیت و بک در همین رابطه می‌نویسند که این روش تحلیل را شیوهی تحلیل ویرایشی نیز می‌گویند. در این شیوه، پژوهشگر مانند مفسری عمل می‌کند که داده‌ها را به‌منظور جستجوی قسمت‌های معنادار می‌خواند. وقتی قسمت معناداری یافت شد، کدگذاری شده و سپس ارتباط کدهایی که قابل استفاده برای تنظیم و سازمان‌دهی داده‌ها تا زمان یافتن الگو و ساختاری که بتواند طبقات معنادار و دارای مضامین را به هم مرتبط سازد، ادامه می‌یابد. در این پژوهش، نیز برای تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده از رویکرد تحلیل محتوای نهفته استفاده شد که چهار مرحله را شامل می‌شود:

¹ - Polit & Beck

۳-۵-۱ کدگذاری

کدگذاری فرآیند شناسایی واژه‌ها، عبارات، مضامین و یا مفاهیم درون داده‌ها است یا به نقلی قبل از انجام کدگذاری پژوهشگر بایستی مراحل آماده‌سازی داده‌ها، غرق شدن در داده‌ها، تعیین واحد تحلیل و تعیین واحدهای معنایی را پشت سر گذارد به‌طوری‌که الگوهای متضمن آن‌ها قابل‌شناسایی و تحلیل گردند. (پولیت و بک، ۲۰۱۰) معتقدند که برای تحلیل داده‌های کیفی پژوهشگر باید کاملاً در آن‌ها غوطه‌ور گردد. این کار نیاز به تخصص و تعهد کامل در درک داده‌های جمع‌آوری‌شده و کشف کدها دارد. کدها به قضاوت و تعیین الگوهای موجود در داده‌ها و سازمان‌دهی آن‌ها کمک می‌کنند.

بر این اساس، پژوهشگر در انتهای هر مصاحبه به کدگذاری داده‌ها و یافتن طبقات پرداخت. درواقع، مطالب حاصل از مصاحبه‌ها، اطلاعات خام برای تحلیل را شامل شدند. تجزیه و تحلیل هم‌زمان با درج اطلاعات خام صورت گرفت که در رویکرد کیفی این روش رایج است و درنهایت، جملات و عبارات مهم کدگذاری شدند. از طریق کدگذاری، پژوهشگر به‌آسانی با داده آشنا شده و شروع به سازمان‌دهی اطلاعات می‌کند و برای رسیدن به چنین هدفی باید همه‌ی داده‌ها را چند بار خواند، قسمت‌های مهم را مشخص نمود و نکاتی را کنار یا حاشیه مطالب یادداشت نمود که شامل مفاهیم کلی، نکات قابل توجه و مهم، برنامه‌ها برای کارکردها با داده‌ها و غیره بود تا داده‌ها برای طبقه‌بندی بعدی آماده شوند (زاغری، ۱۳۹۲).

۳-۵-۲ طبقه‌بندی

در صورت برخورد پژوهشگر با یک قسمت از داده‌ها که با قسمت‌های دیگر همخوانی ندارد، لازم است پژوهشگر بررسی بیشتری انجام دهد تا تصویر کاملی را به دست آورد، زیرا تحلیل محتوا یک فرآیند چرخشی است. در صورت افزودن داده‌های جدید، تغییراتی در طبقات و ارتباط بین آن‌ها به وجود می‌آید (زاغری، ۱۳۹۲). برای طبقه‌بندی داده‌ها، پژوهشگر باید به داده‌ها برگشته و قسمت‌های مشخص‌شده را از آن‌ها جدا

نماید و سپس، آن‌ها را در طبقاتی جداگانه قرار دهد و اگر بخشی از داده‌ها را بتوان در بیش از یک طبقه قرارداد، این قسمت را باید در هر دوطبقه قرارداد یا در یکی از گروه‌ها به آن اشاره نمود.

هنگامی که داده‌ها طبقه‌بندی شدند، هر طبقه به صورت جداگانه مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت نیاز، زیر طبقاتی برای هر طبقه تعیین می‌شود و برای تعیین ارتباط بین طبقات می‌توان از دیاگرام درختی استفاده نمود و در نهایت، پس از اطمینان از نماینده بودن طبقه ایجادشده از داده‌ها، می‌توان خلاصه‌ای حاوی مضامین استخراج‌شده برای هر طبقه نوشت (زاغری، ۱۳۹۲). در این مرحله از تحلیل داده‌ها، ابتدا از واحدهای معنایی استخراج‌شده، کدها تنظیم شدند و بر اساس مشابهت‌ها در زیر طبقات قرار گرفتند. زیر طبقات نیز به طبقات تبدیل‌شده و در نهایت، درون‌مایه‌ها تعیین گردیدند.

۳-۵-۳ یافتن درون‌مایه‌ها یا مضامین:

ادغام داده‌های به دست آمده باعث ایجاد تصویر بزرگ‌شده و به پژوهشگر کمک می‌کند تا مضامین را بیابد که خود حرکت به سوی سطح بالاتری از تحلیل داده‌هاست و باعث یافتن ارتباط بین طبقات و مضامین درون داده‌ها می‌شود (زاغری، ۱۳۹۲). پس از استخراج کدها، طبقات و زیرگروه‌ها، جهت کسب اطمینان از گنجانده شدن همه داده‌ها در طبقات در نظر گرفته، پژوهشگر مجدداً به متن مصاحبه‌ها و کدهای استخراج‌شده مراجعه نمود و به دقت آن‌ها را مرور نمود که خود باعث افزایش دقت در طبقه‌بندی اطلاعات حاصله گردید. بررسی مضامین حاصله منجر به یافتن ارتباط آن‌ها باهم و مفاهیم مرتبط و مشترک بین آن‌ها شد که پژوهشگر را به سوی مهم‌ترین مؤلفه‌ها مضامین در رابطه با سولات پژوهش و رویدادهای خانوادگی از دیدگاه مشارکت‌کنندگان هدایت نمود.

۳-۵-۴ ادغام داده‌ها

در روش کیفی، نمونه‌گیری منتخب از متون برای طبقه‌بندی نیز استفاده می‌گردد. در مراحل ابتدایی برای کشف بهتر دیدگاه‌های داخلی از خواندن متون مربوطه خودداری می‌شود، اما در مراحل بعدی که مضامین

حاصل می‌شوند، متون مرور می‌گردند تا تناسب یافته‌ها با مطالعه موجود تعیین شود (استروبرت و کارپنتر، ۲۰۰۷). در همین رابطه، نیز می‌افزاید که در این مرحله می‌توان داده‌های حاصله را با انواع دیگر داده‌ها که از طریق یادداشت‌برداری از محیط، آمارها یا سایر داده‌های کمی یا کیفی کنار هم گذاشت و تناقضات بین داده‌ها را یافت. در صورت وجود تناقض، باید داده‌ها را بیشتر موردبررسی قرارداد. در این مطالعه نیز پژوهشگر به مقایسه و تکمیل داده‌های خود با نتایج و یافته‌های مقالات و متون معتبر علمی مرتبط با ورزش همگانی و رویدادهای خانوادگی پرداخت و از منابع مختلف جهت تکمیل داده‌ها استفاده نمود.

۳-۶ روایی و پایایی

مفهوم روایی پاسخ‌دهنده این است که ابزار اندازه‌گیری تا چه حد خصیصه موردنظر را می‌سنجد. موضوع روایی از آن جهت اهمیت دارد که اندازه‌گیری‌های نامتناسب می‌تواند هر پژوهش علمی را بی‌ارزش سازد. روایی در پژوهش کیفی به این پرسش مربوط می‌شود که آیا روش‌ها، رویکردها و فنون به‌واقع با یکدیگر مرتبط است و آنچه را که می‌خواهید بیابید را می‌سنجد یا نه (امیری و همکاران، ۱۳۹۳). بررسی روایی داده‌ها گامی برای بهبود و ارزشیابی داده‌های به‌دست‌آمده است (پولیت وبک ۲۰۱۰، استروبرت و کارپنتر ۲۰۰۷^۱). مفهوم پایایی، قابلیت تکرار روش یا ابزار اندازه‌گیری است. میزان سازگاری نتایج حاصل از اجرای مجدد آزمون با ابزار اندازه‌گیری را پایایی گویند. اگر روشی از پایایی برخوردار نباشد، داده‌های گردآوری‌شده روایی (اعتبار) نیز نخواهند داشت که در تحقیقات کیفی به آن قابلیت اعتماد می‌گویند. در دهه ۱۹۸۰ گوبا و لینکن^۲ مفهوم قابلیت اعتماد را به‌عنوان معیاری برای جایگزینی روایی و پایایی مطرح کردند تا به کمک

^۱ -Streubert & Carpenter

^۲ -Guba & Lincoln

آن دقت علمی را در پژوهش کیفی مورد ارزیابی قرار دهند (امیری و همکاران، ۱۳۹۳). این مفهوم از چهارعنصر زیر تشکیل می‌شد:

- اعتمادپذیری
- انتقال‌پذیری
- وابستگی و اتکاپذیری
- تأیید پذیری

۳-۶-۱ اعتمادپذیری

اعتمادپذیری به این نکته اشاره دارد که نتایج پژوهش را با چه ملاکی می‌توان ارزشیابی نمود؟ (امیری و همکاران، ۱۳۹۳) بیان می‌کنند که مطالعه‌ی کیفی بیش از آنکه روایی درونی داشته باشد، باید اعتماد پذیر باشد. یک مطالعه وقتی اعتماد پذیر است که افراد معقول بودن و درستی یافته‌ها را درزمینه‌ی اجتماعی خود تشخیص دهند. در این پژوهش، جهت تعیین قابلیت اعتماد داده‌ها، درگیری مداوم با موضوع و داده‌های پژوهش وجود داشت. از نظرات اصلاحی اساتید راهنما در ارتباط با روند انجام مصاحبه‌ها، تحلیل آن‌ها و داده‌های استخراج‌شده استفاده گردید. متن مصاحبه‌ها و کدهای استخراج‌شده و همچنین، طبقات فرعی با برخی مشارکت‌کنندگان و همچنین یکی از اساتید صاحب‌نظر در پژوهش کیفی نمایشان گذارده شد و از نظرات آنان استفاده گردید. تلاش شد در انتخاب نمونه تنوع لازم در نظر گرفته شود، به‌طوری‌که تمامی ارگان‌ها و سازمان‌های دخیل در برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی از ارگان‌های نظامی گرفته تا خصوصی و دولتی و همه افراد ازجمله شرکت‌کنندگان رویدادهای خانوادگی مورد مصاحبه حضوری قرار گرفتند.

۳-۶-۲ انتقال پذیری

این جنبه شامل وسعت در اندازه‌گیری است و بدین معنا است که یافته‌های یک مطالعه توسط یک گروه دیگر و یا در یک محیط دیگر تثبیت و تأیید می‌شوند. لازم به ذکر است که این جنبه‌ی متفاوتی از تعمیم‌پذیری هست، زیرا قابلیت انتقال تنها بر معنادار بودن یافته‌ها در محیط یا گروه دیگری تأکید دارد (امیری و همکاران، ۱۳۹۳). پولیت و بک (۲۰۱۰) بیان می‌کنند که یک روش برای کسب اطمینان از این ویژگی توضیح مضامین حاصله برای گروهی است که در پژوهش شرکت نکرده‌اند و میزان موافقت آن‌ها با مضامین را موردسنجش قرار می‌دهد. به همین منظور، در این پژوهش پژوهشگر علاوه بر جلساتی که با اساتید محترم راهنما داشته است، جلساتی را با یکی از فارغ‌التحصیلان ارشد تربیت‌بدنی داشته است. پژوهشگر از نظرات این افراد برای اصلاح روند مصاحبه‌ها و چگونگی تجزیه و تحلیل اطلاعات استفاده نمود. با توجه به نظرات مطرح‌شده، تغییرات و اصلاحات لازم در مصاحبه‌ها انجام گرفت و همچنین، اصلاح، حذف و یا اضافه نمودن کدها، طبقات فرعی، طبقات و هر تغییر ضروری دیگر صورت پذیرفت. همچنین، تلاش گردید با ارائه‌ی توصیفی واضح از شرایط، چگونگی انتخاب و مشخصات شرکت‌کنندگان و همچنین، فرآیند گردآوری و تحلیل داده‌ها، قابلیت انتقال ممکن گردد.

۳-۶-۳ وابستگی و اتکاپذیری:

اعتمادپذیری و اتکاپذیری خیلی به هم مرتبط هستند. باید خاطرنشان کرد که اتکاپذیری و وابستگی اصطلاحی مناسب برای پایایی است، زیرا اگر مطالعه‌ای اتکاپذیر باشد، دارای ثبات و دقت و هماهنگی خواهد بود. به‌منظور ارزشیابی اتکاپذیری، پژوهشگر باید به دنبال شواهد و مدارک کافی و ثبت دقیق تغییرات و رویدادهای عجیب در پدیده مورد مطالعه باشد (امیری و همکاران، ۱۳۹۳). این جنبه از دقت در رویکرد کیفی شامل فرآیند ثبت مداوم نظرات پژوهشگران در مورد تکمیل و جمع‌آوری داده‌ها است. یادداشت‌برداری یا نوشتن مطالبی که در ضمن جمع‌آوری داده‌ها به ذهن پژوهشگر می‌رسد و یادداشت‌برداری از رویدادهای

مشاهده شده در محیط، به تحلیل، طبقه بندی و سازمان دهی داده ها کمک می کند (استروربت و کارپنتر، ۲۰۰۷). در این پژوهش، یادداشت برداری و ثبت حالات مشارکت کنندگان هنگام مصاحبه منجر به در نظر گرفتن مفاهیم مرتبط دیگری نیز گردید. همچنین، در مراحل انجام کار و پس از استخراج داده ها، موارد با اساتید راهنما متخصص در پژوهش کیفی و یکی از فارغ التحصیلان ارشد تربیت بدنی با پژوهش کیفی در میان گذارده شد.

۳-۶-۴ تایید پذیری

امیری و همکاران (۱۳۹۳) بیان داشتند که تأیید پذیری مترادف اصطلاح عینیت در روش های سنتی است، اما در پژوهش کیفی بسیار مناسب تر از ملاک های مرسوم و متداول طبیعی بودن، بی طرفی و عینیت است. تأیید پذیری می گوید که آیا نتایج به دست آمده در داده ها ریشه دارند؟ آیا نتایج منطقی هستند؟ آیا سوگیری محقق وجود دارد؟ برای سنجش تأیید پذیری از ادغام روش های بالا و استفاده از نظر همکاران، مرور دست نوشته ها از سوی مشارکت کنندگان، اساتید و صاحب نظران پژوهش های کیفی استفاده شد.

فصل چهارم

یافته‌های پژوهش

۴-۱ مقدمه

در این فصل ، یافته‌های پژوهش در دو قسمت ارائه می‌شود. در بخش اول توصیف مشارکت‌کنندگان بر اساس مشخصات جمعیت شناختی و در بخش دوم نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل محتوای قراردادی ارائه می‌شود.

۴-۲ تحلیل توصیفی مشارکت‌کنندگان

با توجه به اهداف پژوهش تعداد ۱۸ مصاحبه با افراد مرتبط با رویدادهای ورزشی خانوادگی انجام گرفت که این افراد در راستای توسعه ورزش همگانی یا فعالیت داشته‌اند و یا صاحب‌نظر هستند. گزارش توصیفی آن را در جدول ۴-۱ مشاهده می‌کنید.

جدول ۴-۱ گزارش توصیفی نمونه تحقیق

متغیر	شاخص‌های آماری	حداقل	حداکثر	میانگین
سن (سال)	۲۸	۶۰	۴۴	
سابقه کار (سال)	۱	۴۰	۲۰/۵	
مدت مصاحبه (دقیقه)	۳۵	۷۰	۵۲/۵	

جدول ۴-۱ نشان می‌دهد افراد مشارکت‌کننده در پژوهش ۱۸ نفر از افراد مرتبط با رویدادهای ورزشی خانوادگی بودند که میانگین سن افراد شرکت‌کننده در این پژوهش ۴۴ بود.

جدول ۴-۲ مشخصات مشارکت‌کنندگان در مصاحبه برحسب جنسیت و میزان تحصیلات

متغیر	ویژگی جمعیت شناختی	فراوانی	درصد فراوانی	جمع کل
جنسیت	مرد	۱۴	۷۸	۱۸ (٪۱۰۰)
	زن	۴	۲۲	
تحصیلات	دیپلم	۲	۱۱/۱۱	(٪۱۰۰)۱۸
	فوق دیپلم	۲	۱۱/۱۱	(٪۱۰۰)۱۸
	لیسانس	۷	۳۸/۸۸	(٪۱۰۰)۱۸
	فوق لیسانس	۵	۲۷/۷۷	(٪۱۰۰)۱۸
	دکتر	۲	۱۱/۱۱	(٪۱۰۰)۱۸

جدول ۴-۲ نشانگر این است که مشارکت‌کنندگان در پژوهش ۱۸ نفر از افراد مرتبط با رویدادهای ورزش خانوادگی و همگانی بودند که شامل ۱۴ مرد (٪۷۸) و ۴ زن (٪۲۲)، که از بین این افراد ۲ نفر مدرک دیپلم (٪۱۱/۱۱)، دو نفر مدرک فوق دیپلم (٪۱۱/۱۱)، ۷ نفر مدرک لیسانس (٪۳۸/۸۸)، ۵ نفر مدرک فوق لیسانس (٪۲۷/۷۷)، و ۲ نفر (٪۱۱/۱۱) دارای مدرک دکتر بودند.

۴-۳ یافته‌های کیفی پژوهش

۴-۳-۱ سؤال اول پژوهش

ابعاد، حوزه‌ها و ویژگی‌های رویدادهای ورزشی خانوادگی به عنوان یک نوع ورزش همگانی چیست؟

نتایج تحلیل محتوای مصاحبه‌ها نشان داد ابعاد، حوزه‌ها و ویژگی‌های رویدادهای ورزشی خانوادگی بسیار گسترده و متفاوت می‌باشد که به نمونه‌هایی از آن‌ها اشاره می‌شود:

« مطلب بسیار مهم در این زمینه اینه که ورزش جزء اولویت‌های زندگی هر فرد و زمانی که فرد ورزش می‌کنه از بسیاری از آسیب‌ها حفظ میشه، مخصوصاً ورزش‌هایی که توی اون ها رقابت نباشه، چون عدم وجود رقابت آسیب‌ها رو کمتر میکنه، حالا شما تصور کنید که این ورزش همراه با اعضای خانواده و به‌صورت تفریحی برگزار بشه، جدا از تأثیراتی که بر روی جسم افراد میزازه از لحاظ روحی و روانی نیز فوق‌العاده است ، مشارکت افراد خانواده در یک ورزش با هم موجب بروز احساسات بهتر افراد خانواده نسبت به هم میشه و احساس همبستگی خوشایندی رو در اون‌ها میشه دید. آموزش مناسب مردم در جهت استفاده از طبیعت و شرکت در رویدادهای ورزشی ، انجام درست ورزش‌ها ، باعث حضور خودجوش مردم توی این رویدادها میشه و پیشرفت و توسعه ورزش همگانی در سطح کشور رو به همراه داره. » (۸ سال سابقه کار).

« تربیت‌بدنی شهرداری نسبت به رویدادهای ورزشی خانوادگی یک نگاه اجتماعی داره، نگاه ما به ورزش صرفاً ورزشی نیست در کنار ورزش که به افزایش سلامت شهروندان کمک می‌کنه، به تندرستی شهر، شهروند سالم، شهر سالم و ... نیز کمک خواهد کرد . شهرداری یک نهاد اجتماعی و زمانی که می‌گیم نگاه اجتماعی یعنی اینکه محور اصلی اون خانواده است، ما برای اقشار مختلف اعم از کودکان ، خانم‌ها و آقایان مسابقات ورزشی رو داریم ولی هدف و آرمان اصلی ما حضور خانواده‌هاست.

ازجمله کارهای ضروری اینه که یک مجموعه ما بشه مرکز فرهنگی محله ، همه سالن‌های ورزشی محله موظفن یک روز رو به نام پاتوق محله، فضایی رو فراهم کنن که همه خانواده‌ها بتونن حضورداشته باشن، چون سالن‌های ورزشی معمولاً تک جنسیتی‌ان (صبح‌ها خانم‌ها و بعدازظهر آقایان)، هفته‌ای یک روز رو نیم روز فرهنگی نام‌گذاری کردیم و سالن‌ها موظفن کاری کنن که خانواده‌ها باهم حضورداشته باشن در ایستگاه فرهنگی ، ورزشی و ... با عنوان ۳ ساعت در یک پاتوق محله » (۷ سال سابقه کار) .

« با توجه به مشغله‌ی اجتماعی که برای عزیزان درست‌شده، متأسفانه در رویدادهای همگانی اون طور که باید و شاید شرکت نمی‌کنن، پس انگیزه مهمه و این انگیزه رو ما باید ایجاد کنیم ، خیلی هم تلاش کردیم

، بعضی وقت‌ها این انگیزه مثل هدایاست ، که بنده به‌شخصه با این طرز تفکر و انگیزش اصلاً موافق نیستم ، باید مردم رو به‌جایی برسونیم که بتونن وقت بزارن برای خودشون، برای تخلیه هیجانات درونی ، تعامل با هم و ایجاد یک ارتباط اجتماعی در محیط‌های ورزشی، در حقیقت خانواده‌ها دور هم جمع می‌شن، ما شعار هر خانواده یک تیم کوهنوردی ،هر خانواده یک تیم راهپیمایی ، هر خانواده یک تیم دوچرخه‌سواری رو درست و سازوکار اون و ایجاد کردیم. برگزاری سازمان‌یافته یک برنامه کوه‌پیمایی همراه با آموزش که باعث میشه افراد به‌صورت خودجوش گروه‌های کوچک‌تری تشکیل بدن تا درزمینه گسترش این ورزش خانوادگی تلاش مناسبی صورت گرفته باشه. «(۱۰ سال سابقه کار).

در مرحله اول ابتدا همه دست‌نوشته‌ها چندین بار به‌دقت مطالعه شده و قسمت‌های مهم مرتبط با ابعاد، حوزه‌ها و ویژگی‌های رویدادهای ورزشی خانوادگی شناسایی و مشخص شد. پس از تحلیل مصاحبه‌های ۱۸ مشارکت‌کننده در پژوهش ۷۲ کد اولیه استخراج شد که در مرحله دوم به ۳۹ کد ادغام شدند.

جدول ۴-۳ جدول طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی ابعاد ، حوزه‌ها و ویژگی‌های رویدادهای ورزشی خانوادگی

طبقه فرعی	طبقه اصلی	کدهای اولیه
عمومیت	شکل و ساختار ساده	رویدادهای خانوادگی به شکل رقابت‌های تفریحی همگانی
		نداشتن قوانین و ساختار خاص مثل ورزش‌های قهرمانی
		آسیب کم برای شرکت‌کنندگان
		سادگی اجرا برای اکثر افراد
	آرامش ذهنی	لذت منحصربه‌فرد رویدادهای خانوادگی در مقایسه با سایر تفریحات یا ورزش‌ها
		دور بودن از استرس‌های ورزش‌های رقابتی
		انگیزش افراد به خاطر حضور اعضای خانواده
	جامعه هدف فراگیر	افراد با سنین و از نسل‌های مختلف
		دو جنس مرد و زن در کنار هم
		اعضای مختلف خانواده در کنار هم
		امکان حضور افراد با توانایی جسمی و ذهنی متفاوت
	زیرساخت‌های عمومی	امکان استفاده از همه امکانات شهری و طبیعی
		استفاده از طبیعت و هوای سالم خارج شهر

		بدون نیاز به مربی
	نیروی انسانی غیرماهر	برنامه‌ریزی، هدایت و اجرا با کمک مردم
		هواداران متفاوت در مقایسه با سایر رشته‌ها
	هزینه کم	ارزان و قابل‌دسترس برای همه
		تجهیزات متفاوت در مقایسه با سایر رشته‌ها
	کارکردهای فردی	بالا بردن سطح سلامت جسمانی افراد جامعه
		استواری (تاب و تحمل)، صلابت و بازیابی انرژی
		تخلیه هیجانات و آرام‌سازی
		شادایی افراد به شکلی سالم
		جلوگیری از افسردگی ناشی از مسائل زندگی
		ایجاد اعتمادبه‌نفس
	کارکردهای خانوادگی	کمک به تحکیم بنیان خانواده و ایجاد همبستگی مطلوب
		ایجاد صمیمیت در بین خانواده‌ها
		تعاون و همکاری در بین اعضای خانواده
		جلوگیری از کم‌رنگ شدن معنای واقعی خانواده‌ها
	کارکردهای اجتماعی	امکان تعامل و ارتباطات اجتماعی
		رشد ویژگی‌های خوب انسانی به خاطر ماهیت ورزش
		جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی
		گذران اوقات فراغت به شیوه‌ای سالم
		بالا بردن بهره‌وری و راندمان کاری
	بسترسازی خانوادگی	دسترسی به خانواده به‌عنوان مبدأ ایجاد نگرش مثبت به ورزش
		دسترسی به خانواده به‌عنوان پایه‌گذار ورزش همگانی
		حضور اعضای خانواده انگیزه‌ای برای مشارکت بیشتر
	بسترسازی عمومی	مقوله‌ای رایج در تمام دنیا
		کمک به توسعه همه ورزش‌ها به‌عنوان یک ورزش همگانی
		پاسخگویی به نیاز روزافزون به ورزش به خاطر کمبود فعالیت بدنی وزندگی شهرنشینی

جدول ۴-۳ نشان می‌دهد که ۳۹ کد ادغام‌شده در ۱۱ طبقه فرعی تقسیم‌بندی شدند، که این ۱۱ طبقه فرعی در ۳ طبقه اصلی (همگانی بودن، کارآمدی چند سطحی و فرهنگ‌سازی) قرار گرفتند.

۴-۳-۲ سؤال دوم پژوهش :

ورزش خانوادگی از طریق چه مکانیسمی در توسعه ورزش همگانی نقش دارد ؟

بر اساس نتایج مطالعه مدیران و افراد شرکت‌کننده عوامل تأثیرگذار بسیاری را بیان کردند که به تعدادی از آن‌ها اشاره می‌شود :

« از چند جنبه میشه این موضوع رو بررسی کرد یکی اینکه زندگی شهرنشینی حال حاضر فعالیت بدنی رو از افراد خانواده گرفته، چه فردی که خانه‌دار و چه فردی که کارمند و در محیط بیرون خونه مشغول به کار، اگه رویدادهای ورزشی خانوادگی به صورت منظم و باکیفیت برای مردم برگزار بشه، مفید واقع، قرار می‌گیره. جلوگیری از افسردگی‌ها، کم شدن ارتباط فرد با خانواده، با طبیعت، با ورزش، گذران اوقات فراغت حتی یک روز در هفته فر با خانواده از جمله دلایل برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگیه که بسیار تأثیرگذار در روحیه افراد. » (۷ سال سابقه کار).

« دو تا هدف میشه برای برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی تعریف کرد : ۱. قطعاً به گسترش ورزش کمک میکنه وقتی پسر با پدرش ، دختر با مادرش در رویدادهای ورزشی شرکت میکنن و با هم حضور پیدا میکنن این کارها به تداوم ورزش در خانواده، جامعه و کشور کمک میکنه و به طور مثال انگیزه‌های فردی رو در ورزش به انگیزه‌های جمعی‌تری تبدیل خواهد کرد.

۲. اینکه شهرداری و ارگان‌های دیگه نهادهای اجتماعی‌ای هستن و ورزش در خدمت اجتماع است، هنر ما در خدمت فعالیت‌های اجتماعی – فرهنگی است، در صورتی که این چنین نگاهی حاکم باشه که هست، ورزش هم وظایفش همینیه، ما کار قهرمانی نمی‌کنیم و ورزش هم‌پایه‌ای به نام ورزش خانوادگی داره. » (۷ سال سابقه کار).

« به اعتقاد من ورزش در خانواده‌ها میتونه اون‌ها رو از آسیب‌هایی که تحت‌الشعاع قرار میدشون جلوگیری کنه، خانواده‌هایی که باهم ورزش می‌کنن هرگز از هم جدا نمی‌شن، اوقات خوشی رو در کنار هم تجربه می‌کنن و دغدغه‌هایی که سایر خانواده‌ها بعضاً گرفتار اون هستن و تبعاتی رو هم که به همراه داره رو

ندارن. ورزش خانوادگی که در حیطه همگانی می‌گنجه، باعث تحکیم خانواده و دوستی‌های بیشتر بین اعضای خانواده میشه. هدف برگزارکننده‌های ورزش‌های خانوادگی استقبال نیروی انسانی است، برای ایجاد انگیزه در حیطه ورزش‌های همگانی فرآیندی وجود داره، بحث فرهنگ‌سازی ورزش توسط رسانه‌ها و ایجاد شرایطی برای تجربه مردم (تجربه ورزش در رویدادهای ورزشی)، در اختیار قرار دادن امکانات مناسب برای مردم و قرار گرفتن در محیط‌های اجتماعی ازجمله دلایل برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی است. مردم با شرکت در رویدادهای ورزشی و با کنار هم بودن در برنامه‌های اجتماعی نیازهای اجتماعیشون رو در این حیطه برآورده می‌کنن. « (۱۰ سال سابقه کار).

در این مرحله ابتدا همه دست‌نوشته‌ها چندین بار به‌دقت مطالعه شده و قسمت‌های مهم مرتبط با رویدادهای ورزشی خانوادگی و عوامل تأثیرگذار بر توسعه ورزش همگانی از طریق این رویدادها شناسایی و مشخص شد.

پس از تحلیل مصاحبه‌های ۱۸ مشارکت‌کننده در پژوهش ۱۰۲ کد اولیه استخراج شد که در مرحله دوم به ۲۹ کد ادغام شدند.

جدول ۴-۴ طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی مکانیسم مؤثر بر توسعه ورزش همگانی از طریق رویدادهای ورزشی خانوادگی

طبقه اصلی	طبقه فرعی	کدهای اولیه
انگیزه عمومی	الهام‌بخشی جمعی	فرصتی برای پرداختن به علایق جمعی
		ایجاد نگرش مثبت و علاقه در مردم
		ترغیب خانواده‌هایی با جمعیت بالا
		تبدیل انگیزه‌های فردی به جمعی با حضور همه‌ی افراد خانواده در رویدادها
		تشویق خانواده‌ها به فعالیت بدنی به واسطه اهمیت دادن به کودکانشان
		امکان فراهم‌سازی شرایطی در جهت لذت بردن و شادی در کنار هم
	یادگیری خانوادگی	درک اهمیت ورزش توسط خانواده‌ها
		تبدیل فعالیت فیزیکی به بخشی از زندگی افراد (نهادینه شدن ورزش)
		آموزش سبک زندگی سالم به کودکان (علاقه‌مندی، آشنایی و پیگیری)

امکان آشنایی اعضای خانواده با رشته‌های ورزشی مختلف در قالب ورزش خانوادگی		
آگاهی یافتن نسبت به ارتباط محیط‌زیست و ورزش		
آگاهی یافتن از رفتارهای اجتماعی سالم و موردنیاز خانواده		
آشنایی با ورزش تفریحی به عنوان ابزاری برای همدلی و انسجام خانوادگی		
توسعه مهارت‌های رهبری		
درک نحوه تعامل و ارتباط اجتماعی بیش‌تر		
مقابله شهروندان با پیشرفت روزافزون مریضی‌ها و مشکلات جسمانی (دیابت، بیماری‌های قلبی و ...)	سلامت‌بخشی شهروندی	
ریشه‌کن کردن افسردگی، تنش‌های روحی و روانی، استرس و اضطراب و ایجاد شهر سرزنده		
مبارزه با تنبلی و کم‌ تحرکی روزافزون زندگی شهری		
مصون ماندن از آسیب‌های زندگی روزانه		
نظارت و راهنمایی هیئت همگانی به عنوان متولی اصلی	عدم تمرکز نهادی	مدیریت خودگردان
استفاده از کمیته‌های ورزش‌های همگانی در اجرای رویدادهای خانوادگی		
امکان نگاه به ورزش خانوادگی به صورت شورای همگانی		
سرپرستی رویدادهای ورزشی در سازمان‌های عمومی (شهرداری، مدارس و دانشگاه‌ها)		
امکان برگزاری اشکال مختلف ورزش همگانی به صورت خانوادگی در بخش فوق برنامه سازمان‌ها		
اثرگذاری و بازدهی بالای برگزاری رویدادهای خانوادگی با سازماندهی مردمی	مردم‌محوری	
مدیریت خودجوش مردمی با انگیزه‌های رهبری و سلامت‌بخشی		
حضور رابط‌های مردمی و نیروهای مؤثر در کار جمعی (سرپرستان، مدیران و مربیان پارک‌ها)		
بهتر و کم‌هزینه‌تر بودن رویدادهای خانوادگی با برگزاری توسط خود مردم		
امکان همکاری همه مردم برای رسیدن به اهداف ورزش همگانی		

جدول ۴-۴ نشان می‌دهد که ۲۹ کد ادغام‌شده در ۵ طبقه فرعی تقسیم‌بندی شدند، که این ۵ طبقه فرعی در ۲ طبقه اصلی (انگیزه عمومی، مدیریت خودگردان) قرار گرفتند.

۴-۳-۳ سؤال سوم پژوهش :

موانع برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی کدام‌اند؟

بررسی نتایج پژوهش و مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهد که همواره در برگزاری رویدادها ورزشی خانوادگی و حضور مردم در این رویدادها با موانعی روبه‌رو بوده‌ایم که می‌توان آن‌ها را با شناسایی، برنامه‌ریزی مناسب از سر راه برداشت که در زیر به نمونه‌هایی از مصاحبه‌ها اشاره می‌شود:

«ازجمله موانع بحث حضور بانوان در برخی رشته‌های ورزشی همچون دوچرخه‌سواری، هماهنگی با نیروی انتظامی و ارگان‌های اجرایی، بحث حجاب بانوان برای شرکت در رویدادهای ورزشی خانوادگی و اطلاع‌رسانی ناقصی که صورت می‌گیرد که باید صداوسیما در این زمینه کمک کند و مورد بعدی بحث ارگان‌های مختلف مرتبط با ورزش خانوادگی و همگانی که باید وارد گود بشن. « (۱۰ سال سابقه کار) .

«نداشتن مدل و الگوی مناسب، مدل تجزیه شده‌ای که اجرا شده باشد و موفق باشد، به‌طور مثال شهر یا کشوری این مدل رو پیاده‌سازی کرده باشد و ما اون رو اقتباس کنیم و بومی‌سازی صورت بگیره. عدم فرهنگ‌سازی مناسب ، یعنی ما نتوانستیم این فرهنگ رو بپذیریم که سالن ورزشی مرکز فرهنگی محله باشد، فقط سالن ورزشی صرف اون مکان و یا محل نیست، هم سالن ورزشی باشد و هم مرکز فرهنگی محله. شاید سومین مانع به نظر من پراکندگی مناسب هم نداریم ، به‌طور مثال در دل محلات سالن‌های ورزشی زیادی نداریم ، فضاها محدوده، در صورتی که فضاها افزایش پیدا کنه، دوز تجمع خانواده‌ها بیشتر میشه و چون وجود نداره محدود هستیم. پس به‌طور خلاصه کمبود فضا، پذیرش مردمی و نبودن الگوی مناسب و موفق جهت اجرا ازجمله موانع ماست. (۷ سال سابقه کار).

« شاید بزرگ‌ترین مشکل، مشکلات زندگی جامعه است، نه اینکه مشکلات زندگی اون قدر زیاد باشد که مردم وقت ورزش کردن نداشته باشن، مشغول بودن ذهن مردم به مسائل مختلف حال و حوصله ورزش کردن رو از اون ها گرفته و دیگه انگیزه‌ای براشون باقی نگذاشته، کمبود زیرساخت‌های ورزشی ، عدم دسترسی آسون به امکانات و وسایل ، دور بودن فاصله و مسافت ازجمله موانع. به‌هرحال این مسائل باید

فرهنگ‌سازی بشه، یعنی اگر افراد خودشان اصرار به انجام کاری داشته باشن، همه مشکلات و موانع رو برای انجام دادن از سر راه برمی‌دارن، دلایل مختلفی وجود داره اما اونچه از همه مهم‌تر به نظر میرسه اینکه برای مردم فرهنگ‌سازی بشه که ورزش رو جزو ملزومات زندگیشون قرار بدن. «(۲۲ سال سابقه کار).

«از جمله موانعی که سازمان‌ها و ادارات دارن، قطعاً برای برگزاری هر برنامه‌ای نیاز به یکسری امکانات و تمهیداته، اکنون و در شرایط فعلی کشور ما بحث حمایت‌های مالی کم شده، بودجه‌ای که دولت به هیئت‌ها اختصاص میده و استقبالی که اسپانسرها و بخش خصوصی از برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی می‌کنن کاهش پیدا کرده، این یک عامل تأثیرگذاره. «(۱۰ سال سابقه کار).

در این مرحله ابتدا همه دست‌نوشته‌ها چندین بار به دقت مطالعه شده و قسمت‌های مهم مرتبط با موانع برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی شناسایی و مشخص شد. پس از تحلیل مصاحبه‌های ۱۸ مشارکت‌کننده در پژوهش ۴۸ کد اولیه استخراج شد، که در مرحله دوم به ۳۴ کد ادغام شدند.

جدول ۴- ۵ طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی موانع برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی

طبقه اصلی	طبقه فرعی	کدهای اولیه
تصمیمات مالی نامشخص	فقدان حمایت مالی	نداشتن اسپانسر مالی مشخص کمبود پشتیبان‌های بخش خصوصی به دلیل انعکاس ضعیف رسانه‌ای پشتیبانی محدود قانون از حامیان مالی
	نگاه بازارمحور در اختصاص بودجه	نگرش منفی سازمان‌های بالادستی به دلیل هزینه‌های مالی انتظار درآمدزایی و سودآوری از رویدادهای خانوادگی کمبود بودجه کمیته‌ها جهت اجرای سازمان‌یافته رویدادهای خانوادگی تفاوت قائل شدن در اختصاص بودجه به هیئت‌ها لزوم تأمین جوایز و پاداش‌ها از هزینه ورودی خود مردم
محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی	نگرش غیروابستگاری متولیان	حمایت نکردن سازمان‌های دولتی از بخش خصوصی فعال هزینه مالی زیاد اجرای برخی از برنامه‌ها با توجه به وسعت آنها نبود متولی مستقیم برای ورزش خانوادگی نگرش رفع تکلیفی سازمان‌های دولتی به ورزش همگانی کم‌کاری هیئت‌های ورزشی متولی همکاری کم سازمان‌های اجرایی مؤثر به دلیل خودمحوری
	بی‌توجهی به جسم	بی‌میلی بخش اعظم مردم به تحرک و فعالیت بدنی (حوصله و انگیزه)

سبک زندگی غیرفعال بانوان به خاطر آموزش نادرست			
اولویت دادن به امور کاری و کسب درآمد برای رفع مشکلات معیشتی			
ناآگاهی مردم از تأثیرات ورزش منظم			
حذف فعالیت بدنی به دلایل مختلف (کمبود زمان، مشکلات اقتصادی و تنبلی)			
مسائل شرعی مربوط به حضور بانوان در فعالیت‌های مختلط	عرف محدودکننده		
نبود شرایط برگزاری برخی از رشته‌های همگانی به‌صورت خانوادگی			
لزوم هماهنگی با ارگان‌هایی مثل نیروی انتظامی برای حضور بانوان			
لزوم حفظ فاصله بین والدین و فرزندان (به دلایل آموزش‌های سنتی)			
توقع مردم به برگزاری رویدادها صرفاً از سوی ارگان‌های دولتی			
امکانات محدود برای اطلاع‌رسانی و ترغیب مردم	تبلیغات و اطلاع‌رسانی ضعیف	مشکلات اجرایی	
همکاری کم صدا و سیما (در آموزش، انعکاس و اطلاع‌رسانی)			
هزینه‌های بالای تبلیغات			
برنامه‌ریزی نامناسب و برگزاری غیرمنظم			
پراکندگی محلات در رویدادهای جامع	محیط		
کمبود اماکن و تجهیزات مناسب برای مسابقات ورزشی خانوادگی			
برگزاری محدود رویدادهای تخصصی به دلیل نبود نیروی متخصص			
تأثیر اقلیم جغرافیایی بر حضور خانواده‌ها			
متفاوت‌های فرهنگی خانواده‌ها			
نبودن مدل تجزیه شده با اجرای موفق در کشور			

جدول ۴-۵ نشان می‌دهد که ۳۴ کد ادغام‌شده در ۷ طبقه فرعی تقسیم‌بندی شدند، که این ۷ طبقه فرعی در ۳ طبقه اصلی (تصمیمات مالی نامشخص، محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی و مشکلات اجرایی) قرار گرفتند.

۴-۳-۴ سؤال چهارم پژوهش :

راهکارهای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی در جهت توسعه ورزش همگانی کدامند؟

بررسی نتایج پژوهش و مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهد که راهکارهای بسیاری برای توسعه رویدادهای ورزش خانوادگی و همگانی وجود دارد که نیازمند توجه هر چه بیشتر مردم و مسئولین می‌باشد که در مورد آن به موارد زیر اشاره می‌شود:

« بررسی امکانات و شرایط، ایجاد شرایط مناسب برای حضور مردم برای انجام فعالیت ورزشی در محیطی آروم و مناسب، از طرفی هم باید زمان آزاد خانواده‌ها رو بدونیم، چه زمانی در کنار هم هستن، کدوم روزا، طرح سه‌شنبه‌های بدون خودرو در حال انجامه، خانواده‌ها حضور پیدا کنن تو این طرح، حضور افراد با خانواده تو این طرح، حضور حداقل یک روز در هفته تو محل کار بدون خودرو، محل زندگی بدون خودرو، این پایه است. باید کاری کنیم تا مردم همیشه اون رو انجام بدن، چه اتفاقی می‌افته اگه همه مردم مسیر کوتاهشون رو با دوچرخه تردد کنن و ما بتونیم این قابلیت رو ایجاد کنیم. استفاده از این موارد برای از بین بردن ترافیک و سلامت خود مردم مفید فایده‌است. » (۱۰ سال سابقه کار).

« ابتدا تفهیم نیاز جامعه به دو ارزش سلامتی و نشاط که در واقع همون بحث فرهنگ سازیه، حضور همه مردم برای برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی از موارد دیگه در توسعه این رویدادها است، به دلیل اینکه ورزش همگانی متولی مستقیمی نداره، گرچه برابر قانون وزارت ورزش متولی ورزشه و فدراسیون ورزش همگانی مجری اون، اما این ورزش همگانی و همه‌ی جامعه باید دست‌به‌دست هم بدن تا رویدادهای ورزشی خانوادگی شکل بگیره. استفاده از همه فضاهای موجود کشور و اماکن ورزشی برای ورزش همگانی و حضور گسترده مردم مهمه، اکثراً دستگاه‌های دولتی برای خودشون اماکن ورزشی دارن چه ایرادی داره اگه صبح‌ها درب این اماکن باز باشه تا خانواده‌ها ورزش همگانی انجام بدن. به‌طورکلی در زمینه توسعه رویدادهای ورزشی خانوادگی همکاری گسترده همه مردم و ارگان‌های دولتی و خصوصی نیازه. » (۲۲ سال سابقه کار).

« آگاهی دادن به مردم نسبت به فواید ورزش، استفاده از رسانه‌های عمومی برای اطلاع‌رسانی، بیشتر کردن فضاهایی مثل پارک‌ها و امکانات مناسب ورزشی، استفاده از وسایل ارتباط جمعی برای ایجاد انگیزه، بالا بردن کیفیت رویدادهای ورزشی خانوادگی و نه فقط انجام صرف اون برای رفع تکلیف، استفاده از ایام و ساعت‌های مناسب برای حضور مردم، تشویق کودکان و آموزش اونا برای ترغیب خانواده‌ها جهت حضور در رویدادهای

ورزشی خانوادگی، علت سنجی در مورد عدم حضور مردم، رفع مشغله‌ی کاری و زندگی افراد و رفع مشکلات زمانی برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی، زیاد کردن و منطقه‌ای کردن برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی بر طبق مناطق شهرداری از راهکارهای توسعه ورزش همگانی. «(۷ سال سابقه کار).

« به علت فقر و کمبود تفریح فراهم کردن بستر و فضایی مناسب برای حضور همه افراد خانواده در کنارهم برای لذت بردن می‌تونه نوعی انگیزاننده در حضور گسترده تر مردم باشه، برآورده کردن نیازها و خواسته ها با بستر سازی مناسب، کار و انگیزه برای کودکان، آموزش مربی های مختلف در زمینه ورزشی، در اختیار قرار دادن تجهیزات ورزشی با قیمت مناسب برای مردم از راهکارهای توسعه رویدادهای ورزشی خانوادگیه. «(۱۴ سال سابقه کار).

در این مرحله ابتدا همه دست‌نوشته‌ها چندین بار به دقت مطالعه شده و قسمت‌های مهم مرتبط با راهکارهای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی شناسایی و مشخص شد. پس از تحلیل مصاحبه‌های ۱۸ مشارکت‌کننده در پژوهش ۱۲۰ کد اولیه استخراج شد، که در مرحله دوم به ۴۴ کد ادغام شدند.

جدول ۴- ۶ طبقات فرعی و کدهای مرتبط با طبقه اصلی راهکارهای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی

کدهای اولیه	طبقه اصلی	طبقه فرعی
شروع برگزاری رویدادهای خانوادگی از مدارس در راستای تربیت ورزشی کودکان	فرهنگ‌سازی و آموزش	بسترسازی
ترویج باور «ورزش به عنوان یک نیاز اساسی» در جامعه با استفاده از رسانه‌ها		
آموزش مردم برای استفاده از اماکن ورزشی و طبیعت		
برگزاری کارگاه‌های آموزشی و حضور در دانشگاه‌ها		
آموزش مسئولان بخش ورزش در سازمان‌های مختلف		
استفاده از مربی‌های متخصص برای آموزش مهارت‌های ورزشی		
استفاده از اساتید دانشگاه و تشکیل کارگروه‌های پژوهشی توسعه ورزش		
افزایش کمیت مسابقات در طول سال برای ارتقای تجربه افراد	ترغیب و انگیزش	
برگزاری رویدادهای بانشاط با توجه به فقر شادی و تفریح در جامعه		
ترغیب والدین به نمایش مهارت‌های ورزشی خود در کنار فرزندان		
تبلیغ جنبه‌های تقویت‌کننده روابط خانوادگی رویداد		

تأمین تأسیسات و تجهیزات	اعطای تجهیزات و وسایل رایگان برای مشارکت گروه‌های ضعیف جامعه (به لحاظ اقتصادی)	طراحی
	استفاده از فرهنگ مذهبی مردم در جهت ترویج رویدادهای جمعی	
	استفاده از رویدادهای ورزشی خانوادگی به عنوان منبعی برای شرکت در کار خیر	
	برگزاری رویدادهای مختص گروه‌های مختلف (کارگری، کارکنان دولت، محصل و ...)	
	افزایش فضاها و مراکز ورزشی در دسترس	
	استفاده بهینه از فضاهای ورزشی موجود	
	تخفیف اماکن ورزشی برای استفاده خانوادگی	
	تجهیز اماکن ورزشی برای استفاده خانواده‌ها با رعایت باورهای خانواده ایرانی	
	فراهم‌سازی امکانات رفاهی برای اماکن و فضاهای طبیعی (وسایل نقلیه عمومی، سرویس بهداشتی و ...)	
	ترویج ورزش‌های فضای باز و طبیعی	
هدف‌گزینی	تعیین فلسفه مشخص	تأیید
	انتخاب شعارهای مناسب با برجسته کردن فلسفه تعیین شده	
	شناخت ظرفیت‌ها و هدف‌گزینی برای برگزاری هر رویداد	
	انتخاب فعالیت‌های متنوع برای افزایش جاذبه رویدادها	
	توجه به علاقه‌مندی اعضای مختلف خانواده	
	ایجاد برنامه‌های جانبی در طول مسیر گردهمایی‌های خانوادگی (مسابقه، بازی، ایستگاه-های آمادگی)	
	استفاده از زمان‌های مختلف شبانه‌روز برای افزایش احتمال حضور	
	برگزاری برنامه‌های مناسبی با توجه به تعطیلات رسمی	
	پیدا کردن وقت آزاد و دوره‌های خانوادگی (مثل عصرها یا تعطیلات آخر هفته)	
	قرار دادن یک یا دو وقت ثابت و مناسب در هفته برای تداوم حضور افراد	
زمان‌بندی رویداد	استفاده از اقدامات اجتماعی همگانی مثل سه‌شنبه‌های بدون خودرو	
	معرفی رویدادهای با استفاده از رسانه‌ها و ابزارهای تبلیغاتی مناسب (با توجه به وسعت و سطح برگزاری)	
	فراهم‌سازی شرایط حضور اعضای خانواده برای تماشای رقابت‌های خانوادگی	
	اعطای جوایز و لوح‌های یادبود	
	قرار دادن نمونه‌های موفق تیم‌های خانوادگی در معرض دید عموم (ادارات، پاتوق‌های محله و ...)	
	حضور مسئولین و افراد سرشناس در کنار مردم برای اجرای رویداد	
	نیاز به یک متولی تصمیم‌گیرنده (هیأت‌های ورزشی در هر رشته)	
	کار تیمی سازمان‌های متولی نشاط و سلامت شهروندی (اداره ورزش، شهرداری، بهزیستی، نیروی انتظامی، بهداشت و درمان)	
	تعیین ساختار	
	اجرا	

تشکیل انجمن‌های ورزشی مردم نهاد در محلات (پاتوق محله)	اقدامات سازمان‌یافته	
استفاده از افراد تحصیل کرده و متخصص برای ایجاد انجمن‌ها		
تشویق شرکت‌های خدماتی خصوصی به برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی		
تقسیم‌بندی شهر بر طبق مناطق شهرداری و برگزاری رویدادهای منطقه‌ای		
ایجاد مراکز یا باشگاه‌های مشخص برای برگزاری رویدادهای ثابت خانوادگی		
برگزاری لیگ‌ها و رویدادهای بلندمدت خانوادگی در رشته‌های مختلف		
دستور ستادی برای برگزاری مسابقات تفریحی (پدر و پسرها یا مادر و دخترها) در ادارات دولتی		
رویدادهای سازمان‌یافته به‌عنوان پیش‌نیاز رویدادهای خودجوش مردمی		
هر خانواده یک تیم ورزش همگانی (کوهنوردی، دوچرخه‌سواری یا ...)		
فراهم‌سازی امکان حضور و دسترسی راحت به رویدادها و گردهمایی‌های خانوادگی	ارتقای کیفیت خدمات رویداد	
کاهش هزینه‌های شرکت در رویداد		
استفاده از افراد متخصص و باتجربه در برگزاری		
حضور سازمان‌یافته کادر پزشکی		
فراهم‌سازی آموزش‌های جانبی کارآمد در زندگی روزمره		
برقراری امنیت به ویژه در رویدادهای گسترده خانوادگی		

جدول ۴-۶ نشان می‌دهد که ۴۴ کد ادغام‌شده در ۱۰ طبقه فرعی تقسیم‌بندی شدند، که این ۱۰ طبقه فرعی

در ۳ طبقه اصلی (بسترسازی، طراحی و اجرا) قرار گرفتند.

فصل پنجم

بحث و نتیجه گیری

۵-۱ مقدمه

در این فصل ابتدا خلاصه‌ای از طرح پژوهش، مبانی نظری، پیشینه پژوهش، روش و نتایج پژوهش ارائه می‌گردد. سپس یافته‌های تحقیق با توجه به اهداف و نتایج تحقیقات انجام‌شده در این حیطه مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. در انتها نیز بر اساس نتایج برخاسته از تحقیق، پیشنهادهایی ارائه و همچنین راهکارهایی جهت ادامه این گونه تحقیقات توسط محققان دیگر نیز ارائه می‌شود.

۵-۲ خلاصه تحقیق

در فرآیند توسعه، داشتن نیروی انسانی سالم و جامعه‌ای که بیشتر افراد آن از عمر طولانی همراه با سلامتی برخوردار باشند، از شاخص‌های مهم توسعه انسانی و فرهنگی به حساب می‌آید (ازکیا، ۱۳۸۵). به همین دلیل کشورهای پیشرفته و صنعتی توجه خاصی به گسترش ورزش و تربیت بدنی در جامعه داشته تا با استفاده از دستاوردهای بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی و رشد و گسترش ورزش، هم خود را به شاخص‌های توسعه نزدیک کرده و هم با استفاده از نیروی انسانی سالم کارآمد برای تحقق اهداف دیگر توسعه برنامه‌ریزی کنند (وزارت ورزش و جوانان، ۱۳۸۱). شایان ذکر است امروزه در کشورهای پیشرفته با عبور از شاخص طول عمر همراه با سلامتی، شاخص دیگری با عنوان «نشاط» مورد بحث و ارزیابی قرار می‌گیرد. در این شاخص هدف از تبدیل منابع به کیفیت زندگی چیزی نیست جز عمر طولانی و زندگی شاد برای مردم. یکی از موارد ده‌گانه در این شاخص به سلامتی اشاره دارد و اینکه افراد جامعه باید به خدمات باکیفیت، آموزش، بهداشت، درمان و خدمات عمومی دسترسی داشته باشند. از جمله حمل و نقل عمومی، تلفن و آب و برق، خدمات فرهنگی و امکانات تفریحی که به تازگی دسترسی به اینترنت پرسرعت و وسایل ارتباطی مدرن و دسترسی به امکانات ورزشی نیز به آن اضافه شده است. درواقع آگاهی دادن به افراد جامعه برای اهمیت دادن به سلامتی خود و فراهم آوردن تسهیلات برای دسترسی به امکانات ورزشی از شاخص‌های توسعه فرهنگی و انسانی در عصر حاضر است (خوارزمی، ۱۳۸۸). اصل سوم قانون اساسی به اهمیت ورزش همگانی اشاره دارد. این اصل

توسعه «ورزش برای همه» را مورد تأکید قرار داده است. همچنین گنجاندن مصوبات و برنامه‌های خاصی برای گسترش این امر در هر چهار دوره برنامه‌های توسعه پنج‌ساله است. در برنامه سوم توسعه کشور نیز ظرفیت‌های مناسبی برای ورزش همگانی در نظر گرفته شده است. فراهم آوردن استفاده عادلانه از کالا و خدمات ورزشی و اعتلای جایگاه مساجد و مدارس در فعالیت‌های ورزشی از جمله آن است (خورشیدی، ۱۳۸۴). از سوی دیگر اهمیت ارتباطات و وسایل ارتباط جمعی و تأثیر شگرف آن بر افراد جامعه انکارناپذیر است. این تأثیر حتی در قالب نظریه اشاعه فرآیند اجتماعی نوآوری و چگونگی دستیابی به آن و نحوه نگرش و گسترش نوآوری یا هر نوع نیاز فرهنگی در ساختار یک نظام اجتماعی مشهود است (مهرداد، ۱۳۸۰). بنابراین روابط تنگاتنگ و پویایی میان فرهنگ و ارتباطات وجود دارد. وسایل ارتباط جمعی قادر هستند روش‌های جدید زندگی را در فرآیند تغییرات اجتماعی و فرهنگی پدیدآورند. ارتباطات جمعی به میزان ۸۷ درصد روی افزایش آگاهی مردم تأثیر دارد. در مورد تغییر رفتار و گرایش مردم به فعالیت‌های بدنی این میزان به ۳/۳ درصد می‌رسد (غفاری، ۱۳۸۲). ورزش به عنوان پدیده‌ای اجتماعی که اکثر قریب به اتفاق جامعه با آن سروکار دارند، به عنوان یک حوزه اثربخش در فرهنگ و رفتارهای اجتماعی شناخته شده است. برخی از تحقیقات بر جنبه فرهنگی مسئله ورزش تأکید کرده‌اند (فتحی، ۱۳۸۸). در این باره بیشتر تحقیق‌ها مربوط به قومیت‌ها و نژادها و چگونگی مشارکت آن‌ها در ورزش است و برخی خواسته‌اند ثابت کنند که ورزش وسیله‌ای است که تفاوت‌ها و تبعیض‌های نژادی و قومی را برطرف می‌کند. در مقابل تعدادی از تحقیقات خواسته‌اند که در ورزش مانند دیگر نهادهای اجتماعی، تبعیض‌های نژادی و قومی اثرات شدیدی بر مشارکت افراد در ورزش‌های گوناگون دارد. درگیر کردن ورزش با مسائل سیاسی؛ باعث شده تا حجم قابل توجهی از تحقیقات ورزشی به مسئله رابطه میان ورزش و سیاست اختصاص داده شود (فتحی، ۱۳۸۸). در این باره مسئله قدرت و اعمال آن در ورزش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است این محققان بر این نکته

تأکید دارند که اعمال قدرت در ورزش هم از خارج از پیکره ورزش و هم از درون ساختارهای کنترلی خود ورزش سرچشمه می گیرد.

زمانی که از فشارهای بیرونی صحبت می شود، از سطوح ملی گرفته تا سطوح بین المللی، گروه های فشار به ورزش فشار وارد می کنند و عوامل دست اندرکار از سطح یک مربی گرفته تا فدراسیون های جهانی می خواهند از ورزش به عنوان یک ابزار برای اهداف خود استفاده کنند و همه به کنترل ورزشکاران و برنامه های ورزشی تمایل دارند. تعدادی از تحقیقات بر رابطه میان عوامل جمعیت شناختی و ورزش پرداخته اند (مفلحی، ۱۳۸۶). از عوامل جمعیت شناختی بسیار مهم بر ورزش، جنسیت است. در حالی که بسیاری از ورزش ها حالت مردانه دارند و نگرش مردان نسبت به این ورزش ها آن چنان بوده که این فعالیت ها مردانه تلقی شده اند، باین حال در قرن بیستم تلاش زنان برای وارد شدن به عرصه های ورزشی مردانه بسیار چشمگیر بوده است (بلر و همکاران،^۱ ۱۹۹۳). زنان با تمام تلاش های صورت گرفته هنوز در ورزش های خارج از سالن از مردان عقب ترند. از سوی دیگر زنان در میان ورزش ها بیشتر به ورزش های سبک تمایل دارند که البته این امر از نگرش مدیران ورزشی که معمولاً هم مرد هستند، نسبت به فعالیت های ورزشی زنان ناشی می شود. دسته ای دیگر از محققان ورزش به «ابزارگرایان» معروف اند که آنان بیشتر به میزان در دسترس بودن ابزارآلات و امکانات ورزشی تأکید دارند و کوشیده اند نشان دهند هرچه امکانات ورزشی بیشتر باشد، اثر ورزش می تواند مثبت تر باشد. آنان بر این باورند که کمبود وسایل و امکانات ورزشی، جوانان را از پرداختن به ورزش باز می دارد و امکان رشد انحرافات اجتماعی در میان آن ها بیشتر می شود (پارسامهر، ۱۳۸۷).

پارک ها، فضاهای سبز و منابع طبیعی از جمله عواملی هستند که می توانند در سلامت عمومی مردم نقش داشته باشند. تحقیقات نشان می دهند دسترسی به این منابع سبب افزایش فعالیت بدنی افراد می شود (صرف نظر از سن، درآمد و جنسیت). به این دلیل است که پارک ها و فضاهای سبز اغلب برای بیشتر

¹ -Blair et al

شهروندان قابل دسترسی هستند. افزون بر این فضاهای باز شرایط ویژه‌ای برای فعالیت افراد فراهم می‌آورند که اغلب در محیط‌های سرپوشیده، از قبیل سالن‌ها و باشگاه‌ها امکان‌پذیر نیستند، داویدسون و لاوسون^۱ (۲۰۰۶) به بررسی پنجاه مطالعه در زمینه پارک‌ها و اماکن تفریحی و ارتباط آن‌ها با فعالیت بدنی پرداختند. نتایج نشان داد پارک‌ها، مکان‌های تفریحی، اماکن روباز، زمین‌های گلف، استخرهای شنا و سایر محیط‌های آبی بیش از اماکن ورزشی دیگر با فعالیت بدنی مردم ارتباط دارند. جوانان کشورهایی که دارای پارک‌ها و فضاهای باز بیشتری هستند، نسبت به جوانان کشورهایی که تعداد پارک و فضای باز در آن‌ها کمتر است، فعال‌ترند. موضوع جالب اینکه حتی افراد کم درآمدی که به این پارک‌ها دسترسی دارند نیز فعال‌تر از کسانی هستند که دسترسی کمتری دارند، در شرایط فعلی صنعت ورزشی می‌تواند موجب افزایش تعداد افراد شرکت‌کننده در فعالیت‌های بدنی و استفاده بیشتر آن‌ها از امکانات ورزشی گردد. البته به نظر می‌رسد که سودمندی این صنعت زمانی بیشتر خواهد شد که ارتباط متقابلی بین صنعت و گسترش ورزش همگانی از طریق حمایت‌های مالی و یا ابزاری جهت تقویت این گونه فعالیت‌ها انجام گردد (کاتوزیان، ۱۳۸۰). بنابراین موضوعی که باید در بخش ورزش همگانی و حضور خانواده‌ها بدان توجه شود اولویت‌های مردم در پرداختن به ورزش است. پژوهشگران پیش‌بینی می‌کنند که این قرن، نه قرن ورزش‌های رایج، بلکه زمان پرداختن به فعالیت‌های است که در طبیعت انجام می‌گیرد. فعالیت بدنی در قرن حاضر دارای دو ویژگی اصلی داوطلبانه بودن و لذت‌بخش بودن است. فرانکیش^۲ (۱۹۹۸) در حقیقت انگیزه مردم از شرکت در فعالیت ورزشی رسیدن به درجات بالا و دستیابی به شعار المپیک (سریع‌تر، قوی‌تر، بالاتر) نیست بلکه تندرستی، نشاط و روابط اجتماعی از علل مهم شرکت در ورزش است (اصفهانی، ۱۳۷۵). در این پژوهش سعی بر آن است که به بررسی نقش برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی در توسعه ورزش همگانی پرداخته شود.

¹ -Davidson & Lawson

² -Frankish

روش انجام پژوهش، از نوع کیفی بود. پژوهش کیفی نوعی پژوهش است که یافته‌هایی را به دست می‌دهد که با شیوه‌هایی غیر از روش‌های آماری یا هرگونه کمی شدن کسب شده‌اند، به بیان دیگر داده‌ها در پژوهش کیفی به صورت واژه (و نه ارقام) به توصیف موضوع می‌پردازند. این نوع داده‌ها برای توصیف و تشریح وضعیت پدیده‌ها (موضوع و مقولات مورد پژوهش) به کار می‌رود. تحقیق کیفی در صورتی به کار می‌رود که بخواهیم یک پدیده از جهات گوناگون مورد بررسی قرار گیرد. در چنین مواردی متغیرها را نمی‌توان به سهولت مشخص کرد، بلکه به جنبه‌های بی‌شماری از پدیده مورد مطالعه باید توجه کرد (بازرگان، ۱۳۹۳). جامعه پژوهش شامل مسئولان، برگزارکنندگان، متخصصان ورزش همگانی، شرکت‌کنندگان و تمامی کسانی که به نوعی با رویدادهای ورزشی خانوادگی مرتبط هستند، می‌باشد؛ که نمونه‌های پژوهش از میان مسئولین و متخصصین هیئت همگانی مشهد، کمیته‌های مربوطه و افراد شرکت‌کننده در رویدادهای ورزشی خانوادگی (کوهنوردی، پیاده‌روی) به روش گلوله برفی انتخاب شدند. جهت بررسی برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و استفاده از تجارب مسئولان و برگزارکنندگان و افراد شرکت‌کننده در رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده و اطلاعات و داده‌ها جمع‌آوری شد. محقق در انجام مصاحبه از راهنمای مصاحبه و یادداشت‌برداری استفاده نمود. سپس برای بررسی و مشخص نمودن نظرات و دیدگاه‌های افراد شرکت‌کننده در پژوهش تحلیل محتوای مصاحبه‌ها صورت گرفت. مشارکت‌کنندگان در این پژوهش مسئولین هیئت همگانی مشهد، کمیته‌های مربوط و اداره کل ورزش و جوانان با سوابق مدیریتی و افراد شرکت‌کننده در رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی بودند.

افراد مشارکت‌کننده در پژوهش ۱۸ نفر از مسئولین و مدیران هیئت همگانی و اداره کل ورزش و جوانان و کمیته‌های زیر نظر هیئت همگانی و افراد شرکت‌کننده در رویدادهای خانوادگی بودند. از این تعداد ۴ نفر زن و ۱۴ نفر مرد، همچنین میانگین سن افراد شرکت‌کننده در این پژوهش ۴۴ بود. از بین مشارکت‌کنندگان ۵ نفر از مدیران هیئت همگانی استان و مشهد، شهرداری و اداره کل ورزش و جوانان مشهد، ۲ نفر مربیان

برگزارکننده رویدادهای ورزشی خانوادگی، ۴ نفر کمیته‌های زیر نظر هیئت همگانی، و ۷ نفر افراد شرکت‌کننده در رویدادهای ورزشی خانوادگی بودند.

نتایج تحلیل محتوای مصاحبه‌ها نشان داد برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی به صورت مستمر و متوالی هم موجب جذب شدن خانواده‌ها برای شرکت در این رویدادها می‌گردد و هم در تحکیم بنیان خانواده، تعامل اجتماعی افراد، بهره‌وری و کارایی بالای افراد و جامعه نقش به سزایی ایفا می‌کند. در این میان کم‌هزینه و در دسترس بودن بسیاری از ورزش‌های همگانی و خانوادگی، قابل اجرا بودن در شرایط و اماکن گوناگون و نیز بهره‌مندی از فواید آن از جمله عوامل حضور افراد در رویدادهای ورزشی خانوادگی می‌باشد. اما به واسطه بسیاری از موانع از جمله مشغله زیاد، نبود امکانات لازم، تنبلی و بی‌حوصلگی، نداشتن مهارت کافی و نداشتن همراه، عدم فرهنگ‌سازی مناسب و آگاهی دادن به مردم، کمبود وسایل نقلیه عمومی، مشارکت شهروندان در برنامه‌های ورزشی همگانی و خانوادگی با مشارکت کمتری مواجه شده است. لذا به نظر می‌رسد که ترغیب و تشویق شهروندان، ایجاد انگیزه در افراد با جواز، فرهنگ‌سازی مناسب با آگاهی دادن نسبت به ورزش و فواید آن، فراهم آوردن امکانات لازم، برقراری امنیت برای حضور خانواده‌ها و مسئله حجاب زمینه جذب و افزایش مشارکت آن‌ها را در برنامه‌های ورزشی مهیا می‌کند و این امر خود موجب حضور هر چه بیشتر خانواده‌ها در رویدادهای ورزشی خانوادگی می‌گردد. از طرف دیگر یافته‌های تحقیق حاضر نشان داد که کسب نشاط و احساس لذت، شوق افراد خانواده برای کنار هم بودن، تناسب‌اندام، حفظ تندرستی، مقاوم شدن در مقابل بیماری‌ها، تحکیم بنیان خانواده، کاهش فشار روانی و دور بودن از مشغله‌های زندگی و اجتماعی از دلایل مشارکت در برنامه‌ها و برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی بوده است.

امروزه، اثر رسانه‌های گروهی در همه جنبه‌های زندگی انسان بر کسی پوشیده نیست و این موضوع دریافته‌های تحقیق حاضر کاملاً مشهود است، چراکه یافته‌های تحقیق نقش مثبت رسانه‌های گروهی را در جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه‌های ورزش همگانی و خانوادگی نشان داد و بسیاری از مسئولین و

افراد مشارکت کننده به این امر اذعان داشته‌اند و از آن به عنوان انگیزاننده مناسب جهت حضور خانواده‌ها در رویدادهای ورزشی خانوادگی یاد کرده‌اند.

۵-۳ بحث و نتیجه گیری

در این قسمت تحلیل یافته‌ها با توجه به ادبیات پژوهش که با مؤلفه‌های این پژوهش ارتباط دارند، توضیح داده می‌شوند و در نهایت نتیجه‌گیری انجام گرفته و پیشنهادها ارائه می‌شوند.

ورزش همگانی و شیوع آن در جامعه شامل فواید و محسنات بی‌شماری هست که این مسئله اهمیت لزوم برنهادی کردن فرهنگ آن در جامعه را مبرهن می‌سازد. برای نهادی سازی هر فرهنگ عوامل زیادی دخیل می‌باشند. توسعه ورزش در میان جوامع یک اجبار و وظیفه اجتماعی دولت‌ها در قبال شهروندان و یکی از حقوق شهروندی تلقی می‌شود و دولت‌ها همواره باید در سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌ها به مقوله ورزش و فعالیت بدنی و نیز فراهم‌سازی امکانات ورزشی با نیازها و خواسته‌های متفاوت شهروندان مبادرت ورزند (غفوری، ۱۳۸۲). با توجه به نتایج پژوهش در ارتباط با مسئولان و برنامه ریزان ورزشی، نقش مقوله‌هایی چون معرفی انواع رشته‌های ورزشی جدید به شهروندان، برگزاری کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی رایگان در مورد نحوه اجرای ورزش‌های همگانی و نیز برگزاری مسابقات پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری و کوهنوردی خانوادگی در حضور و ترغیب هرچه بیشتر خانواده‌ها مؤثر هست. با توجه به نتایج پژوهش مشغله‌های اجتماعی و اقتصادی افراد یکی از موانع حضور نیافتن هر چه بیشتر و گسترده‌تر آن‌ها در رویدادهای ورزش همگانی و خانوادگی می‌باشد. هزینه‌های بالای تهیه وسایل ورزشی و شهریه‌های زیاد باشگاه‌های ورزشی از جمله عوامل مرتبط با وضعیت اقتصادی مردم است. در بررسی تحقیقات خارجی انجام شده، وضعیت اقتصادی از جمله عوامل مهم

ذکر شده برای حضور مردم در ورزش بوده است. مردم جوامع دارای وضعیت اقتصادی بهتر نسبت به سایر جوامع، تمایل بیشتری به حضور در ورزش دارند (ساندرسون^۱، ۲۰۰۰).

جیمسون و کاترین ماری^۲ (۱۹۹۲) در بررسی‌های خود اظهار داشتند وضعیت بالای اجتماعی و اقتصادی افراد سبب می‌گردد که در سطح بالایی در فعالیتهای ورزشی شرکت نمایند. وضعیت اقتصادی کشورها می‌تواند میزان شرکت در ورزش را تحت تأثیر قرار دهد. در کشورهای در حال توسعه، مشکلات اقتصادی و حل آنها از اولویت بیشتری برخوردار است. در سایر کشورهایی که از لحاظ اقتصادی تاندازه‌ای در وضعیت مطلوب‌تری قرار دارند، وضعیت ورزش همگانی بهتر است.

پس از جنگ جهانی دوم و طی سال‌های گذشته، دولت هلند اقدامات ارزشمندی برای صنعت گردش‌گری و اوقات فراغت مردم کم‌درآمد اختصاص داده است که می‌توان به اختصاص ده‌ها هکتار زمین در محدوده شهری به تفریحات مردم شامل جنگل، مسیرهای پیاده‌روی، دریاچه، آبگیرها، زمین‌بازی و چمنزار اشاره داشت. در برخی از این اماکن تأسیسات مخصوص برای بعضی ورزش‌های مورد علاقه افراد چون دویدن آرام، مسیر گلف، اسکی و رشته‌هایی مانند آن در حد استاندارد فراهم آورده است. دلیل فراهم آوردن این امکانات، استفاده از فضای سبز و ورزش در اوقات فراغت و پرداختن به تفریحات سالم است. در سال ۱۹۹۴، دولت در برنامه ۲۵ ساله خود، ۲۰۰۰ هکتار زمین برای تفریحات مردم اختصاص داده است. به‌طور کلی از دهه هشتاد به بعد، کوشش بسیاری در جهت توجه مردم به تفریحات سالم به‌ویژه ورزش صورت گرفته است (غفوری، ۱۳۸۲).

با توجه به نتایج پژوهش استفاده از وسایل ارتباط جمعی در اطلاع‌رسانی رویدادهای ورزشی و ایجاد انگیزه در افراد از جمله راهکارهای توسعه ورزش همگانی و خانوادگی می‌باشد. تبلیغات از جمله موارد مهم اثرگذار

^۱ - Sanderson

^۲ - Jamieson & Katherine marie

در توسعه ورزش است. تبلیغات با تغییر دیدگاه مردم نسبت به ورزش، می تواند نقش مهمی را در این زمینه ایفاء نماید. استفاده از وسایلی چون پوسترهای ورزشی، تابلوهای هشداردهنده در مورد خطرات بی تحرکی، استفاده از تبلیغات گسترده در محافل و معابر عمومی ازجمله روش های توسعه ورزش در بین مردم عنوان شده است. ازجمله عوامل کمک کننده برای شرکت در فعالیت های بدنی پخش برنامه های تلویزیونی می باشد (مظفری، ۱۳۸۱).

مرادی و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهشی نشان دادند بین نقش های چهارگانه رسانه های ورزشی با توسعه فرهنگ ورزش همگانی ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین آزمودنی ها اظهار داشتند که باوجود تأثیر رسانه های ورزشی بر توسعه ورزش همگانی، رسانه های ورزشی توجه مناسب و مطلوبی به این مسئله ندارند. فروغی عروجی و همکاران (۲۰۱۳) به این نتیجه رسیدند که ورزش دانش آموزی باید در برنامه ها مورد بررسی قرار بگیرد و رویکردهایی را برای ایجاد تعامل بیشتر با رسانه برای خروج از شرایط موجود و ارتقاء جایگاه متوسطش کشف نماید، آن ها برای برنامه ریزی دقیق، شناسایی شرایط فعلی رسانه جمعی در توسعه ورزش دانش آموزی را ضروری دانستند. بررسی ها نشان می دهد در سوئد دولت به سازمان های غیردولتی و بخش خصوصی، امتیازهای ویژه ای داده تا در نیل به هدف خود یعنی گسترش ورزش همگانی، قوی تر عمل کند. بخشی از درآمدهای سازمان های فوق، از طریق اخذ شهریه های عضویت، تمرین و آموزش تأمین می گردد. دولت به منظور حمایت از توسعه ورزش همگانی و تشویق مردم به مشارکت، معافیت های مالیاتی برای این سازمان ها در نظر می گیرد. دولت کانادا برای توسعه ورزش همگانی و حضور بیشتر مردم در فعالیت های ورزشی راهبردهای مالیاتی در نظر گرفته است (لوندی^۱، ۱۹۹۹). همچنین سازمان هایی که فعالیت های ورزشی را پشتیبانی مالی کنند از بخشودگی های فوق بهره مند خواهند شد. این امتیازها در هر دو بخش ورزش قهرمانی و همگانی وجود دارد لیکن وزن آن در ورزش همگانی بیشتر است .

^۱ -Lundy

دولت چین از یک طرف برای ارائه خدمات به مردم از آنان پول دریافت می کند از سوی دیگر با توسعه برنامه های حمایتی و بخش خصوصی به همگانی کردن ورزش کمک می کند (هونگ^۱، ۲۰۰۲). در کشور ژاپن بخش خصوصی یکی از بخش های مهم مسئولیت هدایت و توسعه برنامه های ورزشی است. از سال ۱۹۹۸ به بعد بخش خصوصی امکانات و تسهیلات خود را در اختیار دولت قرار داد تا سبب بهره مندی افراد بیشتری از ورزش و دولت نیز آن ها را از معافیت های مالیاتی برخوردار کرد (ایکدا، ۲۰۰۱^۲). به طور کلی تقریباً در همه کشورها بخش خصوصی به کمک دولت می آیند و نکته جالب اینکه فعالیت همه آن ها تحت نظارت دولت است و در مواردی که با منافع عمومی در ارتباط است این نظارت بیشتر گردیده و دولت به هدایت این بخش ها برای توسعه ورزش در بین تمام اقشار مردم می پردازد. با توجه به نتایج این پژوهش نیز بسیاری از مردم و مسئولین به تشکیل گروه های خصوصی متشکل از مدیران ورزشی باتجربه و متخصصین امر تربیت بدنی و فارغ التحصیلان این رشته در برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی اعتقاد دارند و حضور بخش خصوصی را برای گسترش و بالا رفتن کیفیت آن مفید می بینند.

دیگر عاملی که بسیاری از افراد شرکت کننده در پژوهش از جمله مسئولین و مردم به آن اشاره داشتند که در حضور یافتن کمتر مردم مؤثر می باشد عدم وجود وسایل نقلیه مناسب و نبود پراکندگی مناسب به این معنی که همه اقشار جامعه قادر به استفاده از مکان های ورزشی در سطح شهر نمی باشند و یا این مکان ها در همه مناطق و رویدادها ورزشی خانوادگی بر اساس تقسیم بندی مناطق شهرداری ها صورت نمی پذیرد. حمل و نقل از جمله عوامل تأثیرگذار در توسعه ورزش محسوب می گردد. دوری فاصله اماکن ورزشی از محل سکونت، هزینه بالای ایاب و ذهاب، محدوده ترافیک، آلودگی هوا، سردی هوا از جمله عواملی هستند که ضرورت توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی را ایجاب می کند. پس از بررسی های به عمل آمده در مورد حضور روستائیان در ورزش همگانی در آمریکا، یکی از مهم ترین مشکلات آنان، رفت و آمد تشخیص داده شد. به

¹ -Hong

² -Ikeda

همین منظور مقرر شد که: اتوبوس های رایگان برای حمل و نقل روستائیان به مکان های ورزشی در نظر گرفته شود. اتوبوس های ویژه کودکان برای حمل و نقل آنان به اماکن ورزشی خریداری شود (فرانکیش، ۱۹۹۸).

نیروی انسانی باتجربه و آموزش دیده در توسعه ورزش های همگانی و خانوادگی بسیار مهم است، با توجه به نتایج پژوهش بسیاری مردم شرکت کننده به حضور افراد آموزش دیده در مکان های ورزشی برای آگاهی دادن نسبت به ورزش، چگونگی انجام صحیح حرکات ورزشی و جلوگیری از آسیب های عمومی ورزشی اشاره داشتند و حضور این افراد را در گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی و گرایش هر چه بیشتر مردم به ورزش حائز اهمیت می دانستند. افزایش مراکز تربیت نیروی انسانی در کشور در سال های اخیر، نشان از اهمیت نقش این گروه دارد. بر طبق گزارش کمیسیون ورزش استرالیا در سال، هشتاد درصد مربیان استرالیا و ۷۵ درصد مربیان کشور سوئد فعال بودند در حالی که این آمار در ایران فقط ۲۵ درصد بود. آمار موجود حاکی از آن است که ورزشکار تحت پوشش هر کارشناس ورزشی در ایران حدود ۳۸ برابر آمریکا و ۴۵ برابر کانادا است (۲). هر مربی در ایران به پرورش ۷۴۸ ورزشکاری پردازد که حدود ۹۳ برابر سوئد، ۶۸ برابر آمریکا و ۸۳ برابر کانادا می باشد که این امر نشان دهنده تعداد کم مربیان ورزش همگانی در کشور است.

از جمله راهبردهای مهم در سند برنامه ملی کشور استرالیا، آموزش و استخدام مربیان می باشد. همچنین برای حمایت از مربیان در این کشور، برنامه اعتبارنامه مربیگری تدوین شده است که سالانه حدود ۳۰۰۰۰ مربی از آن بهره مند می شوند. آمار نشان می دهد که در ایران ۲۵ درصد مربیان فعال هستند در حالی که در کشوری مانند استرالیا که ۵۲ درصد مردم آن به ورزش می پردازند، این میزان ۸۰/۳ درصد می باشد. بنابراین لازم است که مسئولین ورزش کشور، با برنامه ریزی دقیق، به تربیت مربیان و نیروی انسانی باتجربه، برگزاری دوره های ارتقا علمی، کمبود نیروی انسانی مجرب را از بین ببرند. آمار نشان می دهد که فقط ده درصد افراد جامعه به ورزش کردن می پردازند (سازمان تربیت بدنی، ۱۳۸۳). مسئله عدم حضور مردم در ورزش همگانی از مسائل بسیار مهمی است که می تواند عواقب ناخوشایندی را در آینده در پی داشته باشد. با توجه به نتایج

پژوهش عدم اختصاص بودجه کافی به هیئت همگانی به‌عنوان متولی اصلی برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی و در رابطه با آن کمیته‌های مربوطه زیر نظر هیئت موجب شده است تا برگزاری این رویدادهای ورزشی را هرچند ماه یک‌بار ببینیم که این امر مطمئناً به انگیزه حضور مردم، سلامتی افراد جامعه، تحکیم بنیان خانواده، تشکیل خانواده‌های ورزشی از دل رویدادهای ورزشی و مسائل دیگر آسیب جدی وارد می‌کند.

با اختصاص بودجه بیشتر به ورزش همگانی، می‌توان آن را در ساخت اماکن جدید، برگزاری مسابقات و اهدای جوایز، تربیت نیروی انسانی، در اختیار قرار دادن تجهیزات برای فدراسیون‌های ورزش مورد استفاده قرارداد. با توجه به اینکه ورزش همگانی، ذاتاً درآمدزا نیست، دولت باید با روش‌های حمایتی برای گسترش آن اقدام نماید. در اغلب کشورها، بودجه اختصاص داده‌شده به بخش ورزش همگانی بیش از سایر بخش‌ها می‌باشد. دولت مرکزی کانادا حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون دلار به توسعه ورزش همگانی اختصاص داده است. اما این بودجه برای بخش قهرمانی ۱۰ میلیون دلار بوده است. دولت استرالیا از طریق کمیسیون ورزش این کشور در سال ۹۹-۱۹۹۸ مبلغ ۸۹ میلیون دلار استرالیا را به بخش ورزش اختصاص داده است. به‌علاوه این کمیسیون ۱۶ میلیارد دلار از حمایت‌کنندگان مالی و نمایندگی‌ها و سازمان‌های ملی ورزشی درآمد کسب کرده است. بخشی از این درآمد در قالب طرح ویژه‌ای برای ترویج مشارکت کودکان هزینه شد (بویت^۱، ۲۰۰۱). نتایج یک مطالعه نشان داد که کودکانی که تحت پوشش این طرح قرار گرفتند، مهارت بالاتر و تمایل بیشتری برای ورزش کردن داشتند (فرانکیش، ۱۹۹۸). دولت استرالیا برای افزودن یک در صد به تعداد شرکت‌کنندگان ورزش همگانی ۰/۷۴ میلیون دلار هزینه کرده است (باومان^۲، ۲۰۰۱). لوندی (۱۹۹۲) در گزارش خود آورده است اگر دولت استرالیا سالانه ۱۵ میلیون دلار برای گسترش ورزش همگانی هزینه کند، فایده چنین هزینه‌ای بیش از صد برابر بر سلامت مردم جامعه تاثیرگذار خواهد بود (لوندی، ۱۹۹۹). در

^۱ -Boit

^۲ -Bauman

برنامه جامع تربیت بدنی ایرلند شمالی، بودجه ورزش همگانی نسبت به سایر بخش ها بیشتر است. بودجه این بخش از ۵۰۰ هزار پوند در سال ۲۰۰۲ به ۷۰۰ هزار پوند در سال ۲۰۰۷ می رسد. در گزارش ها فوق، اهمیت اختصاص بودجه برای ورزش های غیر قهرمانی روشن و واضح است. به نظر می رسد که باوجود مشکلات اقتصادی و تهدید سلامتی مردم ناشی از عدم فعالیت های ورزشی، دولت بایستی سهم بیشتری را به ورزش همگانی در کشور اختصاص دهد که می تواند نقش مؤثری در بهبود سلامتی جامعه ایفاء نماید.

برگزاری منظم و باکیفیت رویدادهای ورزشی خانوادگی در ایام تعطیل و با استفاده از مناسبت های مختلف با حضور همه طیف ها (بازنشسته، کارمند، محصل، کودک، پیر، نوجوان، خانه دار) با توجه به نتایج پژوهش حاضر در توسعه ورزش همگانی مؤثر می باشد. در طی سال های اخیر، شهرداری ها با همکاری سازمان تربیت بدنی اقدام به برگزاری مسابقاتی مانند دوهای همگانی، کوهنوردی، دوچرخه سواری به مناسبت های مختلف، برگزاری مسابقات در روزهای تعطیل نموده است که در پایان مسابقات به حاضرین جوایزی اهداء می شود. در بسیاری از این مسابقات، نه تنها به برندگان، بلکه به تعداد بیشتری از ورزشکارانی که مقامی نیز کسب ننموده اند، نیز این جوایز اهداء می گردد. ادارات تربیت بدنی وزارتخانه ها نیز به مناسبت های مختلف، مسابقاتی را در بین کارمندان خود برگزار می کنند که از جمله آن ها می توان به مسابقات هفته دولت اشاره نمود. برگزاری این مسابقات، سبب گردیده که شرکت کنندگان در ورزش های همگانی افزایش یابند (سازمان تربیت بدنی، ۱۳۸۳).

بهبود وضعیت اقتصادی اقشار مختلف جامعه، استفاده از رسانه های گروهی، توجه به وضعیت خانوادگی، تعداد فرزند، تأهل، برگزاری مسابقات ورزشی و اهدای جوایز، گسترش ناوگان حمل و نقل عمومی، اولویت دادن ورزش به اوقات فراغت نسبت به سایر مسائل فراغتی دیگر استفاده از سرمایه گذاری بخش خصوصی از جمله مهم ترین عوامل توسعه ورزش همگانی محسوب می گردد. با توجه به مبانی نظری و یافته های تحقیق استفاده از پوسترهای ورزشی، تبلیغات گسترده در معابر و استفاده از تابلوهای تبلیغاتی از جمله موارد

تأثیرگذار تبلیغات در توسعه ورزش همگانی است. ازجمله موارد مهم دیگر، ایجاد اماکن ورزشی مناسب و قابل دسترسی سریع و آسان در همه مناطق برای همه اقشار مردم می باشد. رسانه ها نیز می توانند نقش مهمی را ایفاء کنند که ازجمله آن ها می توان به اختصاص سهم بیشتری از برنامه های تلویزیونی به ورزش همگانی و حضور هر چه بیشتر افراد با خانواده هادر رویدادهای ورزشی اشاره داشت. بودجه نیز ازجمله عوامل مؤثر دیگر در این زمینه است. افزایش بودجه مربوط به ورزش همگانی و به ویژه استفاده از آن در ساخت اماکن ورزشی ازجمله راه کارهای ارائه شده است. وضعیت اقتصادی اقشار مختلف نقش قابل توجهی را ایفاء می کند. بهبود وضعیت اقتصادی و افزایش درآمد سرانه مردم می تواند آن ها را به سوی ورزش کردن سوق دهد. گسترش ناوگان حمل و نقل عمومی مانند سیستم اتوبوس رانی و مترو به واسطه فاصله زیاد محل سکونت افراد با اماکن ورزشی می تواند نقش قابل توجهی را در این زمینه ایفاء کند. بخش خصوصی نیز با اعمال سیاست هایی چون ساخت اماکن ورزشی و تربیت نیروی انسانی مجرب در رشته های مختلف ورزشی به توسعه ورزش همگانی کمک می کند. ازجمله مواردی که سبب دوری بسیاری از مردم از ورزش می گردد، کمبود نیروی انسانی مجرب است. استفاده از مربیان باتجربه و آگاه به مسائل علمی و همچنین تربیت نیروی انسانی مورد نیاز برای ورزش های مختلف می تواند به توسعه ورزش همگانی کمک نماید. روی آوری مردم به سوی ورزش و فوایدی که از ورزش کردن حاصل می گردد مسئولین را به این سمت سوق می دهد که به بررسی روش هایی بپردازند که سبب افزایش تعداد شرکت کنندگان در ورزش همگانی رویدادهای ورزشی خانوادگی گردد. رویدادهای ورزشی خانوادگی بدون نیاز به اسباب و لوازم پرهزینه و آسان بودن آن همواره مورد توجه اکثریت مردم می باشد، لیکن توسعه هر چه بیشتر این ورزش در بین اقشار مردم مستلزم مطالعه و تحقیق و بررسی راه های مختلف آن است. امید است مسئولین و مدیران مرتبط با رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی با رعایت مواردی که به صورت اجمالی به آن ها اشاره شد در فرهنگ سازی این

رویداد ورزشی پایه و ایجاد انگیزه در مردم موجبات بهبودی و گسترش هر چه بهتر و بیشتر این رویدادها را فراهم سازند.

۴-۵ پیشنهادها

در این بخش بر اساس نتایج پژوهش، پیشنهادهای کاربردی برای مسئولین و مدیران مرتبط با رویدادهای ورزشی خانوادگی و همگانی ارائه می شود. همچنین برای بررسی بیشتر عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی و رویدادهای ورزشی خانوادگی مواردی برای تحقیقات آتی به محققان پیشنهاد می گردد.

۱-۴-۵ پیشنهادهای کاربردی

- با توجه به نتایج پژوهش به مدیران ارشد و روسای فدراسیون ورزش همگانی پیشنهاد می گردد حمایت های لازم برای ورود بخش خصوصی متشکل از افراد مجرب و با تخصص در حیطه تربیت بدنی و نیروهای داوطلب صورت بگیرد تا با آموزش نیروی انسانی و برگزاری هرچه بیشتر رویدادهای ورزشی خانوادگی حضور گسترده تر مردم را شاهد باشیم.
- با استناد به نتایج پژوهش به افراد مرتبط با رویدادهای ورزشی همگانی پیشنهاد می گردد از ایده های جذاب و نوآورانه برای گسترش رویدادهای ورزشی خانوادگی حمایت شود و علاوه بر اختصاص جوایز به ارائه دهنده، زمینه لازم را برای اجرایی شدن آنها در سطح استانی و کشوری فراهم آید.
- با استفاده از نتایج این پژوهش ضروری است در طراحی شهری (طراحی خیابان ها، سیستم های حمل و نقل، اماکن تفریحی، پارک ها و ورزشگاه ها) و فراهم کردن امکانات مناسب ورزشی باقیمت ارزان و در دسترس برای مردم امکان حضور هر چه بیشتر همه طیف های مردمی در رویدادهای ورزشی خانوادگی فراهم آید.
- با توجه به گسترش روز افزون بیماری ها، مرگ و میر، افزایش بیمارستان ها، عدم شرکت مردم در رویدادهای ورزشی و حضور همه افراد خانواده به مدیران و مسئولین مرتبط با ورزش همگانی

پیشنهاد می گردد در برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی بر اساس مناطق شهرداری در هر شهر، کاهش پراکندگی مکان های ورزشی در نقاط مختلف شهر و افزایش رویدادهای ورزشی خانوادگی با کیفیت و مستمر تلاش نمایند.

- با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می گردد همه ارگان ها با کمک فدراسیون ورزش های همگانی در برگزاری رویدادهای ورزشی خانوادگی و توسعه ورزش همگانی همکاری نمایند و دولت با وضع قوانین و مقررات لازم، زمینه های قانونی و عملی برای استفاده گروه های بیشتر مردم از اماکن و فضاهای ورزشی ای که در اختیار سازمان ها است، فراهم شود.

۵-۴-۲ پیشنهادهای پژوهشی

- انجام پژوهش های مشابه در رابطه با نیاز سنجی از اقشار مختلف مردم و عوامل اجتماعی - فرهنگی موثر در زمینه ورزش های همگانی.
- انجام پژوهش های دیگر با استفاده از رویکرد کیفی مبنی بر راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی.
- بررسی مدل ها و الگوهای سایر کشورها در زمینه توسعه ورزش همگانی از طریق انجام مطالعات تطبیقی در عرصه های مختلف بین المللی.
- انجام پژوهش هایی در جهت ارائه راهکارهای اصولی و عملی برای نهادینه کردن ورزش در بطن زندگی اقشار مختلف جامعه.
- انجام پژوهش هایی جهت بررسی راهکارهای رفع موانع، ارتقا و توسعه ورزش خانوادگی در بین اقشار مختلف مردم.

منابع و مآخذ

- اتقیان، (۱۳۸۶). نیاز سنجی از اقشار مختلف زنان ایرانی در زمینه ورزش های همگانی.
- احمدوند، م. (۱۳۹۱). روان شناسی بازی ، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور
- ازکیا، م. غفاری، غ. (۱۳۸۶). جامعه شناسی توسعه ، چاپ ششم ، تهران: انتشارات کیهان.
- اصفهانی، م. (۱۳۷۵). ورزش و پی آور سلامتی جان و تن - ناشر ، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
- امیری مقدم ، م. (۱۳۸۷). بررسی عوامل فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی مؤثر بر گرایش بانوان ۴۰-۱۸ ساله شهر کرمان به ورزش ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، پژوهشگری دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.
- امیری، م. نوروزی سید حسینی، ر. خطیب زاده ، م. آزادان، م. اسماعیلی، م. (۱۳۹۳) "درآمدی بر روش تحقیق کیفی در ورزش" چاپ اول ، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، صفحات ۸۱-۲۴۰.
- امینی، ح. جابری مقدم، ع. (۱۳۹۴). اثر تمرینات ژیمناستیک بر ویژگی های عصب روان شناختی کودکان دچار اختلال هماهنگی رشدی. رشد و یادگیری حرکتی - ورزشی ، ۷ (۲): ۲۱۷-۲۳۸
- انورالخولی ، ا. (۱۳۸۱). ورزش و جامعه ، ترجمه حمیدرضا شفیعی ، تهران : سمت.
- ایازی ، م. (۱۳۸۹) . چکیده مقالات برگزیده دومین همایش ملی توسعه ورزش شهروندی ، تهران ، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران .
- آصفی ، ا. (۱۳۹۲). شناسایی و مدل سازی عوامل مؤثر در نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران . رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران ، ص ۱۹.
- پارسا مهر، م. (۱۳۸۷). بررسی نقش فواید ادراک شده بر مشارکت بانوان جوان در فعالیت های بدنی (مطالعه موردی : بانوان شهر یزد) ، فصلنامه المپیک ، سال شانزدهم، شماره ۱.
- پناهی، ا. (۱۳۸۸). ورزش و اضطراب.
- تندنویس، ف. (۱۳۸۰). جایگاه ورزش در اوقات فراغت زنان ایرانی ، نشریه حرکت ریال شماره ۱۲، ص ۱۰۴-۸۷.
- جزوه مطالعات تفصیلی توسعه ورزش همگانی و تفریحی طرح جامع ورزش کشور ، سازمان تربیت بدنی -۱۳۸۳.
- جوادی پور، م. سمیع نیا ، م. (۱۳۹۲). ورزش همگانی در ایران و تدوین چشم انداز ، استراتژی و برنامه های آینده ، نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی ، شماره ۴ ، ص ۳۰-۲۱.
- حسینی، و. انوشه، و. عباس زاده، ع. احسانی، م. (۱۳۹۱). "درک دختران نوجوان و والدینشان از نقش خانواده در شکل گیری رفتار فعالیت بدنی در دختران"، رشد و یادگیری حرکتی-ورزشی ، شماره ۱۳، صص: ۷۷-۶۱.

- -حیدری چروده، م. (۱۳۸۹). نیازسنجی شهروندان تهرانی به ورزش همگانی به تفکیک سن ف جنسیت، منطقه ، فضا و سازمان ، ص ص ۲۸۶-۱۱۸ ، تهران ورزش همگانی و شهروندان تهرانی ، چاپ اول ، انتشارات جامعه و فرهنگ تهران.
- -خوارزمی، ش. (۱۳۸۸). کیفیت زندگی و شاخص خوشبختی ، چاپ اول ، تهران: شرکت روابط عمومی و تبلیغات هفت تبلیغ .
- -خورشیدی ، ا. (۱۳۸۴). بررسی وضعیت ورزش همگانی کشور ، درج شده در سایت مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی .
- -خوش چهره ، م . (۱۳۸۹). ورزش ، اقتصاد شهری ، حکمرانی یا مدیریت واحد شهری ، چکیده مقالات برگزیده دومین همایش ملی توسعه ورزش شهروندی ، تهران ، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران.
- -دروارز، (۱۳۹۴). مقاله اهمیت تربیت بدنی در تعلیم و تربیت کودکان.
- -راش، م. (۱۳۷۷). جامعه و سیاست-مقدمه جامعه شناسی سیاسی، ترجمه منوچهر سیاسی، تهران، انتشارات سمت، ص ۱۱۱.
- -راوندی ، م. (۱۳۷۱). تاریخ اجتماعی ایران ، جلد سوم ، تهران ، انتشارات امیرکبیر.
- -رضایی ، ... (۱۳۷۱). بررسی وضعیت تربیت بدنی مدارس پسرانه خراسان ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه تربیت معلم تهران .
- -رضانی نژاد، ر. رحمانی نیا، ف. و تقوی تکیا، ا. (۱۳۸۸). بررسی انگیزه های شرکت کنندگان در ورزش همگانی در فضاهای روباز ، نشریه مدیریت ورزشی ، شماره ۲ ص ص ۱۹-۵.
- -رضانی نژاد، ر. محبی ، ج . و دمیرچی ، ا. (۱۳۸۸). مقایسه دیدگاه ها و انگیزه های دانشجویان ورزشکار ایرانی و غیر ایرانی درباره فعالیت های بدنی و ورزشی ، نشریه مدیریت ورزشی (حرکت)، شماره ۳، ص ص ۱۸۲-۱۶۷.
- -رضانی نژاد، ر. محبی، ح. و دمیرچی، آ. (۱۳۸۸). مقایسه دیدگاه ها و انگیزه های ورزشکاران ایرانی و غیر ایرانی درباره فعالیت های بدنی و ورزشی، نشریه مدیریت ورزشی (حرکت)، شماره ۳، ص ص ۱۶۷-۸۲
- -روشندل ، ط. (۱۳۸۶). تبیین جایگاه رسانه های همگانی در نهادینه کردن ورزش همگانی . مجله حرکت ، شماره ۳۳.

- روشندل اربطانی ، ط.(۱۳۸۶). طراحی و تبیین مدل نهادینه کردن برنامه‌های راهبردی جامعه در افکار عمومی از طریق رسانه‌های جمعی ، مورد سند چشم‌انداز بیست‌ساله (۱۴۰۴ ایران)، رساله دکتری ، دانشکده مدیریت ، دانشگاه تهران.
- سعیدی ، ع.ا.(۱۳۹۰). بررسی عوامل تأثیرگذار بر میزان گرایش شهروندان به مشارکت در ورزش همگانی ، ص ۱۲۲-۱۴ ، ورزش همگانی و شهروندان تهرانی ، چاپ اول ، انتشارات جامعه و فرهنگ ، تهران.
- سید عامری ، ح .(۱۳۹۱). تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه‌های ورزش همگانی و تفریحی ، پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی ، سال دوم ، شماره ۴ ، ص ۲۳-۳۴.
- شعبانی ، ع.غفوری ، ف. و هنری ، ح.(۱۳۹۰). بررسی چالش‌های ورزش همگانی در ایران ، نشریه پژوهش در علوم ورزشی ، شماره ۱۰ ، ص ۱۳-۲۶.
- صفائیا ، ع.(۱۳۸۰). نحوه گذراندن اوقات فراغت دانشجویان دختر دانشگاه‌های آزاد اسلامی کشور با تأکید بر فعالیت‌های ورزشی ، حرکت ، ش ۹.
- عبدلی ، ب.(۱۳۸۶). مبانی روانی و اجتماعی تربیت‌بدنی و ورزش، چاپ دوم، انتشارات بامداد کتاب.
- عرب نرمی ، ب.(۱۳۹۳). طراحی و تدوین مدل نقش تلویزیون در توسعه مؤلفه‌های اصلی ورزش کشور . رساله دکتری ، دانشکده تربیت‌بدنی دانشگاه تهران ، ص ۲۲.
- غفاری ، ف. (۱۳۸۲). مطالعه و بررسی نگرش متخصصان تربیت‌بدنی به نقش رسانه‌های جمعی (رادیو ، تلویزیون و نشریات) در گرایش مردم به ورزش قهرمانی و همگانی ، نشریه حرکت، شماره ۱۶ ، ص ۷۸-۵۷.
- غفوری ، ف.(۱۳۸۲). مطالعه انواع ورزش همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائه مدل برای برنامه‌ریزی‌های آینده ، طرح پژوهشی ، تهران.
- غفوری ، ف.(۱۳۸۲). تعیین عوامل مؤثر بر گرایش به ورزش همگانی و قهرمانی برای تعیین راهبردهای ورزش در جمهوری اسلامی ایران ، رساله دکتری دانشگاه تربیت مدرس .
- فتحی ، س.(۱۳۸۸). تبیین جامعه‌شناختی مشارکت ورزشی دانشجویان ، پژوهشنامه علوم تجربی ، شماره ۴ ، ص ۱۷۳-۱۴۶.
- فتحی، س.(۱۳۸۸). تبیین جامعه‌شناختی مشارکت ورزشی دانشجویان ، پژوهش‌نامه علوم اجتماعی ، سال سوم ، شماره ۴ ، زمستان.

- فراهانی، ۱. (۱۳۸۶). افسردگی و ورزش.
- فروزانفر، ف. (۱۳۹۳). بررسی اثر بخشی آموزش محتوای الکترونیکی (قصه و بازی) بر همدلی پسران پایه سوم ابتدایی شهرستان کرج، پایان نامه کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد.
- فولادین، ج. سهرابی ، م. عطار زاده حسینی ، ر. و فارسی ، ع. (۱۳۸۸). ارتباط انگیزه مشارکت با سوگیری ورزشی دانشجویان ورزشکار ، فصلنامه المپیک ، شماره ۴ ، ص ص ۳۹-۳۰.
- قاسمی ، ح . (۱۳۸۷). فعالیت‌های رسانه‌ای در ورزش ، تهران : بامداد کتاب .
- قائدی ، ه. نوبخت ، ر. و دانشجو ، ع. ه. (۱۳۸۹). تأثیر حمایت اجتماعی و عوامل جمعیت شناختی بر مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی (مطالعه موردی : زنان شهر لامرد) فصلنامه زن و بهداشت ، شماره ۲ ، ص ص ۱۹-۱.
- قدیمی، ب. (۱۳۹۰). فرا تحلیل مطالعات ورزش در حوزه ورزش همگانی ، ص ص ۲۸۶-۲۲۰، ورزش همگانی و شهروندان تهرانی ، چاپ اول ، انتشارات جامعه و فرهنگ ، تهران.
- قرائتی ، م . (۱۳۹۰). راهکارهای تقویت انگیزه و نشاط ، تهران ، نشر مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن ، چاپ سوم.
- کاتوزیان ، ع. (۱۳۸۰). بررسی وضعیت ورزش صبحگاهی شهر تهران . پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد شهر تهران - تهران مرکز.
- کاشف، م. (۱۳۹۰). مدیریت اوقات فراغت و تفریحات سالم ، چاپ اول ، انتشارات مبتکران و پیشروان ، تهران ، ص ص ۶۰-۵۱.
- کردی ، م. (۱۳۸۶). بررسی نقش مطبوعات و رسانه‌های گروهی در ورزش ایران ، طرح پژوهشی ، پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی ، تهران.
- کوشا فر، ع. (۱۳۸۱). اصول و مبانی تربیت‌بدنی - چاپ اول، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی تبریز.
- گائینی، ع . (۱۳۸۷). چشم‌انداز ورزش همگانی ، فصلنامه رشد آموزش تربیت‌بدنی ، شماره ۲۸ ، ص ص ۱۱-۱۳.
- مجد آرا، ع . (۱۳۹۱). ورزش برای همه ، چاپ اول ، انتشارات آوای ظهور ، تهران ، ص ص ۲۶۰-۳۹.
- مدنی ، س. (۱۳۷۲). ورزش و ابزارهای ورزشی در شاهنامه و جایگاه فرهنگی و مردمی آن ، دانشگاه آزاد اسلامی ، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مردم‌شناسی .
- مرادی ، م. هنری ، ح. و احمدی ، ع. (۱۳۹۰). مقایسه زیر مؤلفه‌های نقش‌های اطلاع‌رسانی ، مشارکت اجتماعی ، آموزش و فرهنگ‌سازی رسانه ملی در ورزش همگانی . مدیریت ورزشی ، شماره ۹. ص ص ۱۸۰-۱۶۷.

- مرتضایی، ل. (۱۳۹۱). پایان نامه کارشناسی ارشد، انگیزه های مشارکت زنان در ورزش های تفریحی آبی، (مطالعه موردی : زنان استان خراسان رضوی) دانشگاه شاهرود، ص ص ۸۳-۹۵.
- مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوری. (۱۳۸۰). زن و حقوق انسانی، انتشارات برگ زیتون، تهران، ص ۱۱.
- مطالعه تفصیلی توسعه ورزش همگانی و تفریحی، تهیه و تنظیم، سازمان تربیت بدنی (۱۳۸۱).
- مظفری، ا.، قره، م. (۱۳۸۴). وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان، نشریه علوم حرکتی و ورزش، ش ۶.
- مظفری، ا. (۱۳۸۱). توصیف نگرش و گرایش مردم نسبت به فعالیت های حرکتی و ورزشی در جمهوری اسلامی ایران، طرح ملی زیر نظر شورای پژوهش های علمی کشور (کمیسیون علوم انسانی).
- مظفری، س.ا.، و قره، م.ع. (۱۳۸۴). "وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان"، نشریه علوم حرکتی و ورزشی، شماره دوره ۳ (۶). شماره صفحه ۱۵۱-۱۷۱.
- معتمد نژاد، ک. (۱۳۸۶). وسایل ارتباط جمعی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- معتمدین، م. مددی، ب. و، عسکریان، ف. (۱۳۸۸). توصیف عوامل گرایش یا عدم گرایش شهروندان تبریزی به ورزش همگانی، نشریه پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۲۳، ص ص ۶۸-۹۷.
- معین الدینی، ج. (۱۳۹۱). عوامل اجتماعی - فرهنگی مؤثر بر گرایش شهروندان به ورزش همگانی.
- مفلحی، د. قهرمان تبریزی، ک. (۱۳۸۶). ارتباط بین تحلیل رفتگی و فعالیت های بدن اعضای هیئت علمی شهید باهنر کرمان، پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۱۷، زمستان.
- منادی، م. (۱۳۸۶). درآمدی از جامعه شناسی بر جامعه پذیری، نشر جیحون، ص ۲۸.
- مهرداد، ه. (۱۳۸۰). مقدمه ای بر نظریات و مفاهیم ارتباط جمعی، چاپ اول، تهران: موسسه فرهنگی - پژوهشی فاران.
- مهرداد، ا. (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر نشاط دختران و زنان جوان استان ایلام.
- میناسیان، و. مرندي، م. کلیشادی، ر. (۱۳۹۱). کودکان، چاقی و ورزش (راهکارهای عملی برای پیشگیری و درمان اضافه وزن کودکان و نوجوانان. اصفهان: انتشارات بهداشت.
- نادریان جهرمی، م. و هاشمی، ه. (۱۳۸۸). مشارکت در ورزش های تفریحی (انگیزه ها و پیش فرض هادر جنبه های تفریحی ورزش) نشریه پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۲۲، ص ص ۳۹-۵۳.

- هی لی ، جی .(۱۳۸۱). "روان درمانی خانواده" ترجمه دکتر باقر ثنائی، تهران، امیرکبیر، چاپ هشتم.

- Afsanepurac A.&norouzi Seyeed HossiniR.&Kalate Seyfari.&Fathi H.2012. "Analisis OF Motivation for Participation in Sport for AI".*Journal of Applied and Basic Sciences*.VOL3.pp: 790-795
- -Akers,r.(1985) Deviant behavior: a social learning approach, 3redn.
- -Aman, M. S. , Mohamed, M. , and Omar-Fauzee, M. S. (2009). Sport forzall and Elite Sport: UnderliningValues and Aims for Government Involvement via Leisure Policy. *European Journal of Social Sciences*, Vol. 9, No. 4, pp: 659-668 .
- -anderssen,b.(1992) Parental and peer influences on leisure- time physical activity in young adolescents. *Research quarterly for exercise and sport*. 63:
- -BaloguS . Brown C & Busser A .(2010) " Sport tourists in a gaming destination : Predicting gaming and non – gaming expenditures" *UNLV Gaming Research & Review J . 2*. 59-68
- -bandura,a.(1997) social learning theory. Prentice- hall englewood cliffs, ni.
- Barnes S. & Ramsay A,(2001). "When sport parents help- or hinder",9.
- -Bauman.Adrian.E,Bill Bellew.neville Owen Philip Vita(2001).Impact of an Australian masscamping targeting physical activity in 1998.*Am.J.Prev.med* 2001.21(1)
- Blair,s. n. and etal. (1993). *Physical activity physical fitness, and all- cause mortality in women: do women need to be active. Journal of Americancollege of nutrition*. 13.: 368- 371
- Bois, J. E., Sarrazin, P. G., Brustad, R. J., Trouilloud, D. O., & Cury, F. (2002). Mothers' expectancies and young adolescents' perceived physical competence: A yearlong study. *The Journal of Early Adolescence*, 22(4), 384-406.
- Bois, J. E., Sarrazin, P. G., Brustad, R. J., Trouilloud, D. O., & Cury, F. (2002). Mothers' expectancies and young adolescents' perceived physical competence: A yearlong study. *The Journal of Early Adolescence*, 22(4), 384-406.

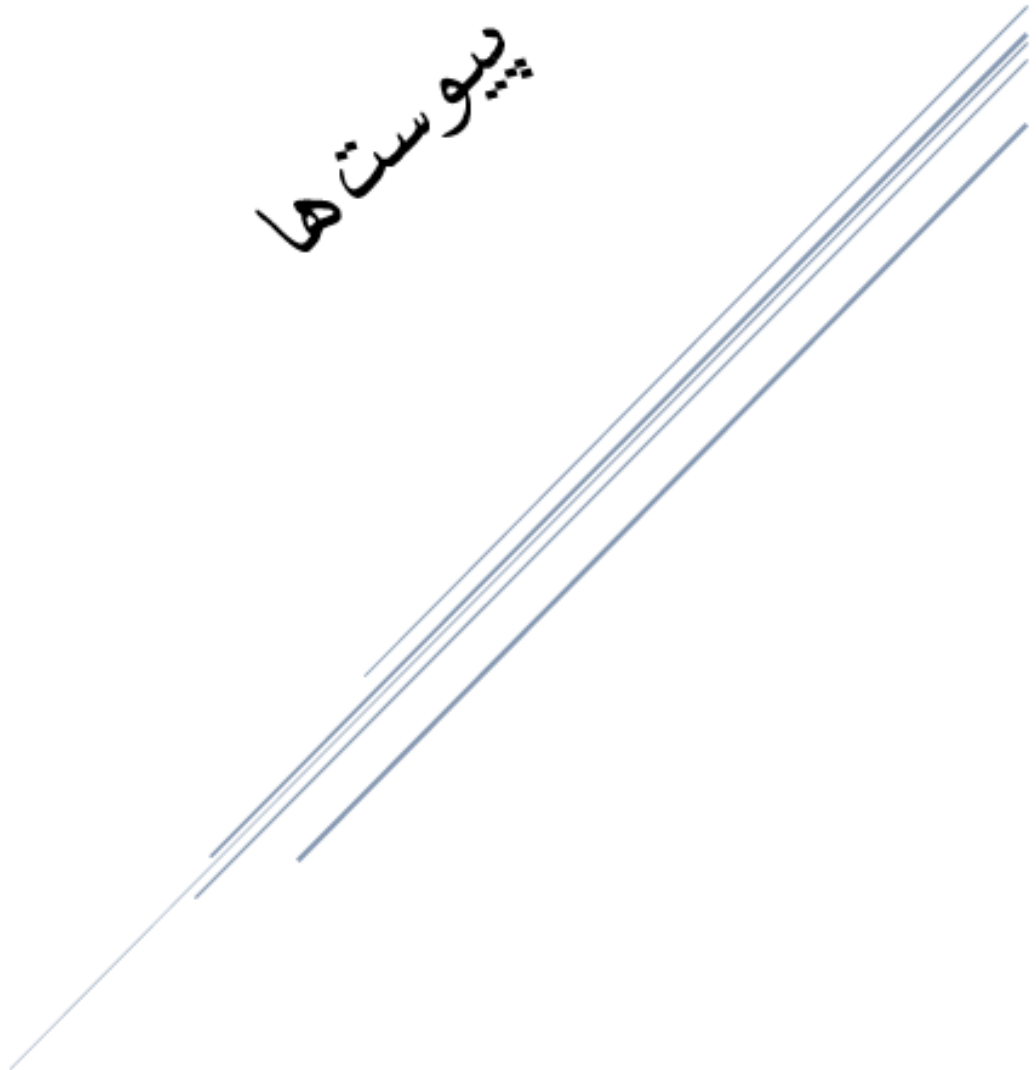
- -Boit M., Using sport in national development, sport intelligence unit, Vingsted, Denmark, 2001, www.play-the-game.org/.
- -Brown D. A. Massey J. (2001) “ Literature Review : The Impact of Major Sporting Events” UK Sport. London . 1-41.
- Catterfeld, P. E. B. (2003). *The relationship of perceived parental involvement and self-esteem with the leisure participation of children in grades 5 and 7* (Doctoral dissertation, STATE UNIVERSITY OF NEW YORK COLLEGE AT CORTLAND).
- Coakley J. (1993) “Social dimensions of intensive training and participation in youth sports. In B.R. Cahill and A. J. Pearl (Eds.)” Intensive participation in children's sport. PP. 77-94
- Context of the Past”, *American Journal of Human Biology*, 20.
- -Davidson K.K. and C. Lawson (2006). “Do Attributes of the Physical
- -Davidson, F. (2007). “Childhood Obesity Prevention and Physical Activity in
- Ede, S., Kamphoff, C. S., Mackey, T., & Armentrout, S. M. (2012). Youth hockey athletes' perceptions of parental involvement: They want more. *Journal of sport behavior*, 35(1), 3.
- Environment Influence children's Level of Physical Activity?” *International Journal of Behavioural Nutrition and Physical Activity*, 3 (19).
- -Fox, K.V. (1999). “The Influence of Physical Activity on Mental Wellbeing,
- -Frankish C.J., C. Dawn Millgan and Collen Reid , 1998. A review of relationships between active living and determinants of health, *Soc. Sci. Med*, vol.47, no. 3, pp. 301-387 .
- Fraser-Thomas, J., & Côté, J. (2009). Understanding adolescents' positive and negative developmental experiences in sport. *The sport psychologist*, 23(1), 3-23.
- -Fuchs Reinhardt (1997). Casual models of physical exercise participation: Testing the predictive power of the construct X pressure to change. *Annals of Applied social psychology*. 27

- Getz D & Frisby W .(1998) “ Evaluating Management Effectiveness in community Run Festivals” *Journal of Travel Reaserch*.1.22-27
- Greendorfer, S. L., Lewko, J. H., & Rosengren, K. S. (1996). Family and gender-based influences in sport socialization of children and adolescents. *Children and youth in sport: A biopsychosocial perspective*, 2, 153-186.
- Growth Cure", *Approach Children and Youth Services Review*, 30
- Hergenroeder AC. Gutin, A. Must, PA. Nixon, JM. Pivarnik, T. Rowland, S.
- -Hong Faul,commercialism and sport in china:present situation and futureexpection,J,2002.Sport Management.11.pp 343-354.
- Hoyle, R. H., & Leff, S. S. (1997). The role of parental involvement in youth sport participation and performance. *Adolescence*, 32(125), 233.
- -Ikeda Masaru,yasouo Yamaguch Makoto chaogahara, 2001.Sport for all in Japansassakawa sports foundation.
- -Jafari Siavashani f.& Ghadimi b.& Behaeen b . & same h .(2010) “Study of student motivation for doing physical activities (Health-related factors against physical appearance releated factors)” *World Applied sciences journal* VOL.10.no2. pp: 322-326
- -Jamieson,Katherine Marie(1992).The influence of etghnicity and socioeconomic status onsport participation leves among Mexican and American femals.
- -Jones c . (2001) “ Mege –event and host region impacts – determining the true worth of the 1999 Rugby World cup” *international journal of tourism* .3.3.241-251.
- -Jose A. Cecchini. A. Jose M. (2002).Motives for practicing sport in spanish school children. *Psicothema*.vol.14..pp.523-531
- -Kaczynski, A., and K.A. Henderson (2007). “Environmental Correlates ofPhysical Activity: A Review of Evidence about Parks and Recreation”, *Leisure Sciences*, 29.
- -Khaw, K. T. , Wareham, N. , Bingham, S. , Welch, A. , Luben, R. , & Day, N. (2008). Combined Impact ofHeath Behaviours and Moritality in Men and Women: The Epic-norfolk Prospective Population Study, *PLOS Med*, Vol. 5, No. 1 .

- Kilpatrick M.(2005) "college students;motivation for physical activity:
Differentiating mens and womens motivation for sport participation and exercise
"Jurnal of American colleg health.VOL.54.NO.2.PP:87-94.
- Kondric M . & Sindik J . & Fujan-Mandic G . & Schiefler B . (2013) " "
Participation motivation and students physical activity among sport students in
three countries "Journal of Sports Science and Medicine . No 12.pp10-18
- Leff, S. S., & Hoyle, R. H. (1995). Young athletes' perceptions of parental
support and pressure. *Journal of youth and adolescence*, 24(2), 187-203.
- Liu Wei W .& Li Y.(2010) " Perceived competence .motivation and physical
activity participation among calleg students" The preliminary program for 2011.
AAHPERD. National Convention and Exposition.
- Lundy Kate, 1999.Community vs. elit sport the exclusive balance ministry for
informationtechnology and sport.Australia.
- Malina, R. M. and B. B. Little (2008). "Physical Activity: the Present in the
- Morgan, T. K., & Giacobbi, P. R. (2006). Toward two grounded theories of
the talent development and social support process of highly successful
collegiate athletes. *Sport Psychologist*, 20(3), 295.
- Pakdelan S.& Mehdipour A.& Kheradmand A . (2012) "Analysis of motivational
factors of participants in the sport for all" *Journal of Applied And Basic Sciences*
.VOL.3. pp:1818-1824
- Polit, D. F., Beck, C. T., & Hungler, B. P. (2001). *Essentials of nursing research.*
Methods
- Provider Effects on Mental Health Outcomes in Child Welfare: A Three Level
- Public Health Nutrition", 2: 3A.
- Rutter H. Stettler J . Armestutz M . Birrer M. Laesser C . et al.(2002) "Volks-
wirtschaftliche Bedeutung von Sport grossanlassen in der Schweiz"
- Sanderson Kel.frances Harris,sarah Russel and Sneryl Chase ,2000.The economic
benefitsof sport.a review,report Hong Kong sports development board,business and
economic resarchLtd(BERL).

- Scanlan, T. K., Russell, D. G., Magyar, T. M., & Scanlan, L. A. (2009). Project on elite athlete commitment (PEAK): III. An examination of the external validity across gender, and the expansion and clarification of the sport commitment model. *Journal of sport and exercise psychology*, 31, 685-705.
- Streubert Spezial HJ; Carpenter Rinaldi D. (2007). "Qualitative Research in Nursing; Advancing the Humanistic Imperative" . 4th ed. Philadelphia. Lippincott-williams & wilkins.
- Scanlan, T. K., Simons, J. P., Carpenter, P. J., Schmidt, G. W., & Keeler, B. (1993). The Sport Commitment Model: Measurement development for the youth-sport domain. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 15(1).
- Schmid U. (2006) "Event Management im Spizen – Wettkampf sport" . Verlag Dr.Kovac. Hamburg.
- Schools", *Health Education*, 107, 4.
- Sieracki, J., H. S. C. Leone, S. A. Miller and J. S. Lyons (2008). "Individual and
- Sirard J.R & Pfeiffer K.A & Pate R.R. 2006 "Motivational factors associated with sport program participation in middle school students " *Jurnal of Adolescent Health* .VOL 6.PP:696-703
- Strong WB, RM. Malina, CJ. Blimkie, SR. Daniels, RK. Dishman,
- Telama, R., Yang, X. Laakso, L., & Viikari, J. (1997). Physical activity in childhood and adolescence as predictor of physical activity in young adulthood. *The online Journal of Recreation and Sport*, Vol. 1, No. 4
- Trost and F. Trudeau (2005). "Evidence Based Physical Activity for School
- Wadsworth, Belmont, ca. 67- 68.
- Wiersma, L. D., & Fifer, A. M. (2008). " The Schedule Has Been Tough But We Think It's Worth It": The Joys, Challenges, and Recommendations of Youth Sport Parents. *Journal of leisure research*, 40(4), 505.
- Zorba, E. (2012). The Perception of Sport for all in the World and in Turkey.

پیوست‌ها

به نام خدا

با سلام و احترام

لطفا به سوالات زیر پاسخ دهید:

جنسیت: ☐ مرد ☐ زن

سن: سال

تحصیلات:

سابقه کار: سال

با سپاس فراوان

جواد بارانی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

دانشگاه صنعتی شاهرود

Abstract

Today, physical education and sport as a necessity and a basic and infrastructure requirement has been dramatically a growing concern for everyone. Priorities, attitudes and interests determine the degree of people's participation in sport for all. As the sport plays the biggest role to form the personality and education of families, Promotion of sports should begin from the family. Sports education in the home and family is based on certain principles that it could be involved in the development of sport for all as its origin. The aim of this study was to investigate the role of carry out families sporting events in sport for all development that was used qualitatively. The statistic population consisted of officials, organizers, professionals of sport for all, the participants and all those who were related to the families sport event in Mashhad city. Of these, along with collection and data analysis, 18 persons were selected using judgment and snowball methods. Validity and reliability of this study were rooted in four aspects of reliability, transferability, dependability and dependability and verifiability. Generality, multi-level efficiency, making culture was identified as families sport's features. General motivation, self-management were identified as factors that family sport plays a role in the development of sport through their exercise. Uncertain financial decisions, cultural and social constraints, administrative problems were identified as barriers to family events. Making Infrastructure, design and performance were identified as development strategies of family sports.

The most emphasis were on lack of holding regularly and continuously family sports events, advertising and notification to make motivation, budget and appropriate spaces and sports places for presence of family and the need for appropriate assessment in relation to the absence of people. Due to the results of officials and organizers research, they should try to hold more family sport event with appropriate plan and different methods and places and make an effort to encourage people to be in these events and development of sport for all would be fulfilled between different groups of people through this.

Keywords: family sporting events, qualitative research, sport for all

Faculty of Physical Education

M.A. Thesis in sports Event Management

**Investigating the role of carry out family sporting events in sport for all
development**

By: J. Barani

Supervisor:

Dr. R. Andam

Advisor:

Dr. H. Bagheri

January 2017